

Strategia Rozwoju Gminy Łańcut

na lata 2021-2030

Wykonawca

Podpis i pieczętka

CDG PRO Sp. z o.o.

NIP: 813-36-11-534, REGON: 180525680

KRS: 0000346408

Świlcza 145 B, 36-072 Świlcza

Spis treści

1.	Wprowadzenie	5
2.	Metodologia Strategii Rozwoju Gminy Łącut na lata 2021-2030.....	6
2.1	Ogólne informacje dot. Strategii Rozwoju	6
2.2	Wymogi prawne	6
2.3	Etapy tworzenia Strategii Rozwoju Gminy Łącut	6
3.	Wnioski z diagnozy i przeprowadzonych badań ankietowych	8
3.1	Uwarunkowania wynikające z położenia geograficznego i diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej.....	8
3.2	Ludność i procesy demograficzne	9
3.3	Gospodarka i rynek pracy.....	9
3.4	Środowisko naturalne i infrastruktura	11
3.5	Kultura i dziedzictwo kulturowe.....	11
3.6	Sport, turystyka	12
3.7	Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne.....	12
3.8	Bezpieczeństwo publiczne.....	12
3.9	Polityka społeczna	13
3.10	Edukacja i wychowanie.....	13
3.11	Kapitał społeczny	14
3.12	Finanse samorządowe	14
4.	Główne problemy w obszarach strategii.....	16
5.	Wnioski z przeprowadzonych konsultacji społecznych	17
5.1	Gmina w oczach mieszkańców.....	21
5.2	Analiza SWOT.....	23
6.	Plan operacyjny i kierunki interwencji rozwoju Gminy	25
6.1	Obszar 1. Gospodarka komunalna i infrastruktura techniczna	26
6.1.1	Cel operacyjny I.1. Rozwój infrastruktury komunalnej na terenie Gminy Łącut	26
6.1.2	Cel operacyjny I.2. Poprawa efektywności energetycznej oraz dostępności obiektów użyteczności publicznej oraz budynków prywatnych i zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie Gminy Łącut.....	27
6.1.3	Cel operacyjny I.3. Rozwój infrastruktury drogowej na terenie Gminy Łącut	28
6.1.4	Cel operacyjny I.4. Adaptacja do zmian klimatu na terenie Gminy Łącut	29
6.2	Obszar 2. Infrastruktura i usługi społeczno-edukacyjne.....	30
6.2.1	Cel operacyjny II.1. Rozwój infrastruktury społeczno-edukacyjnej na terenie Gminy Łącut	30

Strategia Rozwoju Gminy Łącut na lata 2021-2030

6.2.2	Cel operacyjny II.2. Rozwój infrastruktury sportowej i rekreacyjnej na terenie Gminy Łącut	31
6.2.3	Cel operacyjny II.3. Zwiększenie bezpieczeństwa publicznego w Gminie Łącut.....	32
6.2.4	Cel operacyjny II.4. Rozwój potencjału edukacyjnego Gminy Łącut oraz rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu mieszkańców	32
6.3	Obszar 3. Polityka gospodarcza.....	33
6.3.1	Cel operacyjny III.1. Zrównoważone zarządzanie rozwojem przestrzennym Gminy	33
6.3.2	Cel operacyjny III.2. Wsparcie dla rozwoju przedsiębiorczości	34
6.3.3	Cel operacyjny III.3. Zachowanie ładu i porządku przestrzennego na terenie Gminy Łącut poprzez przebudowę budynków gminnych.....	35
6.4	Obszar 4. Turystyka i promocja.....	35
6.4.1	Cel operacyjny IV.1. Wzmocnienie promocji i turystyki Gminy Łącut	35
6.4.2	Cel operacyjny IV.2. Zachowanie dziedzictwa kulturowego w Gminie Łącut	36
7.	Wieloletni Plan Inwestycyjny	38
8.	Część planistyczna.....	42
8.1	Misja i wizja Gminy Łącut.....	42
8.2	Model rozwoju Gminy Łącut.....	42
8.3	Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy	43
8.4	Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie	56
8.5	Oczekiwane rezultaty planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym oraz wskaźniki ich osiągnięcia.....	58
8.6	Spójność kierunków rozwoju gminy z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju województwa. Obszary strategicznej interwencji wraz z zakresem planowanych działań	61
9.	Część wdrożeniowa.....	76
9.1	Struktura zarządzania i wdrożenia Strategii Rozwoju Gminy Łącut.....	77
9.2	System obiegu informacji w ramach zarządzania Strategią Rozwoju Gminy Łącut.....	77
9.3	Wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych	77
9.4	System monitorowania i ewaluacji Strategii Rozwoju Gminy Łącut.....	79
9.5	Analiza wskaźnikowa.....	80
9.6	Raport z realizacji Strategii Rozwoju Gminy Łącut	80
9.7	Schemat i harmonogram realizacji procesu monitoringu	80
9.8	Zasady aktualizacji	81
9.9	Partycypacja społeczna	82
10.	Ramy finansowe oraz źródła finansowania	83
	Spis tabel, wykresów i rysunków.....	85

1. Wprowadzenie

Strategia Rozwoju Gminy Łącut na lata 2021-2030 jest podstawowym dokumentem samorządu lokalnego, który określa obszary rozwoju Gminy Łącut, jej priorytety i kierunki rozwoju, a także najważniejsze cele. Dokument ten wspiera procesy decyzyjne i zarządcze kierujące działaniem Władz Gminy w okresie dziewięciu kolejnych lat. Został opracowany w sposób uwzględniający problematykę głównych obszarów życia zarówno społecznego, jak i gospodarczego. Ułatwia identyfikację potrzeb oraz racjonalną organizację przyszłych działań. Jest instrumentem długofalowego zarządzania jednostką samorządu terytorialnego, określającym wizję i strategiczne kierunki jej rozwoju.

Podstawę prawną opracowania Strategii Rozwoju Gminy Łącut na lata 2021-2030 stanowią art. 10e i 10f Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o Samorządzie Gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 i 1378 z późn. zm.). Dokument powstał na bazie informacji na temat Gminy, a także wyników przeprowadzonych anonimowych ankiet dla jej mieszkańców oraz ich szczegółowych analiz. Potrzeba stworzenia strategii wynika również z rozwoju regionu oraz zmian w uwarunkowaniach społecznych i gospodarczych Gminy Łącut oraz jej otoczenia.

Niniejszy dokument zawiera wnioski z diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy i przeprowadzonych konsultacji społecznych oraz identyfikację najważniejszych problemów wymagających rozwiązania. Ponadto, przeprowadzona analiza SWOT pozwala na wyszczególnienie mocnych i słabych stron Gminy Łącut oraz rozpoznanie szans na rozwój i potencjalnych zagrożeń. W dalszym etapie Strategii zidentyfikowano cele strategiczne z uwzględnieniem wybranych obszarów działań, a także cele operacyjne i zadania wpływające na osiągnięcie tych celów. Przedstawiono wizję rozwoju Gminy Łącut, a także jej misję na kolejne lata. Przedstawiono również plan strategiczny oraz sposób, w jaki zostanie sfinansowana niniejsza strategia. Ostatnim elementem jest prezentacja procedury wdrażania, monitoringu i aktualizacji Strategii Rozwoju.

2. Metodologia Strategii Rozwoju Gminy Łańcut na lata 2021-2030

2.1 Ogólne informacje dot. Strategii Rozwoju

Strategia Rozwoju Gminy to plan działania Gminy Łańcut (Wójta, Rady Gminy, pracowników urzędu i innych osób zainteresowanych realizacją na rzecz dobra Gminy i jej mieszkańców) na okres najczęściej kilku kolejnych lat. Perspektywa czasowa Strategii Rozwoju obejmuje okres, w którym możliwe jest wyznaczenie celów strategicznych i operacyjnych, które będą konkretne, mierzalne, osiągalne, istotne i określone w czasie, tj. które spełniają kryterium SMART. Dłuższa perspektywa mogłaby spowodować, że cele staną się mniej realne.

Strategia Rozwoju Gminy wskazuje kierunki rozwoju, w których Gmina powinna podążać, aby zapewnić sobie rozwój i prawidłowe funkcjonowanie. Część inwestycji została podana konkretnie (z podaniem lokalizacji poszczególnych zadań). Jednak nie zawiera ona mocno zawężonej listy inwestycji, gdyż gdyby zawierała takie informacje, to konieczne byłoby jej częste aktualizowanie.

Dokument ten powinien określać wizję rozwoju Gminy, cele strategiczne i operacyjne oraz zadania przyporządkowane do poszczególnych celów, a także zawierać system monitorowania, aktualizacji i oceny Strategii Rozwoju. Określa on warunki realizacji działań w Gminie, a także stanowi podstawę korzystania przez Gminę ze źródeł zewnętrznych, w tym z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

2.2 Wymogi prawne

Podstawą prawną opracowania Strategii Gminy Łańcut na lata 2021-2030 jest art. 10e i 10f Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o Samorządzie Gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372). W art. 10e ust. 1 wskazano możliwość opracowania strategii rozwoju przez Gminę, zaś w art. 10f ust. 2 wskazano, że „projekt strategii rozwoju gminy opracowuje wójt oraz przedkłada go zarządowi województwa w celu wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w strategii rozwoju województwa”.

Opracowanie Strategii Rozwoju Gminy Łańcut na lata 2021-2030, w której oceniony zostanie potencjał Gminy do rozwoju i określone cele tego rozwoju, jest konieczne między innymi ze względu na ramy wieloletnie budżetu Unii Europejskiej.

2.3 Etapy tworzenia Strategii Rozwoju Gminy Łańcut

Proces przygotowania Strategii Rozwoju Gminy Łańcut na lata 2021-2030 składa się z kilku etapów. W pierwszej kolejności samorząd gminny podjął decyzję o przystąpieniu do sporządzenia Strategii Rozwoju oraz przeprowadził procedurę wyboru jej wykonawcy. Następnie przygotowano ankiety dla mieszkańców.

Następny etap polegał na zebraniu i analizie danych o Gminie (w tym wyników ankietyzacji, danych statystycznych i finansowych za poprzednie lata) oraz dokumentów strategicznych. Informacje te posłużyły do opracowania przez wykonawcę Diagnozy do Strategii Rozwoju Gminy Łańcut. Ponadto, przeprowadzono analizę SWOT Gminy, tj. określono słabe i mocne strony Gminy oraz jej szanse i zagrożenia.

Kolejnym krokiem było określenie wizji i misji Gminy Łącut, celów strategicznych i operacyjnych jej rozwoju. Ostatni etap prac stanowią konsultacje z lokalną społecznością, określenie procedury wdrażania strategii, przyjęcie Strategii Rozwoju przez Radę Gminy Łącut, po czym nastąpi realizacja zadań, które przyczyniać się będą do wdrożenia poszczególnych celów strategicznych.

3. Wnioski z diagnozy i przeprowadzonych badań ankietowych

W niniejszym rozdziale zaprezentowano najważniejsze wnioski z przeprowadzonej „Diagnozy społeczno-gospodarczej Gminy Łańcut”, odnoszące się do każdego z 12 obszarów zawartych w tym dokumencie, tj.:

- uwarunkowania wynikające z położenia geograficznego i diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej,
- ludność i procesy demograficzne,
- gospodarka i rynek pracy,
- środowisko naturalne i infrastruktura,
- kultura i dziedzictwo kulturowe,
- sport, turystyka,
- planowanie i zagospodarowanie przestrzenne,
- bezpieczeństwo publiczne,
- polityka społeczna,
- edukacja i wychowanie,
- kapitał społeczny,
- finanse samorządowe.

Podczas przygotowania diagnozy jako tło porównawcze wybrano gminy z województwa podkarpackiego o podobnym charakterze, tj. gminy wiejskie o podobnej wielkości i liczbie ludności. Wybrano następujące gminy:

- Gmina Dębica,
- Gmina Trzebownisko,
- Gmina Leżajsk,
- Gmina Sanok.

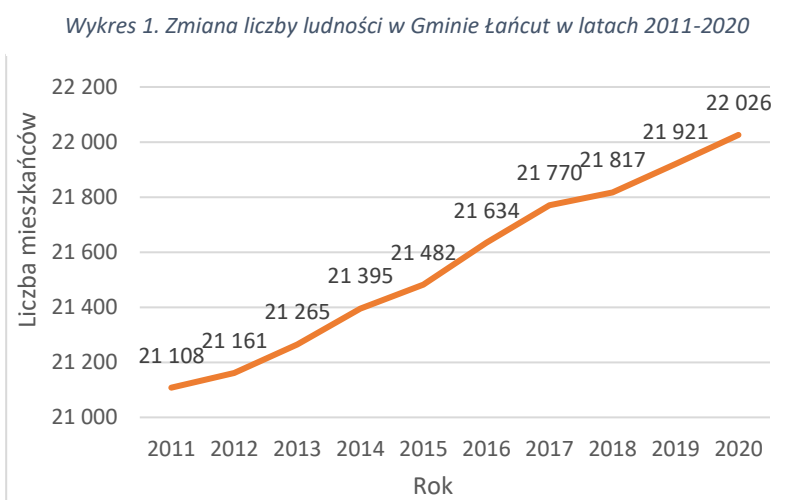
3.1 Uwarunkowania wynikające z położenia geograficznego i diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej

- Gmina Łańcut administracyjnie należy do powiatu łańcuckiego, jej powierzchnia wynosi 107 km². W skład Gminy wchodzi dziewięć sołectw: Albigowa, Cierpisz, Głuchów, Handzlówka, Kosina, Kraczkowa, Rogóżno, Sonina i Wysoka.
- **Budowa geologiczna** obszaru Gminy Łańcut **jest dość urozmaicona**. Między pasmami wyżyn znajdują się długie doliny. Teren Gminy Łańcut w całości należy do zlewni rzeki Wisłok.
- **Długość sieci dróg** w Gminie Łańcut wynosi **ok. 181,10 km**, na którą składa się 12,3 km dróg wojewódzkich, 44,5 km dróg powiatowych oraz ok. 55,0 km dróg gminnych publicznych, ok. 56 km asfaltowych dróg gminnych wewnętrznych i 13,3 km drogi krajowej DK 94. **Długość chodników przy drogach publicznych** na terenie Gminy wynosi **ok. 36,7 km**, w tym: przy drogach wojewódzkich ok. 4,0 km, przy drogach powiatowych ok. 24,9 km oraz przy drogach gminnych ok. 7,8 km.

- Liczba samochodów osobowych przypadająca na 1000 ludności dla powiatu łańcuckiego wynosi 546,6. Jest to wartość niższa niż wartość dla województwa podkarpackiego (573,2) oraz dla Polski (634,7). Również liczba samochodów ciężarowych przypadająca na 1000 ludności jest niższa dla powiatu łańcuckiego (80,6), niż w przypadku województwa podkarpackiego (85,5) i Polski (101,2).
- Na terenie Gminy w roku 2020 **zlokalizowane było 76 przystanków autobusowych** (których właścicielem lub zarządzającym była Gmina).
- Na terenie Gminy mieszkańcy mogą korzystać z Internetu radiowego, kablowego i światłowodowego.

3.2 Ludność i procesy demograficzne

- W latach 2011-2020 odnotowano **trend wzrostowy w liczbie mieszkańców** Gminy Łańcut – na przestrzeni tych lat liczba mieszkańców wzrosła o 916 osób.

- Gmina Łańcut posiada stosunkowo wysoką gęstość zaludnienia w porównaniu do gmin referencyjnych (207 mieszkańców na 1 km²). Gęstość zaludnienia jest dużo wyższa niż średnia gęstość zaludnienia w Polsce (122 osób/km²) i w województwie podkarpackim (119 osób/km²).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

- Główną przyczyną wzrostu liczby ludności w Gminie Łańcut w ostatnich latach jest **dodatnie saldo przyrostu naturalnego** (w każdym z analizowanych lat) **oraz dodatnie saldo migracji**, co świadczyć może o **wysokiej atrakcyjności** Gminy.
- Mimo negatywnych zmian w strukturze ludności, Gmina Łańcut aktualnie posiada **stosunkowo korzystną sytuację demograficzną**. Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym w 2020 roku była o 2,72 punktu procentowego wyższa niż średnia dla kraju, liczba osób w wieku produkcyjnych o 0,04 punktu procentowego wyższa, zaś liczba osób w wieku poprodukcyjnym o 2,76 punktu procentowego niższy od odpowiedniej średniej krajowej.
- Analiza trendów zmian liczby mieszkańców Gminy Łańcut w poszczególnych grupach wiekowych (w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym) może oznaczać, że **w Gminie Łańcut nie jest jeszcze odczuwalny negatywny trend starzenia się społeczeństwa**.

3.3 Gospodarka i rynek pracy

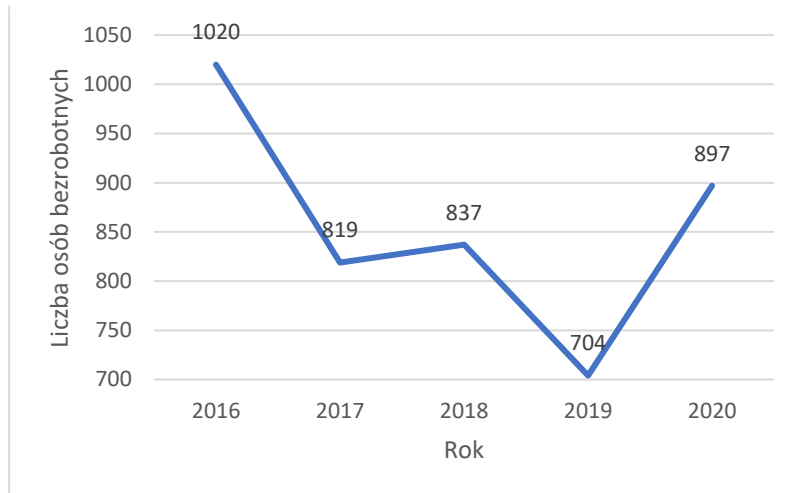
- **Liczba podmiotów gospodarczych** zarejestrowanych na terenie Gminy Łańcut **zwiększyła się** na przestrzeni lat – w latach 2016-2020 zanotowano wzrost tej liczby o 13,94%. **Poziom**

przedsiębiorczości, mierzony liczbą podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców, jest jednak **na średnim poziomie**.

- Struktura podmiotów gospodarczych w Gminie Łańcut jest analogiczna do struktury w gminach referencyjnych – **we wszystkich gminach dominują podmioty mikro** (od 0 do 9 pracowników), podmioty małe (od 10 do 49 pracowników) stanowią kilka procent całkowitej liczby podmiotów, a podmioty średnie i duże stanowią niecałe 1% wszystkich przedsiębiorstw. Na terenie Gminy Łańcut występuje jeden podmiot gospodarczy o liczbie pracowników (w przeliczeniu na etaty) większej lub równej 250.
- Najwięcej podmiotów gospodarczych działa **w sektorze handlu hurtowego, detalicznego i naprawy pojazdów samochodowych**. Ponadto, znaczna liczba podmiotów funkcjonuje w sektorze **budownictwa, przetwórstwa przemysłowego oraz transportu i gospodarki magazynowej**.

- Stopa bezrobocia w powiecie łańcuckim była na koniec 2020 r. o 2 punkty procentowe wyższa niż średnia dla województwa. W Gminie Łańcut występuje jednak **pozytywny trend zmian liczby bezrobotnych** – w latach 2016-2020 nastąpił spadek tej liczby o ok. 13,71% (zmiana ta byłaby jeszcze większa, gdyby z analizy wykluczyć rok 2020, w którym nastąpił nagły wzrost liczby bezrobotnych). Odnosząc te

Wykres 2. Zmiana liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych w Gminie Łańcut w latach 2016-2020

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

zmiany do zmian liczby ludności ogółem Gminy Łańcut oraz do zmian liczby ludności w wieku produkcyjnym, należy stwierdzić, że pozytywny trend jest zachowany – w latach 2016-2020 udział liczby zarejestrowanych bezrobotnych w ogólnej liczbie ludności spadł z 7,73% do 6,84%.

- Na przestrzeni analizowanych lat **liczba bezrobotnych mężczyzn była wyższa od liczby bezrobotnych kobiet**. Wyjątek stanowi rok 2018, kiedy bezrobotnych było 426 kobiet i 411 mężczyzn.
- We wszystkich z analizowanych gmin poziom bezrobocia w roku 2020 był wyższy niż w roku 2019. W prawie wszystkich gminach był on jednak niższy niż w pierwszym z analizowanych lat. Zmiany można więc określić jako charakterystyczne dla analizowanych gmin. Wzrost bezrobocia w 2020 roku miał związek z pandemią COVID 19.

3.4 Środowisko naturalne i infrastruktura

- Gmina Łańcut jest **atrakcyjnym obszarem pod względem walorów środowiskowych**. Na terenie Gminy znajduje się fragment obszaru włączonego do Sieci Natura 2000: „Nad Husowem” (PLH180025).
- Na terenie Gminy znajduje się ok. 8631 ha użytków rolnych, co stanowi ok. 80,67% powierzchni całej Gminy.
- **Odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej w Gminie Łańcut jest na wysokim poziomie** – w latach 2016-2020 utrzymywał się on na poziomie ponad 92%. Łączna długość sieci wodociągowej rozdzielczej i przesyłowej w Gminie wynosiła 223,2 km.
- **Wysoki jest również wskaźnik skanalizowania Gminy Łańcut** – ludność korzystająca z kanalizacji stanowiła w latach 2016-2020 ponad 90% ludności ogółem. Łączna długość sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy Łańcut wynosiła 374,7 km.
- Gmina Łańcut charakteryzuje się **stosunkowo wysokim odsetkiem** ludzi korzystających z **sieci gazowej** (ponad 83%).
- Na terenie Gminy zlokalizowane są instalacje odnawialnych źródeł energii. Należą do nich panele fotowoltaiczne, panele solarne oraz farmy wiatrowe.
- **Udział odpadów zebranych selektywnie w gospodarstwach domowych w stosunku do ogółu odpadów z terenu Gminy Łańcut jest bardzo niski**. W 2020 roku wyniósł on 25,3%. Masa odpadów komunalnych wytwarzanych w Gminie Łańcut przez jednego mieszkańca wzrosła z 171 kg w roku 2019 do 226 kg w roku 2020. Na tle innych gmin jest to średnia wartość masy wytwarzanych odpadów.

3.5 Kultura i dziedzictwo kulturowe

- Działalność kulturalna na terenie Gminy jest prowadzona przez **Centrum Kultury Gminy Łańcut**. W ramach jego działalności we wszystkich miejscowościach prowadzone są biblioteki publiczne oraz Ośrodki Kultury.
- Ośrodki Kultury oferują wiele form pracy. Są to m.in.: orkiestry dęte, kapele ludowe i młodzieżowe, zespoły pieśni i tańca, kluby seniora, zespoły wokalne oraz zespoły taneczne.
- **Liczba imprez** organizowanych na terenie Gminy Łańcut przez centra, domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice jest **stosunkowo wysoka i cieszą się one dużym zainteresowaniem mieszkańców**.
- Na terenie Gminy Łańcut znajdują się obiekty wpisane do rejestru zabytków, obiekty architektury i budownictwa oraz stanowiska archeologiczne. Do najcenniejszych zabytków i dóbr kultury należą kościół filialny i dzwonnica w zespole kościoła filialnego w Kosinie p.w. św. Sebastiana oraz drewniany kościół p.w. św. Jana Chrzciciela w Soninie.

3.6 Sport, turystyka

- Na terenie Gminy Łącut **funkcjonuje osiem Ludowych Klubów Sportowych**. Ponadto, w Gminie Łącut działa Stowarzyszenie Sportowo-Turystyczne Gminy Łącut SPORTUR w Wysokiej, którego celem jest m.in. upowszechnianie zdrowego stylu życia, stabilności życiowej, kultury fizycznej i sportu.
- W Gminie znajdują się obiekty sportowe, które pozwalają osobom zainteresowanym sportem aktywnie spędzać czas. Zgodnie z danymi Gminy Łącut są to 2 Orliki, 7 boisk wielofunkcyjnych, stadiony sportowe, i siłownie plenerowe we wszystkich miejscowościach.
- W Gminie znajdują się również trasy rowerowe prowadzące przez malownicze/atrakcyjne turystycznie tereny (trasa rowerowa Gminy Łącut, trasa „Szlakiem kraczkowskich kapliczek i krzyży”, zachodnia i wschodnia trasa rowerowa w Handzlówce) i piesze (przez gminę przebiega m.in. Szlak Turystyczny im. Płk. Leopolda Lisa-Kuli, a także 20-kilometrowy fragment polskiej części trasy pielgrzymkowej chrześcijan prowadzącej do hiszpańskiej Katedry w Santiago de Compostela; w Cierpiszu zlokalizowana jest ścieżka ekologiczno-dydaktyczna „Koralowa”).
- Na terenie Gminy Łącut występuje 14 obiektów świadczących usługi hotelarskie i 2 hotele w Kraczkowej.

3.7 Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne

- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Łącut zostało uchwalone **Uchwałą Nr XXVI/229/2001 Rady Gminy Łącut z dnia 6 czerwca 2001 r.** Na koniec 2020 roku obowiązujące było Studium zaktualizowane poprzez III zmianę, **uchwaloną Uchwałą nr XXII/308/20 Rady Gminy Łącut z dnia 18 września 2020 r. Uchwałą nr XXII/309/20 Rady Gminy Łącut z dnia 18 września** przystąpiono zaś do sporządzenia IV zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Łącut.
- Obszar Gminy Łącut objęty jest **57 miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego**.
- **Liczba budynków mieszkalnych** na terenie Gminy Łącut **wzrosła** w latach 2016-2020. Największy wzrost tej liczby (o 116 budynków) zanotowano w roku 2019.
- W Gminie Łącut w 2020 roku wydano **177 decyzji o warunkach zabudowy, 83 decyzji o ustaleniu lokalizacji celu publicznego, 23 decyzje o przeniesieniu decyzji o warunkach zabudowy i 32 decyzje o zmianie decyzji**.
- Zgodnie z danymi Urzędu Statystycznego, w 2020 r. w Gminie Łącut **liczba wydanych pozwoleń na budowę i dokonanych zgłoszeń budowy z projektem budowlanym wynosiła 78 szt.**

3.8 Bezpieczeństwo publiczne

- Na terenie Gminy Łącut funkcjonuje **dziesięć jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych**, w tym cztery jednostki włączone są do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego (OSP Albigowa, OSP Kosina, OSP Handzlówka, OSP Kraczkowa).

- Jednostki OSP dysponuj cznie 18 samochodami poarnicznymi oraz znacz ilością sprzetu ratowniczo-gaśniczego, m.in. motopompami, pompami szlamowymi, piłami motorowymi, agregatami prądotwórczymi, aparatami ODO oraz torbami ratowniczymi.
- **Liczb miejscowych zagrożeń** w Gminie Łañcut w 2020 roku **można okreli jako wysoką** – zanotowano 198 zdarzeń związanych z opadami deszczu, 56 z silnymi wiatrami, 39 w komunikacji oraz 19 medycznych.
- **Liczba zdarzeń wymagających udziału jednostek ochrony przeciwpożarowej i liczba miejscowych zagrożeń** w Gminie Łañcut wzrosła w latach 2019-2020. **Liczba miejscowych zagrożeń** na 1000 ludności **wzrosła** z 5 w 2019 roku do 17 w 2020 roku.

3.9 Polityka społeczna

- Zadania Gminy Łañcut w zakresie pomocy społecznej realizowane są poprzez **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej**.
- W latach 2016-2020 wystpowaa **tendencja spadkowa w liczbie beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej** w Gminie Łañcut w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców liczba ta spada z poziomu 652 osób do 405 osób. Liczba ta jest **stosunkowo niska**.
- Głównymi powodami przyznania świadczeń z pomocy społecznej w 2020 roku były: **bezrobocie, niepenosprawno, długotrwała lub ciężka choroba, bezradno w sprawach opiekuńczo-wychowawczych zwaszcza w rodzinach wielodzietnych i niepełnych**.
- W Gminie Łañcut występuje **jedna przychodnia podlega samorzadowi terytorialnemu**.
- **Liczba udzielonych porad z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej** w Gminie Łañcut **zmniejszyła się** o ponad 16 tysięcy w latach 2016-2020, osiągając w 2020 r. poziom 43 029 porad.

3.10 Edukacja i wychowanie

- Na terenie Gminy Łañcut funkcjonuje **dziewic przedszkoli publicznych**.
- Liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w Gminie Łañcut w latach 2016-2020 utrzymywała się na stosunkowo stałym poziomie. Najmniejszą wartością tego wskaźnika odnotowano **w 2017 r. (816 dzieci)**, zaś najwyższą **w 2020 r. (844 dzieci)**.
- **Odsetek dzieci w wieku 3-6 lat objętych wychowaniem przedszkolnym** w Gminie Łañcut w latach 2016-2020 **waha się od 82,9% w 2020 r. do maksymalnie 88,4% w 2018 r.**
- Na terenie Gminy Łañcut znajduje się **dziewic szk podstawowych**. Liczba dzieci uczęszczających do szk podstawowych w Gminie Łañcut rosła rokrocznie od poziomu 1342 dzieci w roku 2016 do poziomu 1858 dzieci w roku 2020. Wynika to zapewne głównie ze stopniowej likwidacji gimnazjów w Polsce od roku 2017.
- **Liczba uczniów przypadających na jeden oddział w szkołach podstawowych** w Gminie Łañcut wynosiła w latach 2016-2020 **od 17 do 18 uczniów**.
- **Najwyższą wartością wskaźnika skolaryzacji** w Gminie Łañcut zanotowano **w roku 2017** (skolaryzacja brutto na poziomie 90,11, skolaryzacja netto na poziomie 89,55), **najniższy zaś w roku 2019** (skolaryzacja brutto na poziomie 88,16, skolaryzacja netto na poziomie 87,73).

- **Wyniki egzaminów po ósmiej klasie w roku szkolnym 2020/2021 są na poziomie od średniego do wyżej średniego.** Najlepiej kształtują się wyniki z matematyki.
- Na terenie Gminy Łañcut występuje **jedna szkoła ponadpodstawowa. W roku szkolnym 2020/2021 do szkoły tej uczęszczało łącznie 158 uczniów**, z czego największym zainteresowaniem cieszył się kierunek Technik Żywnienia i Usług Gastronomicznych.

3.11 Kapitał społeczny

- Aktywność wyborcza w Gminie Łañcut stanowi jeden z podstawowych przejawów aktywności społecznej. Biorąc pod uwagę **wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w 2020 r., zarówno w pierwszej, jak i w drugiej turze wyborów frekwencja mieszkańców Gminy Łañcut była stosunkowo wysoka** – zarówno w porównaniu do pozostałych gmin poddanych analizie, jak i w porównaniu do frekwencji ogólnopolskiej, która wyniosła 68,18% dla II tury wyborów i 64,51% dla I tury. Jeśli chodzi o wybory do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w 2019 r. (przyjęto dane dot. wyborów do Sejmu), frekwencję Gminy Łañcut można również uznać za wysoką – jedną z najwyższych spośród gmin referencyjnych oraz wyższą niż średnia dla Polski (na poziomie 61,74%).
- **Wybory samorządowe (w 2018 r.) cieszyły się mniejszym zainteresowaniem** niż parlamentarne czy prezydenckie – frekwencja w Gminie Łañcut wyniosła około 59%. Jest to jednak trend charakterystyczny dla całego kraju.
- **Organizacje pozarządowe są istotnym partnerem Gminy Łañcut**, które podejmują działania w zakresie różnych inicjatyw społecznych. **Współpraca** Gminy Łañcut z organizacjami pozarządowymi **miała charakter zarówno finansowy, jak i pozafinansowy**. Współpraca finansowa polegała na zlecaniu organizacjom pozarządowym zadań z zastosowaniem trybu konkursowego i pozakonkursowego, a także na podstawie ustawy o sporcie.
- W 2020 roku Gmina Łañcut przyznała **dziesięć dotacji na zadania z zakresu rozwoju sportu** w łącznej kwocie 402 250,00 złotych.

3.12 Finanse samorządowe

- Dochody Gminy Łañcut wykazywały coroczny, równomierny wzrost w okresie od 2016 do 2020 roku. W 2018 roku nastąpił nieznaczny spadek wydatków budżetowych, zaś w pozostałych latach z okresu 2016-2020 zaobserwowano ich wzrost. W analizowanych okresie zaobserwowano **szybszy wzrost wydatków niż dochodów budżetowych** (nastąpił wzrost dochodów budżetowych o 60% i wzrost wydatków o 68%). Deficyt budżetowy nastąpił jedynie w roku 2017, w pozostałych latach występowała nadwyżka budżetowa.
- Dochody budżetu Gminy Łañcut przypadające na jednego mieszkańca są nieznacznie niższe (o ok. 3% w 2020 r.) od średniej dla powiatu łañcutkiego. Wydatki budżetowe przypadające na jednego mieszkańca są jednak wyższe (o ok. 1% w 2020 r.) od średniej powiatowej.
- Główne **źródła dochodów budżetowych Gminy Łañcut stanowią wpływy z dokonywanych rozliczeń, dochody związane z prowadzoną polityką prorodzinną oraz wpływy z podatków CIT i PIT**. Źródła te są charakterystyczne dla wszystkich analizowanych w „Diagnozie społeczno-gospodarczej Gminy Łañcut” gmin (tj. gmin wiejskich o podobnej liczbie ludności).

- Dochody własne Gminy świadczą o zdolności JST do samofinansowania i wpływają na wielkość realizowanych inwestycji. W tym zakresie **zdolność Gminy Łącut do samofinansowania jest stosunkowo niska** – w 2020 r. dochody własne Gminy stanowiły jedynie 35,08% dochodów ogółem, a największy udział w dochodach budżetu Gminy Łącut stanowiły dotacje (ponad 36,9% dochodów ogółem). Na tle gmin o podobnej charakterystyce taki podział dochodów budżetowych nie odbiega znacząco od średniej.
- **Najwyższe wydatki budżetu Gminy Łącut związane są z oświatą, wychowaniem i prowadzoną polityką prorodzinną** – w roku 2020 stanowiły one, odpowiednio, 36,31% i 25,18% wydatków ogółem. Działy wydatków budżetowych są analogiczne do gmin referencyjnych – analizowanych w „Diagnozie społeczno-gospodarczej Gminy Łącut”.
- W wydatkach budżetu Gminy Łącut dominują wydatki bieżące – w 2020 r. stanowiły one ponad 82% wydatków ogółem budżetu Gminy.
- Zarówno dochody, jak i wydatki budżetu, zostały wykonane w 2020 r. w kwocie wyższej niż pierwotnie zakładano, z czego większą różnicę odnotowano dla dochodów (11% pierwotnie zakładanych dochodów budżetowych).

4. Główne problemy w obszarach strategii

Na podstawie przeprowadzonych przez władze Gminy Łącut konsultacji społecznych, zidentyfikowano główne problemy Gminy.

Do obszarów wymagających najpilniejszej interwencji zaliczono:

- dostępność transportu publicznego,
- lokalny rynek pracy (możliwość znalezienia pracy na terenie Gminy),
- dostępność opieki zdrowotnej,
- warunki do prowadzenia działalności gospodarczej oraz sieć chodników przydrożnych.

Mieszkańcy wskazali obszary priorytetowe do rozwoju Gminy Łącut. Należą do nich:

- rozwój transportu publicznego,
- budowa infrastruktury okołodrogowej,
- remonty i budowa dróg,
- budowa/modernizacja budynków użyteczności publicznej.

5. Wnioski z przeprowadzonych konsultacji społecznych

W celu zapewnienia partycypacji społecznej w procesie diagnozowania potrzeb, problemów i oczekiwań mieszkańców władze Gminy Łańcut przeprowadziły badania ankietowe online. Wypełniono 243 ankiety. W ankiecie mogły wziąć udział wszystkie osoby związane z Gminą Łańcut. Najliczniej reprezentowaną grupę stanowili mieszkańcy Gminy – 95% ankietowanych. Formularz wypełniły też osoby pracujące na terenie Gminy, prowadzące na jej obszarze działalność oraz planujące zamieszkać na jej terenie w przyszłości. Większość ankietowanych stanowiły kobiety (58%). Pod względem wieku najwięcej respondentów to osoby od 26 do 40 roku życia – ponad 55%, kolejną kategorię stanowiły osoby do w wieku od 41 do 60 lat – niemal 29% respondentów oraz do 25 lat – niemal 13%. Najmniej licznie reprezentowana była grupa osób powyżej 60 roku życia – niewiele ponad 3%. Respondenci w znacznej większości byli dobrze wykształceni – 60% to osoby z wykształceniem wyższym, a ponad 32% ze średnim. Wykształcenie zawodowe posiada ponad 5% ankietowanych, a podstawowe – 2%. Pod względem statusu zawodowego najliczniej reprezentowaną grupą są osoby pracujące – ponad 68%, przedsiębiorcy to niemal 13% spośród ankietowanych, a ponad 8% stanowią osoby uczące się (uczniowie/studentenci). Ponad 5% to osoby bezrobotne, a niemal 4% to emeryci i renciści. Dwie osoby (niecały 1%) to matki na urlopie wychowawczym, ankietę wypełnił również 1 rolnik.

Ankieta przygotowana została w większości w formie pytań zamkniętych z jednym pytaniem otwartym. W kafeterii pytań zamkniętych dopuszczono możliwość udzielenia innej odpowiedzi, dając tym samym swobodę wypowiedzi respondentom. W pytaniu pierwszym użyto skali, dając jednocześnie możliwość uniknięcia odpowiedzi poprzez wybranie opcji „nie wiem”. W pytaniach zamkniętych 2-7 określono możliwość wybrania wielu odpowiedzi. Pytanie 8 stanowi pytanie otwarte. W pytaniu 9 istnieje możliwość wyboru dowolnej liczby odpowiedzi.

Treść ankiety online przedstawiono poniżej.

ANKIETA

dla potrzeb opracowania „Strategii Rozwoju Gminy Łańcut na lata 2021-2030”

Szanowni Państwo,

*zwracamy się z prośbą o wypełnienie poniższej ankiety. Badanie realizowane jest w związku z rozpoczęciem prac zmierzających do opracowania Strategii Rozwoju Gminy Łańcut na lata 2021-2030. Państwa udział będzie stanowił aktywny wkład w tworzenie nowego dokumentu strategicznego, a przekazane uwagi i sugestie stanowiąc będą odzwierciedlenie rzeczywistych potrzeb społeczno-gospodarczych oraz wizji rozwoju gminy na najbliższe lata. Wyniki ankietyzacji będą wykorzystywane w procesie formułowania celów rozwoju i wyboru obszarów priorytetowych. Ankieta ma charakter **anonymowy**. Dziękujemy za udział w ankiecie.*

Pytanie 1. Jak Pani/Pan ocenia warunki życia w Gminie Łańcut?

(5 – bardzo dobrze, 4 – dobrze, 3 – przeciętnie, 2 – źle, 1 – bardzo źle)

Pytanie/Ocena	5	4	3	2	1	nie wiem
lokalny rynek pracy (możliwość znalezienia pracy na terenie gminy)						

Strategia Rozwoju Gminy Łańcut na lata 2021-2030

warunki do prowadzenia działalności gospodarczej						
warunki do zamieszkania						
bezpieczeństwo publiczne						
dostępność opieki nad dziećmi do lat 3						
dostępność i jakość edukacji przedszkolnej						
dostępność i jakość edukacji szkolnej						
dostępność miejsc opieki dla osób starszych						
dostępność obiektów usługowo-handlowych						
atrakcyjność inwestycyjna gminy						
stan i jakość dróg						
sieć oświetlenia drogowego						
sieć chodników przydrożnych						
stan sieci wodociągowo-kanalizacyjnej						
dostępność transportu publicznego						
dostępność opieki zdrowotnej						
dostępność i jakość opieki społecznej						
oferta kulturalna (wydarzenia o charakterze rozrywkowym, pikniki, spotkania, koncerty, wystawy itp.)						
zagospodarowanie przestrzeni publicznej (parki, skwery, place)						
stan budynków użyteczności publicznej						
stan środowiska naturalnego						
estetyka gminy (czystość i porządek na terenie gminy)						
dostęp do Internetu						
inne – jakie?						

Pytanie 2. Które z poniższych obszarów powinny zdaniem Pani/Pana stanowić priorytet dla Gminy Łańcut w latach 2021-2030?

(proszę o zaznaczenie maksymalnie 7 odpowiedzi)

Obszar/Ocena	(proszę wstawić „x”)
remonty i budowa dróg	
budowa infrastruktury okołodrogowej (oświetlenie, chodniki itp.)	
poprawa bezpieczeństwa publicznego	
rozbudowa i modernizacja sieci wodno-kanalizacyjnej	
aktywne wspieranie lokalnych przedsiębiorców	
wzrost dostępności i jakości terenów inwestycyjnych	
tworzenie warunków do rozwoju budownictwa mieszkaniowego	
budowa/modernizacja budynków użyteczności publicznej (szkół, przedszkoli, ośrodków kultury, ośrodków zdrowia, itp.)	
budowa/rozbudowa obiektów sportowo rekreacyjnych	
wspieranie i organizacja działań kulturalnych i artystycznych	
wspieranie działań integracyjnych mieszkańców (w tym integracja międzypokoleniowa)	
podniesienie jakości i dostępności edukacji	
tworzenie instytucji opieki nad dziećmi do lat 3	
szersze działania w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi	
poprawa estetyki gminy i inwestycje w ochronę przyrody	
promocja gminy	
inwestycje w odnawialne źródła energii	
rozwój transportu publicznego	
poprawa dostępu do świadczeń w zakresie opieki społecznej i zdrowotnej	
wspieranie gospodarki społecznej i przedsięwzięć społecznych	

Strategia Rozwoju Gminy Łańcut na lata 2021-2030

szersze wsparcie kierowane do seniorów (np. w formie domów dziennego pobytu)	
rozwój e-usług publicznych w instytucjach gminnych	
inne – jakie?	

Pytanie 3. Proszę o zaznaczenie maksymalnie 5 mocnych stron Gminy Łańcut.

Mocne strony	(proszę wstawić „x”)
wysoka jakość życia (bezpieczne i atrakcyjne miejsce do życia)	
dobrze rozwinięta infrastruktura komunalna (wodno-kanalizacyjna, energetyczna, gazowa)	
system odbioru odpadów komunalnych	
dobrze rozwinięta sieć dróg	
dobrze rozwinięta infrastruktura okołodrogowa (oświetlenie, chodniki)	
bliskość dużych ośrodków miejskich	
dobra dostępność komunikacyjna	
sprzyjające warunki dla przedsiębiorczości	
dostęp do nowoczesnych technologii informacyjnych i telekomunikacyjnych	
dobrze rozwinięta baza oświatowa	
dobrze rozwinięta infrastruktura sportowo - rekreacyjna	
bogata i zróżnicowana oferta kulturalna i rozrywkowa	
wysoka ilość inicjatyw społecznych	
podtrzymywanie tradycji lokalnych	
wysokie walory środowiska przyrodniczego (czysta gmina)	
atrakcyjna oferta turystyczna gminy	
promocja gminy	
inne - jakie?	

Pytanie 4. Proszę o zaznaczenie maksymalnie 5 słabych stron Gminy Łańcut.

Słabe strony	(proszę wstawić „x”)
niska jakość życia	
niewystarczająca infrastruktura komunalna (wodno-kanalizacyjna, energetyczna, gazowa)	
system odbioru odpadów komunalnych	
słabo rozwinięta sieć dróg	
słabo rozwinięta infrastruktura okołodrogowa (oświetlenie, chodniki)	
słaba dostępność komunikacyjna	
trudne warunki prowadzenia lokalnej przedsiębiorczości	
niewystarczający dostęp do nowoczesnych technologii informacyjnych i telekomunikacyjnych	
słabo rozwinięta baza oświatowa	
słabo rozwinięta infrastruktura sportowo - rekreacyjna	
niedostateczna oferta kulturalna i rozrywkowa	
niewystarczająca ilość inicjatyw społecznych	
brak podtrzymywania tradycji lokalnych	
niskie walory środowiska przyrodniczego (zanieczyszczona gmina)	
ograniczony dostęp do bazy turystycznej (marginalny rozwój agroturystyki)	
niedostateczna promocja gminy	
inne - jakie?	

Strategia Rozwoju Gminy Łańcut na lata 2021-2030

Pytanie 5. Proszę o zaznaczenie maksymalnie 3 największych zagrożeń dla rozwoju obszaru gminy.

Zagrożenia dla rozwoju gminy	(proszę wstawić „x”)
wzrost przestępczości	
brak wsparcia dla przedsiębiorców	
starzejące się społeczeństwo gminy	
trudności budżetowe	
niski przyrost naturalny	
ucieczka ludzi młodych do większych miast	
zaśmiecanie obszarów zielonych i degradacja środowiska naturalnego	
brak aktywności mieszkańców	
wysoka konkurencyjność sąsiednich gmin	
małe zainteresowanie inwestorów zewnętrznych	
inne - jakie?	

Pytanie 6. Proszę o zaznaczenie 3 szans rozwojowych dla obszaru gminy.

Szanse rozwojowe	(proszę wstawić „x”)
dogodne położenie komunikacyjne	
rozwój współpracy międzygminnej	
wysokie walory środowiska naturalnego sprzyjające rozwojowi turystyki (agro i ekoturystyka)	
wzrost aktywności społecznej, lokalnych organizacji i stowarzyszeń	
podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców w celu ochrony i wykorzystania walorów środowiska przyrodniczego na terenie gminy	
rozwój mikro i małych przedsiębiorstw, wzrost przedsiębiorczości mieszkańców	
rozwój branży usługowej	
pozyskiwanie środków zewnętrznych (Unia Europejska, budżet państwa)	
rozwój technologii związanych z internetem (informacyjno-komunikacyjne)	
inne - jakie?	

Pytanie 7. Proszę zaznaczyć z czym Pani/Pana zdaniem powinna się kojarzyć Gmina Łańcut w 2030 roku?

Gmina w 2030 r.	proszę wstawić „x”
z gminą atrakcyjną do zamieszkania	
z dostępem do wysokiej jakości usług społecznych	
z gminą przyjazną dla osób starszych i niepełnosprawnych poprzez rozwiniętą sieć ośrodków wsparcia	
z szeroką ofertą kulturalną i spędzania czasu wolnego	
z gminą przedsiębiorczą, atrakcyjną dla inwestorów	
z gminą ekologiczną, dbającą o środowisko naturalne i estetykę otoczenia	
z gminą atrakcyjną turystycznie	
inne – jakie?	

Pytanie 8. Proszę wskazać najistotniejsze zadania do przeprowadzenia przez Gminę Łańcut w latach 2021-2030:

1.
.....
2.
.....
3.

Pytanie 9. Z jakiego źródła najczęściej czerpie Pani/Pan informacje o działaniach podejmowanych przez władze gminy i wydarzeniach lokalnych?

Źródła	(proszę wstawić „x”)
strona internetowa gminy www.gminalancut.pl	
fanpage gminy na facebooku	
fanpage Wójta gminy na facebooku	
prasa/telewizja regionalna	
znajomi, sąsiedzi	
tablice ogłoszeń	
pracownicy Urzędu Gminy	
zebrania społeczności lokalnych	
inne – jakie?.....	

METRYCZKA Dane osoby/organizacji udzielającej odpowiedzi.
(proszę wstawić „x”)

Dane osobowe						
Wiek	do 25 lat	26-40 lat	41-60 lat	61 lat i więcej		
Płeć	kobieta			mężczyzna		
Wykształcenie	wyższe	średnie		zawodowe	podstawowe	
Statut zawodowy	uczeń/student	pracujący	przedsiębiorca	emeryt/rencista	bezrobotny	inny/jaki?
Związek z terenem gminy	miejsce zamieszkania		miejsce pracy	miejsce prowadzenia działalności gospodarczej		inny/jaki?

5.1 Gmina w oczach mieszkańców

W celu zaprojektowania wizji Gminy Łańcut do 2030 roku oraz wyznaczenia kierunków jej rozwoju zadano pytania dotyczące tego obszaru.

W celu wyodrębnienia obszarów wymagających szczególnej uwagi w okresie obowiązywania strategii zadano pytanie o ocenę warunków życia w gminie w 23 obszarach działania (pytanie 1).

Najwyżej oceniane (średnia powyżej 3,5 wśród osób oceniających) zostały obszary:

- bezpieczeństwo publiczne,
- dostępność i jakość edukacji przedszkolnej,
- stan sieci wodociągowo- kanalizacyjnej,
- warunki do zamieszkania,
- dostępność i jakość edukacji szkolnej,

- dostęp do Internetu,
- estetyka gminy (czystość i porządek na terenie gminy).

Za obszary wymagające najpilniejszej interwencji (średnia ocena nie wyższa niż 3) uznano:

- dostępność transportu publicznego,
- lokalny rynek pracy (możliwość znalezienia pracy na terenie gminy),
- dostępność opieki zdrowotnej,
- warunki do prowadzenia działalności gospodarczej,
- sieć chodników przydrożnych.

Należy zwrócić uwagę na fakt, iż w 3 obszarach ponad 20% respondentów udzieliło odpowiedzi „nie wiem”, co świadczy o wysokiej dbałości o jakość udzielanych odpowiedzi i niechęci do wypowiedzania się w kwestiach, o których nie mają wystarczającej wiedzy – są to obszary:

- dostępność i jakość opieki społecznej,
- warunki do prowadzenia działalności gospodarczej,
- dostępność opieki nad dziećmi do lat 3.

W pytaniu 2 poproszono respondentów o wskazanie obszarów priorytetowych dla rozwoju Gminy. Istniała możliwość wybrania do 7 obszarów. Ponad 50% respondentów wskazało:

- rozwój transportu publicznego,
- budowa infrastruktury okołodrogowej (oświetlenie, chodniki, itp.),
- remonty i budowa dróg.

Wskazania te w dużej mierze pokrywają się z potrzebami wskazanymi w pytaniu 1.

Ponad 30% wskazało konieczność realizacji zadań w zakresie budowy/modernizacji budynków użyteczności publicznej (szkół, przedszkoli, ośrodków kultury, ośrodków zdrowia, itp.).

Ponad 25% ankietowanych wskazało obszary:

- szersze działania w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi,
- budowa/rozbudowa obiektów sportowo rekreacyjnych,
- aktywne wspieranie lokalnych przedsiębiorców,
- tworzenie instytucji opieki nad dziećmi do lat 3,
- podniesienie jakości i dostępności edukacji.

Te wskazania pokazują dążenie społeczności lokalnej do ciągłej poprawy jakości życia również w obszarach, które oceniane są relatywnie dobrze.

Odpowiedzi na pytanie 7 dostarczają informacji odnośnie wizji i misji Gminy. Według ankietowanych Gmina powinna stanowić przede wszystkim miejsce atrakcyjne do zamieszkania (niemal 63% wskazań). Ponadto, ponad 1/4 ankietowanych wskazała, że powinna kojarzyć się z Gminą przedsiębiorczą, atrakcyjną dla inwestorów oraz z Gminą ekologiczną, dbającą o środowisko naturalne i estetykę otoczenia. Niemal 24% uważa, że ważne jest by zapewniała szeroką ofertę kulturalną i spędzania czasu wolnego, a ponad 18% chce posiadać dostęp do wysokiej jakości usług społecznych.

Pytanie 8 to prośba o wskazanie konkretnych inwestycji do przeprowadzenia przez Gminę w okresie obowiązywania strategii. Niemal wszyscy badani wskazali co najmniej jedną inwestycję do zrealizowania. Najbardziej dotkliwie odczuwalne są problemy z komunikacją autobusową – potrzebę realizacji zadań w tym zakresie zgłosiło 51 osób, co stanowi niemal 20% ankietowanych. Część ankietowanych pisze wręcz o wykluczeniu komunikacyjnym terenu Gminy, zależy im na

skomunikowaniu miejscowości Gminy Łącut zarówno z Łącutem, jak i z Rzeszowem oraz o zapewnienie płynnego dojazdu dzieci i młodzieży do szkół.

Kolejnym problemem, na który wskazało aż 40 ankietowanych jest brak chodników oraz związany z tym brak oświetlenia (27 wskazań). Również 27 ankietowanych wskazuje na konieczność poprawy jakości dróg miejskich bądź konieczności tworzenia nowych połączeń drogowych między miejscowościami.

10% ankietowanych (25 osób) wskazuje na konieczność modernizacji placów zabaw na terenie Gminy. Część ankietowanych podkreśla konieczność zadbania o infrastrukturę przedszkolną i szkolną oraz infrastrukturę wykorzystywaną na cele kultury i sportu. Ważnymi kwestiami podejmowanymi przez mieszkańców są też zagospodarowanie odpadów, w tym organizacja PSZOK oraz zadbanie o ekologię i stosowanie odnawialnych źródeł energii w Gminie. Podejmowany jest też temat modernizacji infrastruktury wodno-kanalizacyjnej. Pojawiają się też głosy w sprawie zadbania o infrastrukturę i jakość opieki zdrowotnej oraz rozwój przedsiębiorczości, w tym terenów inwestycyjnych.

Pytanie zamykające część diagnostyczną ankiety to prośba o wskazanie źródeł, z jakich ankietowani czerpią informacje o Gminie – ponad połowa ankietowanych w celu poszukiwania informacji o Gminie odwiedza jej stronę internetową lub portal Facebook, gdzie śledzi fanpage Wójta Gminy oraz Gminy. Ponad 22% czerpie informacje od sąsiadów lub znajomych, a 11% uczestniczy w tym celu w zebraniach wiejskich. Dla niecałych 10% źródłem informacji jest prasa lub telewizja regionalna.

Podsumowując należy stwierdzić, iż priorytetowym obszarem dla mieszkańców Gminy Łącut jest jakość życia, którą wiążą z poprawą w zakresie komunikacji, bezpieczeństwa i jakości infrastruktury gminnej.

Przykładowe wypowiedzi mieszkańców:

„Skupić się na polepszeniu transportu. Wszelkie inicjatywy prowadzone w państwie i UE dążą do zmniejszenia wykluczenia mieszkańców rejonów poza miejskich. Wykluczenie pociąga za sobą szereg nieciekawych konsekwencji, takich jak: brak dogodnego dojazdu do pracy i dostępu do dodatkowych zajęć, rozrywki, robienia zakupów. Młodzieży utrudnia to dostęp do dobrych szkół i komfort rozwoju - zajęć pozalekcyjnych, dodatkowych aktywności. Na braku transportu publicznego cierpi też środowisko, a ono także powinno być priorytetem dla współczesnych obywateli Polski, a zwłaszcza dla rządzących”.

„no cóż wyzwania są wielkie: starzejące się społeczeństwo, zagrożenia klimatyczne, powodzie i wichury straty w rolnictwie zauważyłem że tu nie jakiś większych zakładów pracy, nie ma w czym przebierać, no nie ma miejsc do pracy, inwestorów zagranicznych, wszystko zagrania gm. Trzebowniko Jasionka itd. ja tu mieszkam prawie 15 lat i jeszcze nie pracowałem na terenie naszej gminy wszystko dojeżdża do Rzeszowa tam robi zakupy itd., duże miasto zasysa ludzi, także nacisk powinien być położony na stworzenie terenów inwestycyjnych, i starać się o inwestycje które dają zysk.”

5.2 Analiza SWOT

W celu rozpoznania problemów występujących na obszarze Gminy zadano pytania 2-6 dotyczące diagnozy obecnej sytuacji poprzez wskazanie mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń dla Gminy.

Strategia Rozwoju Gminy Łańcut na lata 2021-2030

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
bliskość dużych ośrodków miejskich (41,15%) podtrzymywanie tradycji lokalnych (32,51%) wysokie walory środowiska przyrodniczego (czysta gmina) (26,75%) wysoka jakość życia (bezpieczne i atrakcyjne miejsce do życia) (25,93%) dobrze rozwinięta infrastruktura komunalna (wodno-kanalizacyjna, energetyczna, gazowa) (25,51%) dobrze rozwinięta sieć dróg (23,46%)	słaba dostępność komunikacyjna (53,91%) system odbioru odpadów komunalnych (36,63%) słabo rozwinięta infrastruktura okołodrogowa (oświetlenie, chodniki) (35,39%)
SZANSE	ZAGROŻENIA
pozyskiwanie środków zewnętrznych (Unia Europejska, budżet państwa) (49,38%) dogodne położenie komunikacyjne (44,03%) rozwój mikro i małych przedsiębiorstw, wzrost przedsiębiorczości mieszkańców (29,22%) rozwój współpracy międzygminnej (25,93%)	ucieczka ludzi młodych do większych miast (49,38%) starzejące się społeczeństwo gminy (31,28%) trudności budżetowe (30,86%) małe zainteresowanie inwestorów zewnętrznych (29,63%)

Analiza SWOT przygotowana na podstawie ankiet wskazuje na nastawienie mieszkańców na poprawę jakości życia. Wskazano wiele mocnych stron Gminy i odpowiedzi w tym zakresie rozkładały się bardziej proporcjonalnie niż w przypadku słabych stron. Odpowiedzi mieszkańców są spójne z odpowiedziami wskazanymi w poprzednich pytaniach, co wskazuje, że były udzielane w sposób przemyślany. Zidentyfikowano konkretne problemy, ale dostrzegane są też mocne strony i szanse na poprawę jakości życia mieszkańców Gminy.

6. Plan operacyjny i kierunki interwencji rozwoju Gminy

Plan operacyjny i kierunki rozwoju Gminy przedstawione w Strategii Rozwoju Gminy Łańcut na lata 2021-2030 wynikają z określonej w niniejszym dokumencie wizji i misji Gminy oraz określonych problemów w poszczególnych obszarach. Wyodrębniono 4 obszary priorytetowe:

- gospodarki komunalnej i infrastruktury technicznej,
- infrastruktury i usług społeczno-edukacyjnych,
- polityki gospodarczej,
- turystyki i promocji.

Gmina Łańcut należy do Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego oraz Lokalnej Grupy Działania Ziemia Łańcucka. Wybrane zadania realizowane będą we współpracy z ROF i LGD.

Dla wskazanych wyżej obszarów określono cele strategiczne i operacyjne oraz kluczowe zadania przewidziane do realizacji, które przyczynią się do osiągnięcia założonych celów. Lista zadań jest otwarta i określa ogólny kierunek aktywności Gminy Łańcut. W niniejszym rozdziale przedstawiono również przykładowe wskaźniki służące do monitorowania osiągnięcia poszczególnych celów.

Tabela 1. Cel strategiczny i cele operacyjne obszaru gospodarki komunalnej i infrastruktury technicznej

Obszar 1. Gospodarka komunalna i infrastruktura techniczna	
Cel strategiczny I. Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej	Cel operacyjny I.1. Rozwój infrastruktury komunalnej na terenie Gminy Łańcut
	Cel operacyjny I.2. Poprawa efektywności energetycznej oraz dostępności obiektów użyteczności publicznej i zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie Gminy Łańcut
	Cel operacyjny I.3. Rozwój infrastruktury drogowej na terenie Gminy Łańcut
	Cel operacyjny I.4. Adaptacja do zmian klimatu na terenie Gminy Łańcut

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 2. Cel strategiczny i cele operacyjne obszaru infrastruktury i usług społeczno-edukacyjnych

Obszar 2. Infrastruktura i usługi społeczno-edukacyjne	
Cel strategiczny II. Wysoka jakość usług społeczno-edukacyjnych dostosowana do potrzeb mieszkańców	Cel operacyjny II.1. Rozwój infrastruktury społeczno-edukacyjnej na terenie Gminy Łańcut
	Cel operacyjny II.2. Rozwój infrastruktury sportowej i rekreacyjnej na terenie Gminy Łańcut
	Cel operacyjny II.3. Zwiększenie bezpieczeństwa publicznego w Gminie Łańcut
	Cel operacyjny II.4.

	Rozwój potencjału edukacyjnego Gminy Łańcut oraz rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu mieszkańców
--	---

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 3. Cel strategiczny i cele operacyjne obszaru polityki gospodarczej

Obszar 3. Polityka gospodarcza	
Cel strategiczny III. Rozwój gospodarki i przedsiębiorczości	Cel operacyjny III.1. Zrównoważone zarządzanie rozwojem przestrzennym Gminy
	Cel operacyjny III.2. Wsparcie dla rozwoju przedsiębiorczości
	Cel operacyjny III.3. Zachowanie ładu i porządku przestrzennego na terenie Gminy Łańcut poprzez przebudowę budynków gminnych

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 4. Cel strategiczny i cele operacyjne obszaru turystyki i promocji

Obszar 4. Turystyka i promocja	
Cel strategiczny IV. Atrakcyjna oferta turystyczna Gminy, oparta na jej walorach kulturowych i przyrodniczych	Cel operacyjny IV.1. Wzmocnienie promocji i turystyki Gminy Łańcut
	Cel operacyjny IV.2. Zachowanie dziedzictwa kulturowego w Gminie Łańcut

Źródło: Opracowanie własne

6.1 Obszar 1. Gospodarka komunalna i infrastruktura techniczna

Cel strategiczny dla tego obszaru został określony jako „Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej”.

6.1.1 Cel operacyjny I.1. Rozwój infrastruktury komunalnej na terenie Gminy Łańcut

Infrastruktura komunalna jest ważnym elementem zarówno dla mieszkańców, jak i dla potencjalnych inwestorów. Zapewnienie dostępu do sieci komunalnej stanowi jedno z najważniejszych zadań Gminy, wpływających na zapewnienie mieszkańcom optymalnych warunków do życia, gdyż niewystarczająca infrastruktura komunalna może wpływać na obniżenie atrakcyjności Gminy i pogorszenie jakości życia mieszkańców.

Gmina Łańcut posiada wysoki poziom zwodociągowania i odsetek mieszkańców korzystających z sieci kanalizacji sanitarnej. Inwestycje skupiać się więc powinny przede wszystkim na modernizacji istniejących sieci oraz budowie nowych odcinków.

Odsetek odpadów zbieranych selektywnie na terenie Gminy Łańcut jest bardzo niski. Zalecane jest prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych w zakresie segregacji odpadów oraz kontroli segregacji odpadów. Zabezpieczenie wody pitnej - istotna jest również rola edukacji w zakresie

oszczędzania wody, a także kopanie nowych studni by zapewnić bezpieczne zasoby wody, by przygotować zasoby wodne gminy na wypadek długotrwałej suszy.

W tabeli poniżej zestawiono kluczowe działania do Celu operacyjnego I.1.

Tabela 5. Kierunki interwencji Celu operacyjnego I.1

Kierunki interwencji
Porządkowanie gospodarki wodociągowej poprzez budowę, przebudowę i rozbudowę sieci wodociągowej, ujęć wody, studni, pompowni wody i infrastruktury towarzyszącej na terenie Gminy Łańcut
Budowa, rozbudowa, przebudowa i zakup wyposażenia w zakresie stacji uzdatniania wody
Porządkowanie gospodarki ściekowej poprzez budowę, przebudowę i rozbudowę sieci kanalizacyjnej wraz z infrastrukturą towarzyszącą na terenie Gminy Łańcut
Budowa PSZOK na terenie Gminy Łańcut
Usprawnienie gminnego systemu gospodarki odpadami (podejmowanie działań informacyjno-edukacyjnych w zakresie segregacji odpadów, kontrola segregacji odpadów)

Źródło: Opracowanie własne

W tabeli przedstawiono wskaźniki do monitorowania realizacji inwestycji.

Tabela 6. Wskaźniki realizacji Celu operacyjnego I.1

Wskaźnik realizacji	Jednostka miary	Wartość bazowa	Oczekiwany rezultat do roku 2030
Długość nowo wybudowanej sieci wodociągowej na terenie Gminy Łańcut	km	0	>0
Liczba czynnych przyłączy sieci wodociągowej	szt.	5977	>5977
Całkowita długość sieci wodociągowej na terenie Gminy	km	223,2	>223,2
Odsetek mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej	%	92,6	>92,6
Długość sieci kanalizacyjnej	km	374,7	>374,7
Liczba czynnych przyłączy sieci kanalizacyjnej	szt.	5927	>5927
Nakłady poniesione na budowę PSZOK	zł	0	>0
Liczba kampanii informacyjno-edukacyjnych związanych z gospodarką odpadami	szt.	0	>0
Odsetek odpadów zbieranych selektywnie	%	25,3	>25,3

Źródło: Opracowanie własne

6.1.2 Cel operacyjny I.2. Poprawa efektywności energetycznej oraz dostępności obiektów użyteczności publicznej oraz budynków prywatnych i zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie Gminy Łańcut

Kolejnym istotnym elementem działań Gminy jest poprawa efektywności energetycznej oraz wzrost udziału OZE. Konieczne są działania dotyczące kompleksowej termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej poprawiające efektywność energetyczną tych budynków. Zalecana jest przebudowa kotłowni w budynkach użyteczności publicznej. Montaż instalacji OZE pozwoli na obniżenie rachunków za prąd, gaz czy opał. Zamontowane instalacje OZE pozwolą na obniżenie zużycia nieodnawialnych źródeł energii. Zmniejszy się emisja szkodliwych substancji, co w efekcie wpłynie na poprawę jakości powietrza w regionie. Pozytywny wpływ na środowisko oraz na jakość powietrza spowoduje też likwidacja azbestu z pokryć dachowych.

W tabeli poniżej zestawiono kluczowe działania do Celu operacyjnego I.2.

Tabela 7. Kierunki interwencji Celu operacyjnego I.2

Kierunki interwencji
Poprawa jakości powietrza poprzez wymianę źródeł ciepła w domach prywatnych na terenie Gminy Łańcut
Rozwój odnawialnych źródeł energii poprzez montaż mikroinstalacji u mieszkańców na terenie Gminy Łańcut
Realizacja projektów ograniczających niską emisję na terenie Gminy poprzez budowę instalacji OZE na oraz przy budynkach użyteczności publicznej
Modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej, w tym: <ul style="list-style-type: none"> • Przebudowa kotłowni w Ośrodku Zdrowia w Kosinie • Przebudowa kotłowni w Ośrodku Zdrowia w Albigowej • Przebudowa kotłowni w Domu Społecznym w Kosinie
Usuwanie wyrobów zawierających azbest z pokryć dachowych mieszkańców na terenie Gminy Łańcut

Źródło: Opracowanie własne

W tabeli przedstawiono wskaźniki do monitorowania realizacji inwestycji.

Tabela 8. Wskaźniki realizacji Celu operacyjnego I.2

Wskaźnik realizacji	Jednostka miary	Wartość bazowa	Oczekiwany rezultat do roku 2030
Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych	MWe	0	>0
Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej ze źródeł odnawialnych	MWt	0	>0
Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE	szt.	0	>0
Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE	szt.	0	>0
Liczba budynków, w których wymieniono pokrycie dachowe zawierające azbest na inne	szt.	0	>0
Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła	szt.	0	>0
Powierzchnia użytkowa budynków poddanych termomodernizacji	m ²	0	>0

Źródło: Opracowanie własne

6.1.3 Cel operacyjny I.3. Rozwój infrastruktury drogowej na terenie Gminy Łańcut

Ważnym celem jest poprawa dostępności komunikacyjnej na terenie Gminy Łańcut. Budowa, przebudowa i remont dróg gminnych, powiatowych i wojewódzkich w znaczący sposób ułatwi lokalną komunikację mieszkańcom oraz przedsiębiorcom, co przyczyni się do podniesienia konkurencyjności działających w tym obszarze firm oraz ułatwi tworzenie nowych podmiotów gospodarczych. Stworzenie korzystnych warunków dla rozwoju przedsiębiorstw skutkować będzie natomiast wzrostem zainteresowania inwestorów oraz zwiększeniem atrakcyjności gospodarczej i inwestycyjnej Gminy Łańcut. Budowa chodników oraz modernizacja oświetlenia spowoduje wzrost bezpieczeństwa na terenie Gminy.

Jednym z zadań własnych Gminy jest zapewnienie lokalnego transportu zbiorowego. Zalecane jest stworzenie nowoczesnego transportu zbiorowego pozwalającego mieszkańcom Gminy na dojazd z poszczególnych miejscowości do Rzeszowa i Łańcuta.

W tabeli poniżej zestawiono kluczowe działania do Celu operacyjnego I.3.

Strategia Rozwoju Gminy Łańcut na lata 2021-2030

Tabela 9. Kierunki interwencji Celu operacyjnego I.3

Kierunki interwencji
Przebudowa, budowa i remont dróg gminnych, wewnętrznych, powiatowych i wojewódzkich na terenie Gminy Łańcut
Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego na terenie Gminy Łańcut, m.in. poprzez modernizację przejść dla pieszych
Budowa i przebudowa chodników na terenie Gminy Łańcut
Budowa ścieżek rowerowych na terenie Gminy Łańcut
Budowa i remont wiat przystankowych na terenie Gminy Łańcut
Organizacja nowoczesnego i przyjaznego pasażerom transportu zbiorowego w zakresie organizacji połączeń komunikacyjnych z poszczególnymi miejscowościami do Rzeszowa i Łańcuta
Budowa nowego, modernizacja i rozbudowa oświetlenia drogowego na terenie Gminy Łańcut

Źródło: Opracowanie własne

W tabeli przedstawiono wskaźniki do monitorowania realizacji inwestycji.

Tabela 10. Wskaźniki realizacji Celu operacyjnego I.3

Wskaźnik realizacji	Jednostka miary	Wartość bazowa	Oczekiwany rezultat do roku 2030
Długość wybudowanych dróg gminnych, powiatowych i wojewódzkich	km	0	>0
Długość przebudowanych i wyremontowanych dróg gminnych i wewnętrznych	km	0	>0
Długość wybudowanych chodników	km	0	>0
Nakłady poniesione na organizację transportu zbiorowego	zł	0	>0
Długość wybudowanych ścieżek rowerowych	km	0	>0
Liczba zakupionych źródeł oświetlenia drogowego	szt.	0	>0

Źródło: Opracowanie własne

6.1.4 Cel operacyjny I.4. Adaptacja do zmian klimatu na terenie Gminy Łańcut

Skutki zmian klimatu, w tym przede wszystkim występujące coraz częściej ekstremalne zjawiska pogodowe, stanowią znaczne zagrożenie dla rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Łańcut. W związku z tym z jednej strony konieczne jest zapewnienie wyposażenia niezbędnego do usuwania skutków klęsk żywiołowych i katastrof, a z drugiej strony wprowadzenie działań (edukacyjnych i inwestycyjnych) zwiększających odporność Gminy na skutki tego typu zdarzeń. Zadania powinny obejmować zabezpieczenie przed powodzią i suszą terenu Gminy Łańcut.

Tabela 11. Kierunki interwencji Celu operacyjnego I.4

Kierunki interwencji
Inwestycje z zakresu zielono-niebieskiej infrastruktury
Inwestycje z zakresu gromadzenia wód opadowych i roztopowych (budowy/przebudowy podziemnych zbiorników retencyjnych wraz z kanalizacją deszczową) przy domach prywatnych oraz budynkach użyteczności publicznej
Rozwój małej retencji
Zakup sprzętu do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków klęsk żywiołowych i katastrof
Działania edukacyjne dotyczące zmian klimatu i ochrony zasobów wodnych
Przebudowa budynków gminnych na potrzeby lokali socjalnych (m.in. Domu Społecznego w Cierpiszu, przedszkola w Handzlówce)

Źródło: Opracowanie własne

W tabeli przedstawiono wskaźniki do monitorowania realizacji inwestycji.

Tabela 12. Wskaźniki realizacji Celu operacyjnego I.3

Wskaźnik realizacji	Jednostka miary	Wartość bazowa	Oczekiwany rezultat do roku 2027
Nakłady poniesione na działania związane z adaptacją do zmian klimatu na terenie Gminy Łańcut	zł	0	>0
Liczba zakupionego sprzętu do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków klęsk żywiołowych i katastrof	szt.	0	>0
Liczba działań edukacyjnych w zakresie zmian klimatu i ochrony zasobów wodnych	szt.	0	>0
Nakłady poniesione na dostosowanie budynków gminnych na potrzeby lokali socjalnych	zł	0	>0

Źródło: Opracowanie własne

6.2 Obszar 2. Infrastruktura i usługi społeczno-edukacyjne

Cel strategiczny dla tego obszaru został określony jako „Wysoka jakość usług społeczno-edukacyjnych dostosowana do potrzeb mieszkańców”.

6.2.1 Cel operacyjny II.1. Rozwój infrastruktury społeczno-edukacyjnej na terenie Gminy Łańcut

Odsetek dzieci w wieku 3-6 lat z obszaru Gminy Łańcut objętych wychowaniem przedszkolnym jest wysoki. Z punktu widzenia atrakcyjności Gminy, w szczególności dla rodzin z dziećmi, poza działaniami związanymi z wychowaniem przedszkolnym, istotne jest również zapewnienie miejsc rozrywki – placów zabaw i innych miejsc służących rekreacji.

Konieczna jest poprawa infrastruktury Zespołów Szkolno–Przedszkolnych i Zespołów Szkół na terenie Gminy Łańcut oraz budowa sali gimnastycznej w placówce w Soninie.

W tabeli poniżej zestawiono kluczowe działania do Celu operacyjnego II.1.

Tabela 13. Kierunki interwencji Celu operacyjnego II.1

Kierunki interwencji
Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Soninie
Poprawa infrastruktury służącej realizacji zadań w zakresie wychowania przedszkolnego oraz szkolnego, w tym m.in.:
<ul style="list-style-type: none"> • Przebudowa budynku przedszkola w Albigowej • Przebudowa budynku Zespołu Szkół w Cierpiszu • Przebudowa budynku Szkoły Podstawowej w Soninie • Przebudowa budynku Szkoły Podstawowej w Wysokiej • Przebudowa budynku Szkoły Podstawowej w Handzlówce • Przebudowa budynku Zespołu Szkół w Kosinie • Budowa placu zabaw przy Zespole Szkół w Głuchowie • Budowa placu zabaw i zagospodarowanie terenu przy Szkole Podstawowej w Wysokiej
Budowa placów zabaw i miejsc rekreacyjnych na terenie Gminy

Źródło: Opracowanie własne

W tabeli przedstawiono wskaźniki do monitorowania realizacji inwestycji.

Tabela 14. Wskaźniki realizacji Celu operacyjnego II.1

Wskaźnik realizacji	Jednostka miary	Wartość bazowa	Oczekiwany rezultat do roku 2030
Wydatki poniesione na poprawę infrastruktury służącej realizacji zadań w zakresie wychowania przedszkolnego	zł	0	>0
Liczba wybudowanych i zmodernizowanych placów zabaw	szt.	0	>0
Nakłady inwestycyjne poniesione na przebudowę budynków szkolnych na terenie Gminy	zł	0	>0

Źródło: Opracowanie własne

6.2.2 Cel operacyjny II.2. Rozwój infrastruktury sportowej i rekreacyjnej na terenie Gminy Łańcut

Jednym z wyzwań Gminy Łańcut w perspektywie 2021-2030 jest rozwój oferty rekreacyjno-sportowej, skierowanej zarówno do mieszkańców Gminy, jak i do osób ją odwiedzających. Oferta ta powinna być urozmaicona i dostosowana do potrzeb społecznych. Stwarzanie odpowiednich warunków do aktywności fizycznej, w tym rozwój infrastruktury sportowej na terenie Gminy, jest niezwykle istotne dla utrzymania kondycji, sprawności i dobrego stanu zdrowia mieszkańców, ale też ze względu na rekreacyjny charakter infrastruktury sportowej. Zalecana jest budowa oświetlenia stadionów na terenie Gminy (w tym w miejscowościach Wysoka, Handzlówka i Głuchów).

W tabeli poniżej zestawiono kluczowe działania do Celu operacyjnego II.2.

Tabela 15. Kierunki interwencji Celu operacyjnego II.2

Kierunki interwencji
Budowa nowych obiektów sportowych i rekreacyjnych
Poprawa infrastruktury sportowej stadionów w Gminie Łańcut (m.in. budowa budynku/ zaplecza sportowego na stadionach w Albigowej i Głuchowie)
Rozwój istniejącej bazy sportowo-rekreacyjnej
Rozbudowa i modernizacja infrastruktury sportowej przy placówkach oświatowych
Budowa oświetlenia stadionów na terenie Gminy Łańcut
Zagospodarowanie terenów rekreacyjnych w Gminie Łańcut, w tym m.in.:
<ul style="list-style-type: none"> • terenu wokół zalewu w Głuchowie, • terenu wokół Świętego Jeziora w Rogóźnie, • terenu przy basenie otwartym w Wysokiej, • terenu przy ścieżce przyrodniczej w Cierpiszu, • budowa wieży widokowej w Handzlówce.

Źródło: Opracowanie własne

W tabeli przedstawiono wskaźniki do monitorowania realizacji inwestycji.

Tabela 16. Wskaźniki realizacji Celu operacyjnego II.2

Wskaźnik realizacji	Jednostka miary	Wartość bazowa	Oczekiwany rezultat do roku 2030
Nakłady poniesione na budowę obiektów sportowych	zł	0	>0

Liczba osób korzystających z ośrodków sportowo-rekreacyjnych w skali roku	os.	0	>0
Liczba zmodernizowanych obiektów sportowych	szt.	0	>0

Źródło: Opracowanie własne

6.2.3 Cel operacyjny II.3. Zwiększenie bezpieczeństwa publicznego w Gminie Łańcut

Zapewnienie wysokiego poczucia bezpieczeństwa publicznego wymaga współpracy wszystkich służb publicznych. Jednym ze sposobów utrzymania porządku i zmniejszenia prawdopodobieństwa wystąpienia niepożądanych sytuacji (wandalizmu, przestępstw) jest objęcie monitoringiem centralnych miejsc w Gminie Łańcut. Ponadto, istotne są działania wspierające Ochotnicze Straże Pożarne – zarówno w zakresie zapewnienia gotowości bojowej jednostek OSP poprzez organizację odpowiednich szkoleń, jak i poprzez działania inwestycyjne związane z doposażeniem jednostek w niezbędny sprzęt (w tym wozy ratowniczo-gaśnicze) oraz poprawę infrastruktury poprzez modernizację budynków OSP. Pozwoli to na zapewnienie odpowiedniej jakości i szybkości interwencji w przypadku wystąpienia miejscowych zagrożeń, w tym pożarów.

W tabeli poniżej zestawiono kluczowe działania do Celu operacyjnego II.3.

Tabela 17. Kierunki interwencji Celu operacyjnego II.3

Kierunki interwencji
Doposażenie jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w nowy sprzęt ratowniczo-gaśniczy, w tym pojazdy ratowniczo-gaśnicze
Poprawa infrastruktury poprzez modernizację budynków OSP (m.in. przebudowę budynku OSP w Kosinie)
Utrzymanie, wyszkolenie i zapewnienie gotowości bojowej jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej
Poprawa bezpieczeństwa przestrzeni publicznej na terenie gminy Łańcut (m.in. poprzez monitoring przestrzeni i obiektów publicznych)

Źródło: Opracowanie własne

W tabeli przedstawiono wskaźniki do monitorowania realizacji inwestycji.

Tabela 18. Wskaźniki realizacji Celu operacyjnego II.3

Wskaźnik realizacji	Jednostka miary	Wartość bazowa	Oczekiwany rezultat do roku 2030
Liczba zakupionych wozów pożarniczych wyposażonych w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i skutków katastrof	szt.	0	>0
Liczba jednostek służb ratowniczych doposażonych w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrof	szt.	0	>0
Liczba przeszkolonych strażaków ochotników należących do OSP	os.	0	>0
Liczba zamontowanych kamer monitoringu	szt.	0	>0

Źródło: Opracowanie własne

6.2.4 Cel operacyjny II.4. Rozwój potencjału edukacyjnego Gminy Łańcut oraz rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu mieszkańców

Strategia Rozwoju Gminy Łańcut na lata 2021-2030 szczególny nacisk kładzie na działania związane z rozwojem edukacji, które (zgodnie z zasadą równości szans i niedyskryminacji) obejmują wszystkich mieszkańców Gminy bez względu na płeć, wiek, status społeczny i zawodowy, itp.

Jakość edukacji uzależniona jest w dużym stopniu od zdolności kadry nauczycielskiej, jednak bardzo istotnym elementem jest również odpowiednie wyposażenie placówek edukacyjnych (w tym zapewnienie dostępu do nowoczesnych technologii). Jednym z zadań Gminy są zadania z zakresu pomocy społecznej. Wskazane jest prowadzenie działań aktywizacyjnych dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Istotna jest również organizacja zróżnicowanych, atrakcyjnych zajęć dla wszystkich zainteresowanych (w tym m.in. dla seniorów). Dostosowanie obiektów dla potrzeb osób z niepełnosprawnością.

W tabeli poniżej zestawiono kluczowe działania do Celu operacyjnego II.4.

Tabela 19. Kierunki interwencji Celu operacyjnego II.4

Kierunki interwencji
Organizacja i realizacja pozalekcyjnych zajęć dydaktycznych, wychowawczych, opiekuńczych
Wspieranie rozwoju kompetencji zawodowych nauczycieli
Poprawa stanu wyposażenia szkół (w szczególności pracowni komputerowych)
Modernizacja, rozbudowa i przebudowa instytucji kultury oraz obiektów przeznaczonych pod działalność kulturalną na terenie Gminy Łańcut
Wdrażanie przedsięwzięć profilaktyczno-wychowawczych oraz promujących zdrowie
Rozwijanie nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb, tworzenie miejsc pomocy i aktywizacji dla osób starszych i niepełnosprawnych
Zapewnienie warunków wsparcia dla inicjatyw obywatelskich oraz organizacji pozarządowych, kultywujących lokalne tradycje i zwyczaje
Rozwój e-usług publicznych skierowanych do mieszkańców Gminy Łańcut

Źródło: Opracowanie własne

W tabeli przedstawiono wskaźniki do monitorowania realizacji inwestycji.

Tabela 20. Wskaźniki realizacji Celu operacyjnego II.4

Wskaźnik realizacji	Jednostka miary	Wartość bazowa	Oczekiwany rezultat do roku 2030
Liczba uczniów, którzy wzięli udział w dodatkowych zajęciach pozalekcyjnych	os.	0	>0
Liczba zorganizowanych zajęć pozalekcyjnych	szt.	0	>0
Liczba przeszkolonych nauczycieli	os.	0	>0
Liczba szkoleń podnoszących kompetencje zawodowe nauczycieli	szt.	0	>0
Liczba zakupionego sprzętu do placówek oświatowych	szt.	0	>0
Nakłady poniesione na zakup nowego wyposażenia szkół	zł	0	>0

Źródło: Opracowanie własne

6.3 Obszar 3. Polityka gospodarcza

Cel strategiczny dla tego obszaru został określony jako „Rozwój gospodarki i przedsiębiorczości”.

6.3.1 Cel operacyjny III.1. Zrównoważone zarządzanie rozwojem przestrzennym Gminy

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego określają politykę przestrzenną gminy. Postanowienia planu są wiążące zarówno dla organów instytucji publicznych, jak i dla mieszkańców. Stanowią podstawę do wydawania decyzji administracyjnych w procesie budowlanym. Gmina Łańcut

posiada dużo miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Zalecane jest stworzenie nowych miejscowych planów, w tym takich, które będą uwzględniać możliwości lokalizacji różnych form odnawialnych źródeł energii. Konieczne jest także prowadzenie rewitalizacji zdegradowanych obszarów na terenie Gminy.

W tabeli poniżej zestawiono kluczowe działania do Celu operacyjnego III.1.

Tabela 21. Kierunki interwencji Celu operacyjnego III.1

Kierunki interwencji
Kompleksowe opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Łańcut
Uwzględnienie w działaniach planistycznych możliwości lokalizacji różnych form odnawialnych źródeł energii
Kompleksowa rewitalizacja na terenie Gminy Łańcut

Źródło: Opracowanie własne

W tabeli przedstawiono wskaźniki do monitorowania realizacji inwestycji.

Tabela 22. Wskaźniki realizacji Celu operacyjnego III.1

Wskaźnik realizacji	Jednostka miary	Wartość bazowa	Oczekiwany rezultat do roku 2030
Liczba nowo utworzonych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Łańcut	szt.	0	>0
Nakłady poniesione na rewitalizację	zł	0	>0

Źródło: Opracowanie własne

6.3.2 Cel operacyjny III.2. Wsparcie dla rozwoju przedsiębiorczości

Wykonana diagnoza wykazała, że na terenie Gminy Łańcut dominują mikro i małe przedsiębiorstwa. W Gminie zlokalizowane jest jedno duże przedsiębiorstwo. Przy takim podziale przedsiębiorstw zalecane jest prowadzenie działań w kierunku rozwoju mikro i małych przedsiębiorstw. Zalecane jest rozwijane e-usług publicznych skierowanych do przedsiębiorców.

Gmina powinna prowadzić działania mające na celu zmniejszenie liczby osób bezrobotnych. Należy wykorzystać lokalizację Gminy, która może stać się atrakcyjnym obszarem dla potencjalnych inwestorów.

W tabeli poniżej zestawiono kluczowe działania do Celu operacyjnego III.2.

Tabela 23. Kierunki interwencji Celu operacyjnego III.2

Kierunki interwencji
Rozwój e-usług publicznych skierowanych do przedsiębiorców
Wspieranie projektów i inicjatyw skierowanych na zwiększanie aktywności zawodowej mieszkańców
Prowadzenie działań wzmacniających rozwój przedsiębiorczości opartej na lokalnym biznesie

Źródło: Opracowanie własne

W tabeli przedstawiono wskaźniki do monitorowania realizacji inwestycji.

Tabela 24. Wskaźniki realizacji Celu operacyjnego III.2

Wskaźnik realizacji	Jednostka miary	Wartość bazowa	Oczekiwany rezultat do roku 2030
Liczba osób bezrobotnych na terenie Gminy	os.	897	<897

Liczba podmiotów gospodarczych działających na terenie Gminy	szt.	1614	>1614
--	------	------	-------

Źródło: Opracowanie własne

6.3.3 Cel operacyjny III.3. Zachowanie ładu i porządku przestrzennego na terenie Gminy Łącut poprzez przebudowę budynków gminnych

Jednym z głównych celów zagospodarowania przestrzennego jest zachowanie ładu przestrzennego. Oznacza on uporządkowanie i harmonię pomiędzy różnymi elementami składowymi przestrzeni i funkcjami struktury przestrzennej. Zalecana jest przebudowa i modernizacja budynków na terenie Gminy Łącut, aby został zachowany porządek przestrzenny otoczenia.

W tabeli poniżej zestawiono kluczowe działania do Celu operacyjnego III.3.

Tabela 25. Kierunki interwencji Celu operacyjnego III.3

Kierunki interwencji
Modernizacja infrastruktury publicznej poprzez rozbudowę, przebudowę oraz remont budynków gminnych, w tym m.in.:
<ul style="list-style-type: none"> • Przebudowa budynku wielofunkcyjnego w Wysokiej • Przebudowa budynku mleczarni w Kraczkowej • Przebudowa budynku byłej poczty w Albigowej

Źródło: Opracowanie własne

W tabeli przedstawiono wskaźniki do monitorowania realizacji inwestycji.

Tabela 26. Wskaźniki realizacji Celu operacyjnego III.2

Wskaźnik realizacji	Jednostka miary	Wartość bazowa	Oczekiwany rezultat do roku 2030
Nakłady poniesione na przebudowę budynków	zł	0	>0
Liczba przebudowanych i zmodernizowanych budynków należących do Gminy	szt.	0	>0

Źródło: Opracowanie własne

6.4 Obszar 4. Turystyka i promocja

Cel strategiczny dla tego obszaru został określony jako „Atrakcyjna oferta turystyczna Gminy, oparta na jej walorach kulturowych i przyrodniczych”.

6.4.1 Cel operacyjny IV.1. Wzmocnienie promocji i turystyki Gminy Łącut

Dla poprawy atrakcyjności osadniczej Gminy Łącut istotne jest prowadzenie działań promocyjnych Gminy oraz realizacja działań zwiększających potencjał turystyczny Gminy.

Działania w zakresie wzmocnienia promocji i turystyki Gminy Łącut powinny obejmować zarówno działania informacyjno-promocyjne, w tym prowadzone w przestrzeni on-line, jak i działania infrastrukturalne powodujące zwiększenie atrakcyjności przestrzeni.

W tabeli poniżej zestawiono kluczowe działania do Celu operacyjnego IV.1.

Tabela 27. Kierunki interwencji Celu operacyjnego IV.1

Kierunki interwencji
Zwiększenie dostępności i atrakcyjności terenów poprzez budowę ścieżek pieszo-rowerowych
Promocja osadnictwa na terenie Gminy na stronie internetowej Gminy, w mediach lokalnych, wydawnictwach
Zwiększenie przekazu informacji o ciekawych wydarzeniach na terenie Gminy
Systematyczna aktualizacja informacji nt. atrakcji turystycznych

Źródło: Opracowanie własne

W tabeli przedstawiono wskaźniki do monitorowania realizacji inwestycji.

Tabela 28. Wskaźniki realizacji Celu operacyjnego IV.1

Wskaźnik realizacji	Jednostka miary	Wartość bazowa	Oczekiwany rezultat do roku 2030
Długość wybudowanych ścieżek pieszo-rowerowych	km	0	>0
Liczba reklam promocyjnych ogłaszanych w mediach lokalnych	szt.	0	>0
Liczba folderów o wydarzeniach organizowanych na terenie Gminy	szt.	0	>0
Liczba nowych materiałów promocyjnych na temat atrakcji turystycznych	szt.	0	>0

Źródło: Opracowanie własne

6.4.2 Cel operacyjny IV.2. Zachowanie dziedzictwa kulturowego w Gminie Łańcut

Ochrona dziedzictwa kulturowego stanowi istotne wyzwanie Gminy Łańcut. Na terenie Gminy znajduje się wiele obiektów zabytkowych – planowane kierunki działań powinny więc obejmować zarówno zadania związane z opieką nad zabytkami oraz zadania konserwatorskie mające na celu przywrócenie wartości użytkowych i ekspozycję dziedzictwa kulturowego, jak i działania promocyjno-informacyjne.

Wzmocnienie podejmowanych działań, racjonalne wydatkowanie środków, a także możliwość uzyskania dodatkowych korzyści podejmowanych działań może zostać w tym zakresie zapewnione poprzez współdziałanie władz samorządowych, sektora biznesu, instytucji kultury, środowisk artystycznych i twórczych, stowarzyszeń, służb konserwatorskich oraz innych podmiotów.

W tabeli poniżej zestawiono kluczowe działania do Celu operacyjnego IV.2.

Tabela 29. Kierunki interwencji Celu operacyjnego IV.2

Kierunki interwencji
Ochrona i rewaloryzacja zabytków i opieka nad zabytkami
Przygotowanie publikacji z zakresu dziedzictwa kulturowego i historii Gminy
Digitalizacja archiwalnych zasobów kultury Gminy
Kultywowanie tradycji i folkloru na terenie Gminy

Źródło: Opracowanie własne

W tabeli przedstawiono wskaźniki do monitorowania realizacji inwestycji.

Tabela 30. Wskaźniki realizacji Celu operacyjnego IV.2

Wskaźnik realizacji	Jednostka miary	Wartość bazowa	Oczekiwany rezultat do roku 2030
---------------------	-----------------	----------------	----------------------------------

Strategia Rozwoju Gminy Łańcut na lata 2021-2030

Nakłady poniesione na ochronę zabytków	zł	0	>0
Liczba przygotowanych publikacji z zakresu dziedzictwa kulturowego i historii Gminy	szt.	0	>0
Nakłady poniesione na publikacje z zakresu dziedzictwa kulturowego i historii	zł	0	>0
Odsetek zdigitalizowanych archiwalnych zasobów kultury	%	0	>0

Źródło: Opracowanie własne

7. Wieloletni Plan Inwestycyjny

Wieloletni Plan Inwestycyjny stanowi istotny element każdej Strategii Rozwoju. Zawiera on główne inwestycje planowane do wykonania, niezbędne do realizacji założonych w Strategii Rozwoju Gminy Łącut celów operacyjnych i strategicznych. W tabeli poniżej przedstawiono karty zadań stanowiących dla Gminy Łącut inwestycje kluczowe, których realizacja w największym stopniu wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców Gminy Łącut.

Inwestycje przedstawione poniżej wpisują się bezpośrednio w realizację celów operacyjnych przedstawionych w niniejszym dokumencie strategicznym. Jest to jednak katalog otwarty, gdyż nie obejmuje wszystkich możliwych do realizacji w ramach Strategii Rozwoju Gminy Łącut przedsięwzięć.

Strategia Rozwoju Gminy Łańcut na lata 2021-2030

Tabela 31. Wieloletni Plan Inwestycyjne - inwestycje kluczowe w Gminie Łańcut

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia i zakres	Okres realizacji	Szacunkowa wartość inwestycji w zł	Źródła finansowania	Cel operacyjny (oznaczenie)
1	Inwestycje dot. infrastruktury wodno-kanalizacyjnej: - Porządkowanie gospodarki wodociągowej poprzez budowę, przebudowę i rozbudowę sieci wodociągowej, ujęć wody, studni, pompowni wody i infrastruktury towarzyszącej na terenie Gminy Łańcut - Budowa, rozbudowa, przebudowa i zakup wyposażenia w zakresie stacji uzdatniania wody - Porządkowanie gospodarki ściekowej poprzez budowę, przebudowę i rozbudowę sieci kanalizacyjnej wraz z infrastrukturą towarzyszącą na terenie Gminy Łańcut	2021-2030	8 000 000,00 zł	PROW 2021-2027, Fundusze Europejskie dla Podkarpacia na lata 2021-2027, budżet JST, Krajowy Plan Odbudowy, Polski Ład	I.1
2	Inwestycje dot. gospodarki odpadami: - Budowa PSZOK na terenie Gminy Łańcut	2021-2030	1 000 000,00 zł	PROW 2021-2027, Fundusze Europejskie dla Podkarpacia na lata 2021-2027, budżet JST, Krajowy Plan Odbudowy, Polski Ład	I.1
3	Poprawa jakości powietrza poprzez wymianę źródeł ciepła w domach prywatnych na terenie Gminy Łańcut	2021-2030	1 000 000,00 zł	Fundusze Europejskie dla Podkarpacia na lata 2021-2027, Programy NFOŚiGW, Programy WFOŚiGW Rzeszów, budżet JST, Krajowy Plan Odbudowy	I.2
4	Rozwój odnawialnych źródeł energii poprzez montaż mikroinstalacji u mieszkańców na terenie Gminy Łańcut	2021-2030	2 000 000,00 zł	Fundusze Europejskie dla Podkarpacia na lata 2021-2027, Programy NFOŚiGW, Programy WFOŚiGW Rzeszów, budżet JST, Krajowy Plan Odbudowy	I.2
5	Realizacja projektów ograniczających niską emisję na terenie Gminy poprzez budowę instalacji OZE na oraz przy budynkach użyteczności publicznej	2021-2030	1 000 000,00 zł	Fundusze Europejskie dla Podkarpacia na lata 2021-2027, Programy NFOŚiGW, Programy WFOŚiGW Rzeszów, budżet JST, Krajowy Plan Odbudowy	I.2
6	Modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej, w tym: - Przebudowa kotłowni w Ośrodku Zdrowia w Kosinie - Przebudowa kotłowni w Ośrodku Zdrowia w Albigowej - Przebudowa kotłowni w Domu Społecznym w Kosinie	2021-2030	1 000 000,00 zł	Fundusze Europejskie dla Podkarpacia na lata 2021-2027, Programy NFOŚiGW, Programy WFOŚiGW Rzeszów, budżet JST, Krajowy Plan Odbudowy	I.2
7	Inwestycje w zakresie infrastruktury drogowej: - Przebudowa, budowa i remont dróg gminnych, wewnętrznych, powiatowych i wojewódzkich na terenie Gminy Łańcut	2021-2030	5 000 000,00 zł	PROW 2021-2027, Fundusze Europejskie dla Podkarpacia na lata 2021-2027, Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej na lata 2021-2027, budżet JST, Podkarpacki Urząd Wojewódzki	I.3

Strategia Rozwoju Gminy Łańcut na lata 2021-2030

	<ul style="list-style-type: none"> - Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego na terenie Gminy Łańcut, m.in. poprzez modernizację przejść dla pieszych - Budowa i przebudowa chodników na terenie Gminy Łańcut - Budowa ścieżek rowerowych na terenie Gminy Łańcut - Budowa i remont wiat przystankowych na terenie Gminy Łańcut - Budowa nowego, modernizacja i rozbudowa oświetlenia drogowego na terenie Gminy Łańcut 			(m.in. Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg), Krajowy Plan Odbudowy, Polski Ład	
8	Organizacja nowoczesnego i przyjaznego pasażerom transportu zbiorowego w zakresie organizacji połączeń komunikacyjnych z poszczególnych miejscowości do Rzeszowa i Łańcuta	2021-2030	1 000 000,00 zł	Fundusze Europejskie dla Podkarpacia na lata 2021-2027, PROW 2021-2027, budżet JST	I.3
9	Przebudowa budynków gminnych na potrzeby lokali socjalnych (m.in. Domu Społecznego w Cierpiszu, przedszkola w Handzlówce)	2021-2030	500 000,00 zł	Fundusze Europejskie dla Podkarpacia na lata 2021-2027, PROW 2021-2027, budżet JST	I.4
10	Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Soninie	2021-2030	1 500 000,00 zł	Fundusze Europejskie dla Podkarpacia na lata 2021-2027, PROW 2021-2027, Budżet RP (np. Sportowa Polska), budżet JST	II.1
11	<p>Poprawa infrastruktury służącej realizacji zadań w zakresie wychowania przedszkolnego oraz szkolnego, w tym m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Przebudowa budynku przedszkola w Albigowej - Przebudowa budynku Zespołu Szkół w Cierpiszu - Przebudowa budynku Szkoły Podstawowej w Soninie - Przebudowa budynku Szkoły Podstawowej w Wysokiej - Przebudowa budynku Szkoły Podstawowej w Handzlówce - Przebudowa budynku Zespołu Szkół w Kosinie - Budowa placu zabaw przy Zespole Szkół w Głuchowie - Budowa placu zabaw i zagospodarowanie terenu przy Szkole Podstawowej w Wysokiej 	2021-2030	5 600 000,00 zł	Fundusze Europejskie dla Podkarpacia na lata 2021-2027, PROW 2021-2027, budżet JST	II.1
12	Budowa placów zabaw i miejsc rekreacyjnych	2021-2030	500 000,00 zł	Fundusze Europejskie dla Podkarpacia na lata 2021-2027, PROW 2021-2027, budżet JST	II.1
13	Budowa nowych obiektów sportowych i rekreacyjnych	2021-2030	800 000,00 zł	Fundusze Europejskie dla Podkarpacia na lata 2021-2027, Budżet RP (np. Sportowa Polska), Krajowy Plan Odbudowy, budżet JST	II.2

Strategia Rozwoju Gminy Łańcut na lata 2021-2030

14	Poprawa infrastruktury sportowej stadionów w Gminie Łańcut (m.in. budowa budynku/ zaplecza sportowego na stadionach w Albigowej i Głuchowie)	2021-2030	2 000 000,00 zł	Fundusze Europejskie dla Podkarpacia na lata 2021-2027, Budżet RP (np. Sportowa Polska), Krajowy Plan Odbudowy, budżet JST	II.2
15	Rozwój istniejącej bazy sportowo-rekreacyjnej	2021-2030	850 000,00 zł	Fundusze Europejskie dla Podkarpacia na lata 2021-2027, Budżet RP (np. Sportowa Polska), Krajowy Plan Odbudowy, budżet JST	II.2
16	Zagospodarowanie terenów rekreacyjnych w Gminie Łańcut, w tym m.in.: - terenu wokół zalewu w Głuchowie, - terenu wokół Świętego Jeziora w Rogóźnie, - terenu przy basenie otwartym w Wysokiej, - terenu przy ścieżce przyrodniczej w Cierpiszu, - budowa wieży widokowej w Handzlówce.	2021-2030	500 000,00 zł	Fundusze Europejskie dla Podkarpacia na lata 2021-2027, PROW 2021-2027, budżet JST	II.2
17	Doposażenie jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w nowy sprzęt ratowniczo-gaśniczy, w tym pojazdy ratowniczo-gaśnicze	2021-2030	1 500 000,00 zł	Fundusze Europejskie dla Podkarpacia na lata 2021-2027, Programy WFOŚiGW, Programy NFOŚiGW, Budżet RP np. Fundusz Solidarnościowy, Mały Strażak itp.	II.3
18	Poprawa infrastruktury poprzez modernizację budynków OSP (m.in. przebudowę budynku OSP w Kosinie)	2021-2030	1 200 000,00 zł	Fundusze Europejskie dla Podkarpacia na lata 2021-2027, Programy WFOŚiGW, Programy NFOŚiGW, Budżet RP np. Fundusz Solidarnościowy, Mały Strażak itp.	II.3
19	Modernizacja, rozbudowa i przebudowa instytucji kultury oraz obiektów przeznaczonych pod działalność kulturalną na terenie Gminy Łańcut	2021-2030	1 000 000,00 zł	Fundusze Europejskie dla Podkarpacia na lata 2021-2027, PROW 2021-2027, Programy Odnowy Wsi, budżet JST	II.4
20	Kompleksowa rewitalizacja na terenie Gminy Łańcut	2021-2030	4 000 000,00 zł	Fundusze Europejskie dla Podkarpacia na lata 2021-2027, budżet JST, Krajowy Plan Odbudowy	III.1
21	Zwiększenie dostępności i atrakcyjności terenów poprzez budowę ścieżek pieszo-rowerowych	2021-2030	800 000,00 zł	PROW 2021-2027, Fundusze Europejskie dla Podkarpacia na lata 2021-2027, Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej na lata 2021-2027, budżet JST, Podkarpacki Urząd Wojewódzki (m.in.: Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg), Krajowy Plan Odbudowy, Polski Ład	IV.1
22	Ochrona i rewaloryzacja zabytków i opieka nad zabytkami	2021-2030	300 000,00 zł	Fundusze Europejskie dla Podkarpacia na lata 2021-2027, budżet JST, Krajowy Plan Odbudowy	IV.2

Źródło: Opracowanie własne

8. Część planistyczna

8.1 Misja i wizja Gminy Łącut

Wizja oraz misja Gminy Łącut została opracowana w oparciu o analizę sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy oraz zgodnie z ankietami uzupełnionymi przez mieszkańców, które dotyczyły potrzeb rozwojowych.

Wizja rozwoju Gminy określa stan docelowy w przeciągu kilkunastu lat, do którego władze Gminy będą dążyć poprzez wykorzystanie możliwości płynących z potencjału własnego oraz szans pojawiających się w najbliższym otoczeniu.

Misja określa, jakie są priorytety samorządu w działaniach na rzecz zaspokojenia potrzeb mieszkańców.

Wizja Gminy Łącut

Gmina Łącut jest Gminą przyjazną mieszkańcom, która wyróżnia się wysokim potencjałem społecznym, środowiskowym oraz gospodarczym. Gmina wspiera ekologiczne postawy mieszkańców oraz stawia na ekologiczne rozwiązania infrastrukturalne. Charakteryzuje się rozwiniętą siecią infrastruktury technicznej oraz siecią powiązań komunikacyjnych. Nastąpił rozwój gospodarki, dzięki czemu powstały nowe miejsca pracy na terenie Gminy. Mieszkańcy Gminy mają dostęp do wysokiej jakości edukacji, kultury, zaplecza sportowo-rekreacyjnego oraz opieki zdrowotnej.

Misja Gminy Łącut

Misją Gminy Łącut jest stworzenie optymalnych warunków do życia mieszkańców przy jednoczesnym zrównoważonym rozwoju Gminy. Celem Gminy jest zapewnienie mieszkańcom dostępu do wysokiej jakości usług publicznych, możliwości kształcenia, otrzymania satysfakcjonującej pracy oraz przygotowanie atrakcyjnej oferty spędzania wolnego czasu.

8.2 Model rozwoju Gminy Łącut

W ramach niniejszej Strategii Rozwoju Gminy Łącut przyjęto model zrównoważonego rozwoju Gminy. Zrównoważony rozwój obejmuje trzy obszary: poszanowania środowiska, postępu społecznego i wzrostu gospodarczego.

Rysunek 1. Model zrównoważonego rozwoju Gminy Łańcut

Źródło: Opracowanie własne

Polega on na solidarności międzypokoleniowej poprzez znajdowanie rozwiązań gwarantujących dalszy rozwój, które pozwalają na aktywne włączenie w procesy rozwojowe wszystkich grup społecznych, dając im jednocześnie możliwość czerpania korzyści ze wzrostu gospodarczego. Ważnym aspektem przedstawionego modelu rozwoju jest zacieśnienie współpracy różnych podmiotów, instytucji administracji publicznej, organizacji pozarządowych oraz relacji z mieszkańcami Gminy. Umożliwia to wzajemne uzupełnianie działań, zwiększenie efektywności oraz zwiększenie potencjału, co spowoduje lepsze wykorzystanie zasobów materialnych i niematerialnych na rzecz rozwoju gospodarczego i dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców Gminy.

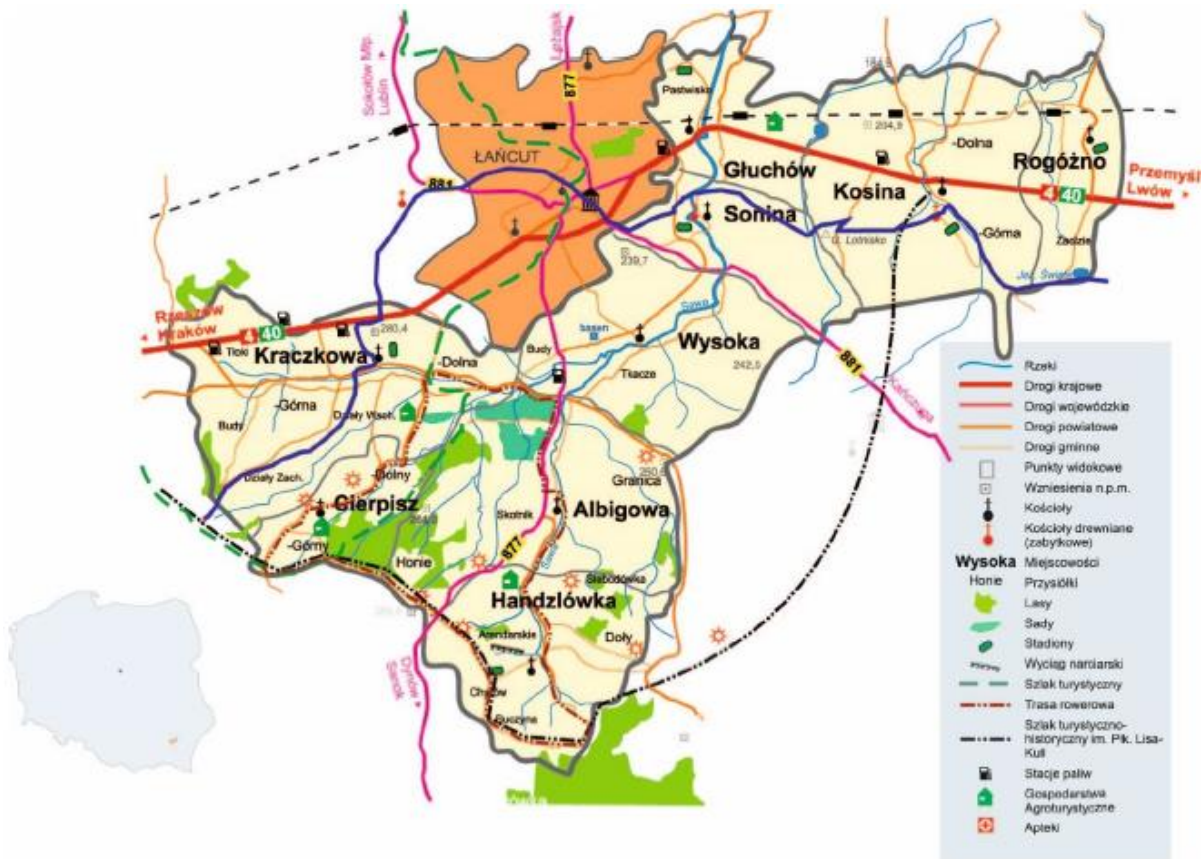
8.3 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej obrazuje strukturę przestrzenną Gminy, określając obecny stan Gminy oraz lokalizacje poszczególnych zadań inwestycyjnych planowanych do realizacji.

Na poniższych mapach przedstawiono sieć osadniczą Gminy, obszary o kluczowych funkcjach dla rozwoju, powiązania infrastrukturalne, sieć ekologiczną i inne obszary istotne z punktu widzenia Gminy.

Strategia Rozwoju Gminy Łańcut na lata 2021-2030

Rysunek 2. Mapa Gminy Łańcut z wyszczególnieniem m.in. jednostek osadniczych, terenów leśnych, sadów

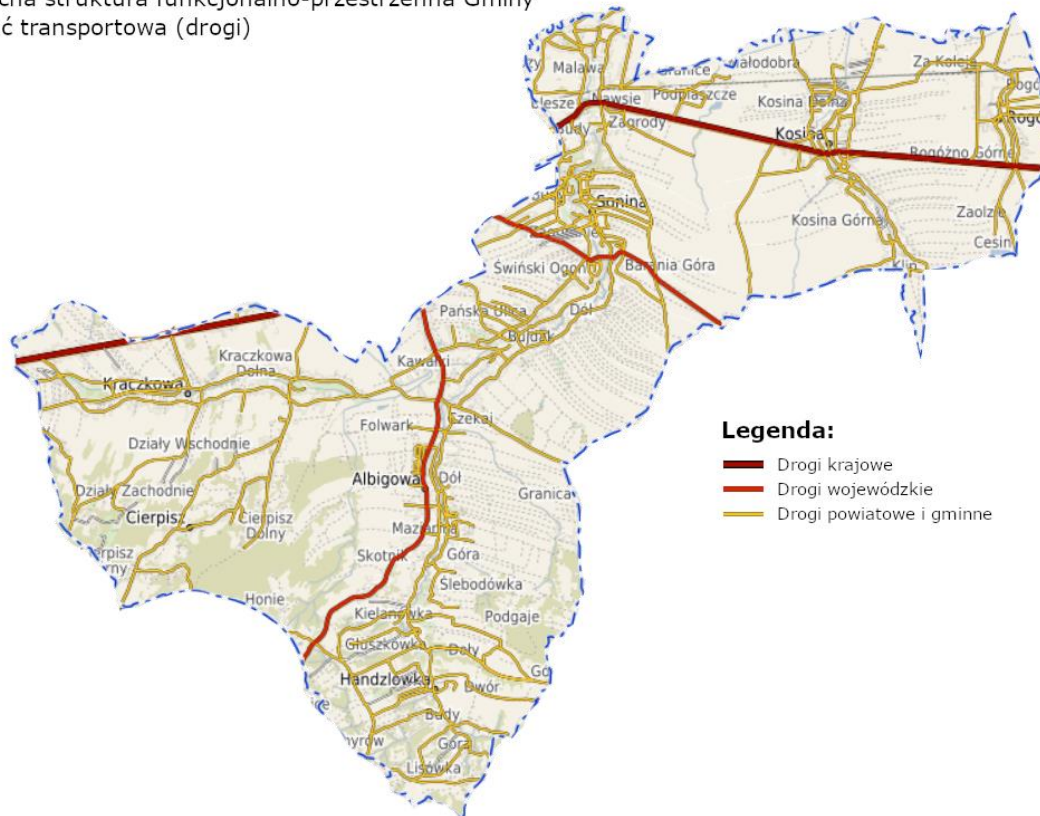

Źródło: Raport o stanie Gminy Łańcut za 2020 rok

Rysunek 3. Obecna struktura funkcjonalno-przestrzenna Gminy Łańcut - sieć transportowa (drogi)

Gmina Łańcut

Obecna struktura funkcjonalno-przestrzenna Gminy
- sieć transportowa (drogi)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://lancut.e-mapa.net/>

Rysunek 4. Obecna struktura funkcjonalno-przestrzenna Gminy Łañcut - sieć transportowa (kolej)

Gmina Łañcut

Obecna struktura funkcjonalno-przestrzenna Gminy
- sieć transportowa (kolej)

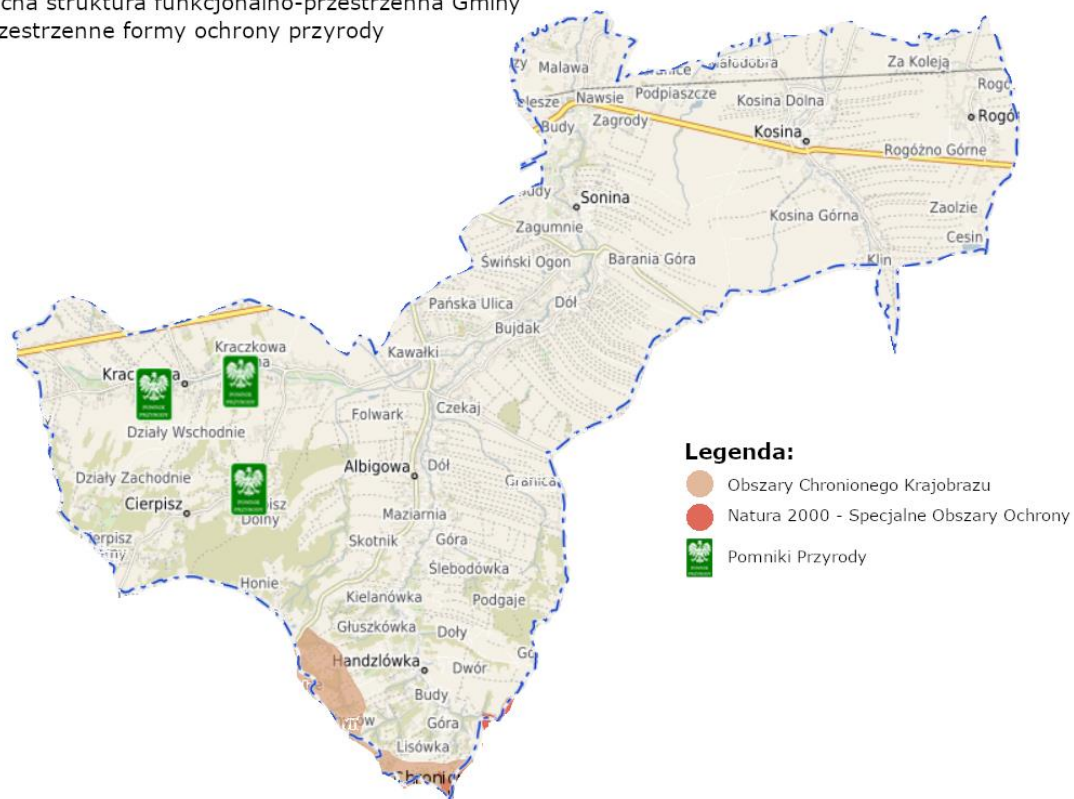

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://lancut.e-mapa.net/>

Rysunek 5. Obecna struktura funkcjonalno-przestrzenna Gminy Łańcut - przestrzenne formy ochrony przyrody

Gmina Łańcut

Obecna struktura funkcjonalno-przestrzenna Gminy
- przestrzenne formy ochrony przyrody

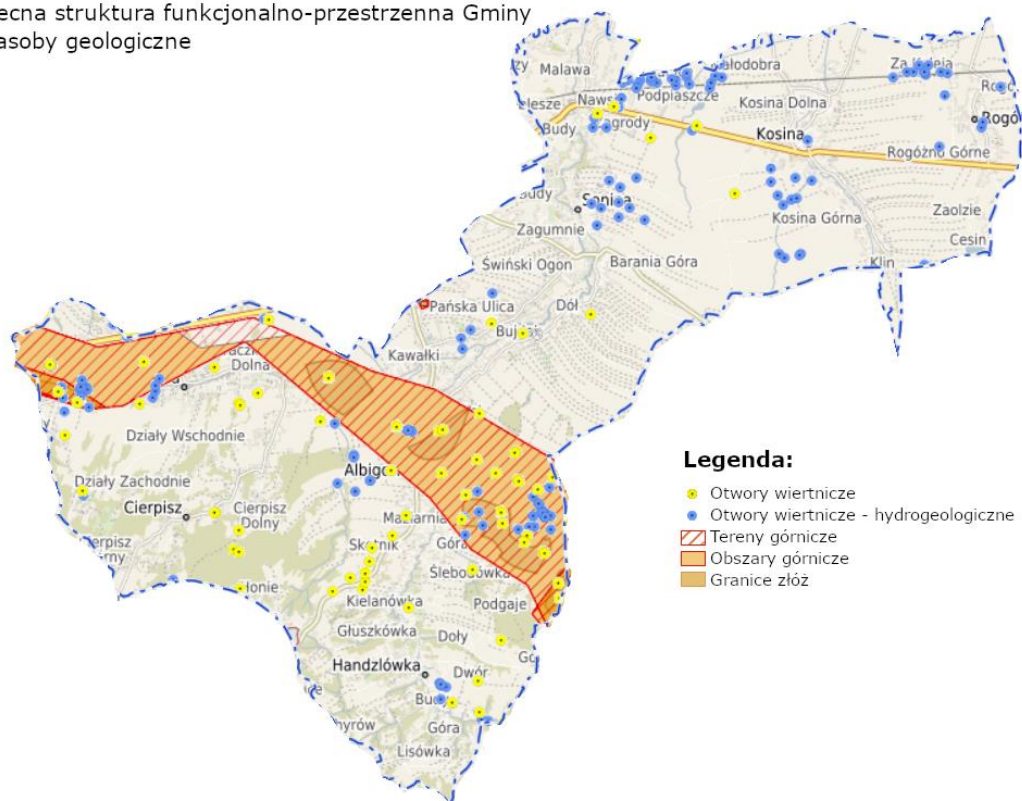

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://lancut.e-mapa.net/>

Rysunek 6. Obecna struktura funkcjonalno-przestrzenna Gminy Łañcut - zasoby geologiczne

Gmina Łañcut

Obecna struktura funkcjonalno-przestrzenna Gminy
- zasoby geologiczne

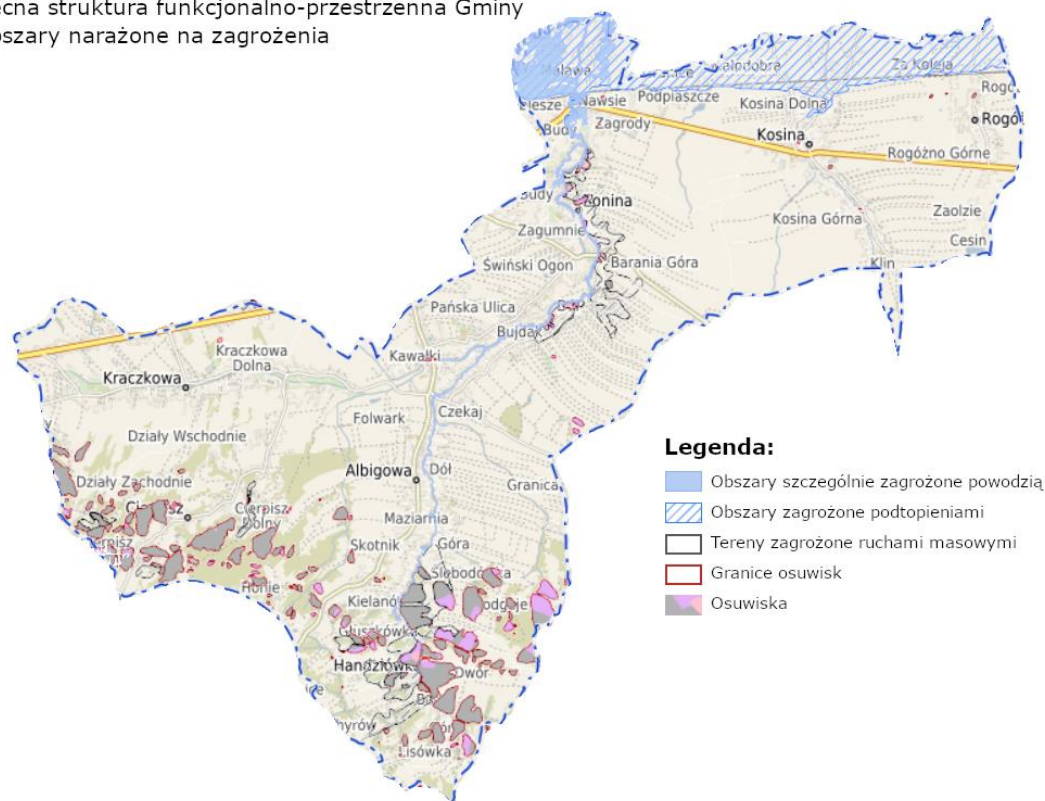

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://lancut.e-mapa.net/>

Rysunek 7. Obecna struktura funkcjonalno-przestrzenna Gminy Łańcut - obszary narażone na zagrożenia

Gmina Łańcut

Obecna struktura funkcjonalno-przestrzenna Gminy
- obszary narażone na zagrożenia

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://lancut.e-mapa.net/>

Do najważniejszych zadań inwestycyjnych należą:

1. Infrastruktura komunalna:

- Porządkowanie gospodarki wodociągowej poprzez budowę, przebudowę i rozbudowę sieci wodociągowej, ujęć wody, studni, pompowni wody i infrastruktury towarzyszącej na terenie Gminy Łańcut
- Budowa, rozbudowa, przebudowa i zakup wyposażenia w zakresie stacji uzdatniania wody
- Porządkowanie gospodarki ściekowej poprzez budowę, przebudowę i rozbudowę sieci kanalizacyjnej wraz z infrastrukturą towarzyszącą na terenie Gminy Łańcut
- Budowa PSZOK na terenie Gminy Łańcut

2. Infrastruktura komunikacyjna:

- Przebudowa, budowa i remont dróg gminnych, wewnętrznych, powiatowych i wojewódzkich na terenie Gminy Łańcut
- Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego na terenie Gminy Łańcut, m.in. poprzez modernizację przejść dla pieszych

- Budowa i przebudowa chodników na terenie Gminy Łącut
- Budowa ścieżek rowerowych na terenie Gminy Łącut
- Budowa i remont wiat przystankowych na terenie Gminy Łącut
- Organizacja nowoczesnego i przyjaznego pasażerom transportu zbiorowego w zakresie organizacji połączeń komunikacyjnych z poszczególnych miejscowości do Rzeszowa i Łącuta
- Budowa nowego, modernizacja i rozbudowa oświetlenia drogowego na terenie Gminy Łącut

3. Infrastruktura rekreacyjno-sportowa:

- Budowa placów zabaw i miejsc rekreacyjnych
- Budowa nowych obiektów sportowych i rekreacyjnych
- Poprawa infrastruktury sportowej stadionów w Gminie Łącut (m.in. budowa budynku/zaplecza sportowego na stadionach w Albigowej i Głuchowie)
- Rozwój istniejącej bazy sportowo-rekreacyjnej
- Zagospodarowanie terenów rekreacyjnych w Gminie Łącut, w tym m.in.:
 - terenu wokół zalewu w Głuchowie
 - terenu wokół Świętego Jeziora w Rogóźnie
 - terenu przy basenie otwartym w Wysokiej
 - terenu przy ścieżce przyrodniczej w Cierpiszu
 - budowa wieży widokowej w Handzlówce
- Zwiększenie dostępności i atrakcyjności terenów poprzez budowę ścieżek pieszo-rowerowych
- Ochrona i rewaloryzacja zabytków i opieka nad zabytkami

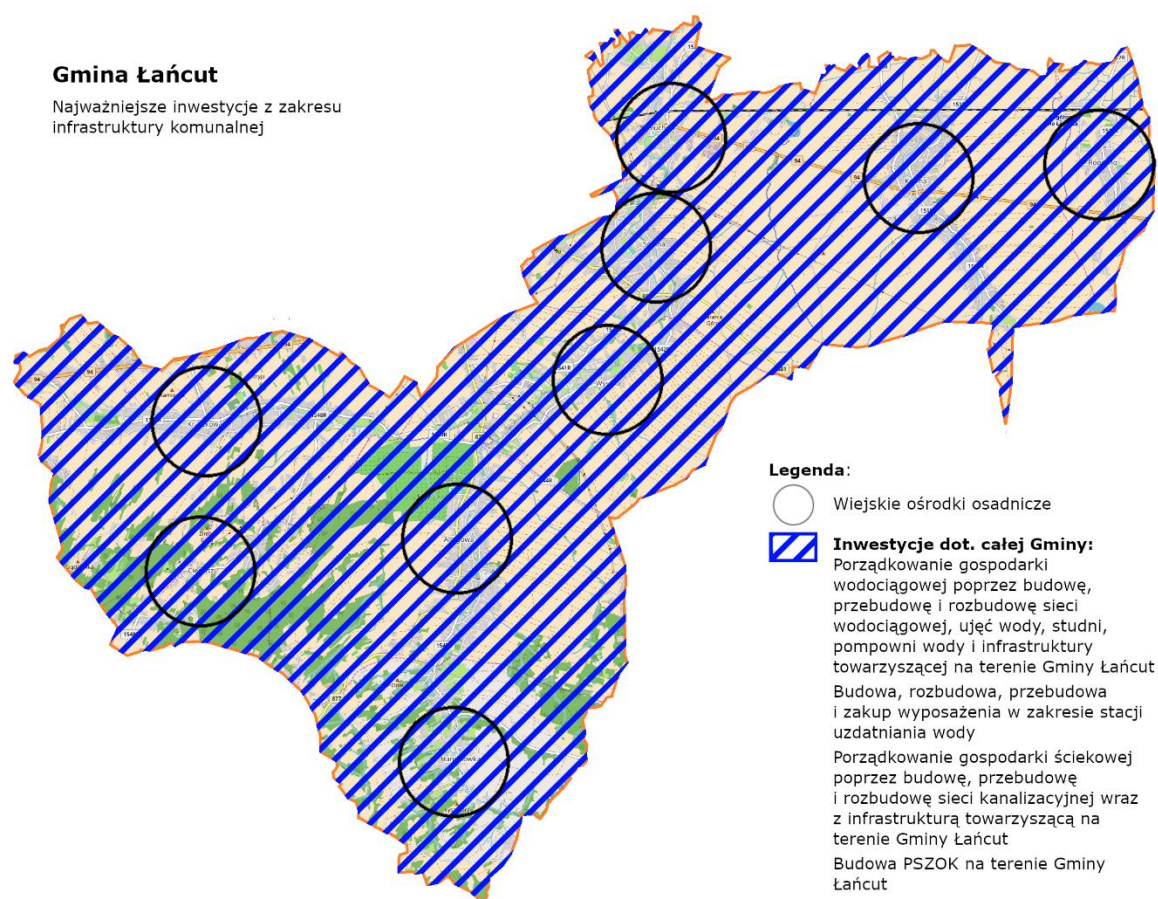
4. Infrastruktura społeczna:

- Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Soninie
- Poprawa infrastruktury służącej realizacji zadań w zakresie wychowania przedszkolnego oraz szkolnego, w tym m.in.:
 - Przebudowa budynku przedszkola w Albigowej
 - Przebudowa budynku Zespołu Szkół w Cierpiszu
 - Przebudowa budynku Szkoły Podstawowej w Soninie
 - Przebudowa budynku Szkoły Podstawowej w Wysokiej
 - Przebudowa budynku Szkoły Podstawowej w Handzlówce
 - Przebudowa budynku Zespołu Szkół w Kosinie
 - Budowa placu zabaw przy Zespole Szkół w Głuchowie
 - Budowa placu zabaw i zagospodarowanie terenu przy Szkole Podstawowej w Wysokiej
- Dopuszczenie jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w nowy sprzęt ratowniczo-gaśniczy, w tym pojazdy ratowniczo-gaśnicze
- Poprawa infrastruktury poprzez modernizację budynków OSP (m.in. przebudowę budynku OSP w Kosinie)
- Modernizacja, rozbudowa i przebudowa instytucji kultury oraz obiektów przeznaczonych pod działalność kulturalną na terenie Gminy Łącut
- Kompleksowa rewitalizacja na terenie Gminy Łącut
- Przebudowa budynków gminnych na potrzeby lokali socjalnych (m.in. Domu Społecznego w Cierpiszu, przedszkola w Handzlówce)

5. Energooszczędne budownictwo i OZE:

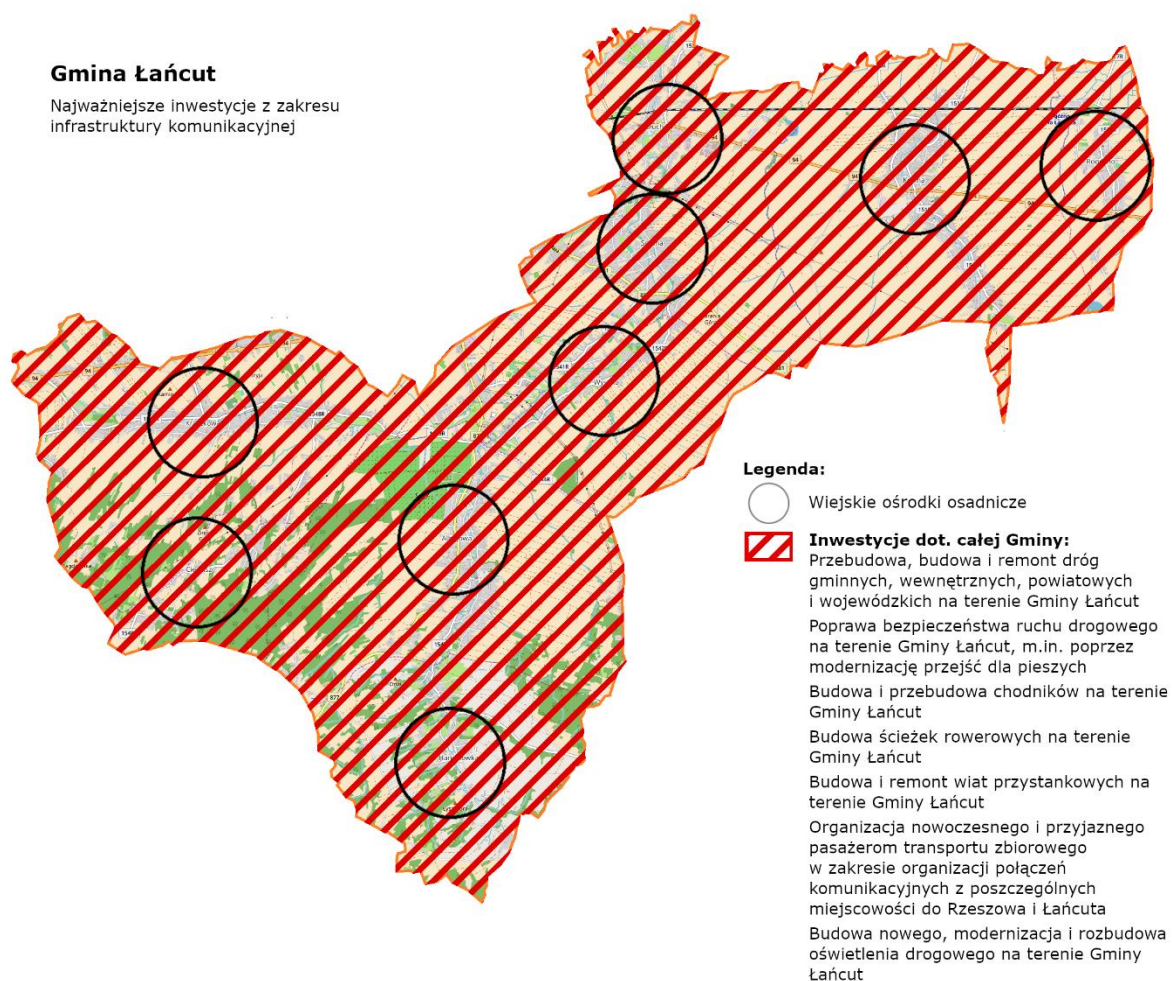
- Poprawa jakości powietrza poprzez wymianę źródeł ciepła w domach prywatnych na terenie Gminy Łañcut
- Rozwój odnawialnych źródeł energii poprzez montaż mikroinstalacji u mieszkańców na terenie Gminy Łañcut
- Realizacja projektów ograniczających niską emisję na terenie Gminy poprzez budowę instalacji OZE na oraz przy budynkach użyteczności publicznej
- Modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej, w tym:
 - Przebudowa kotłowni w Ośrodku Zdrowia w Kosinie
 - Przebudowa kotłowni w Ośrodku Zdrowia w Albigowej
 - Przebudowa kotłowni w Domu Społecznym w Kosinie

Rysunek 8. Najważniejsze inwestycje z zakresu infrastruktury komunalnej

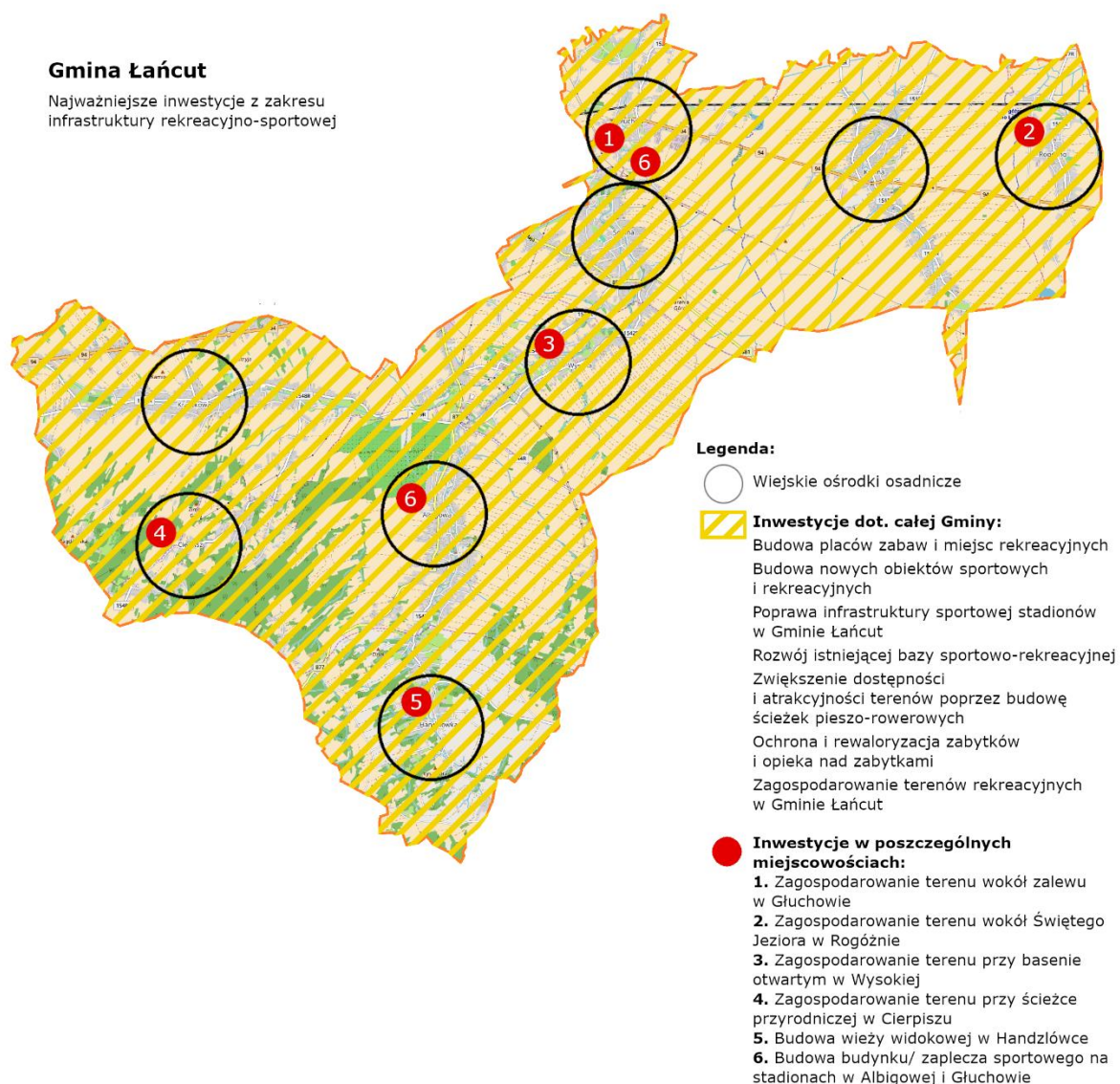
Źródło: Opracowanie własne.

Rysunek 9. Najważniejsze inwestycje z zakresu infrastruktury komunikacyjnej

Źródło: Opracowanie własne.

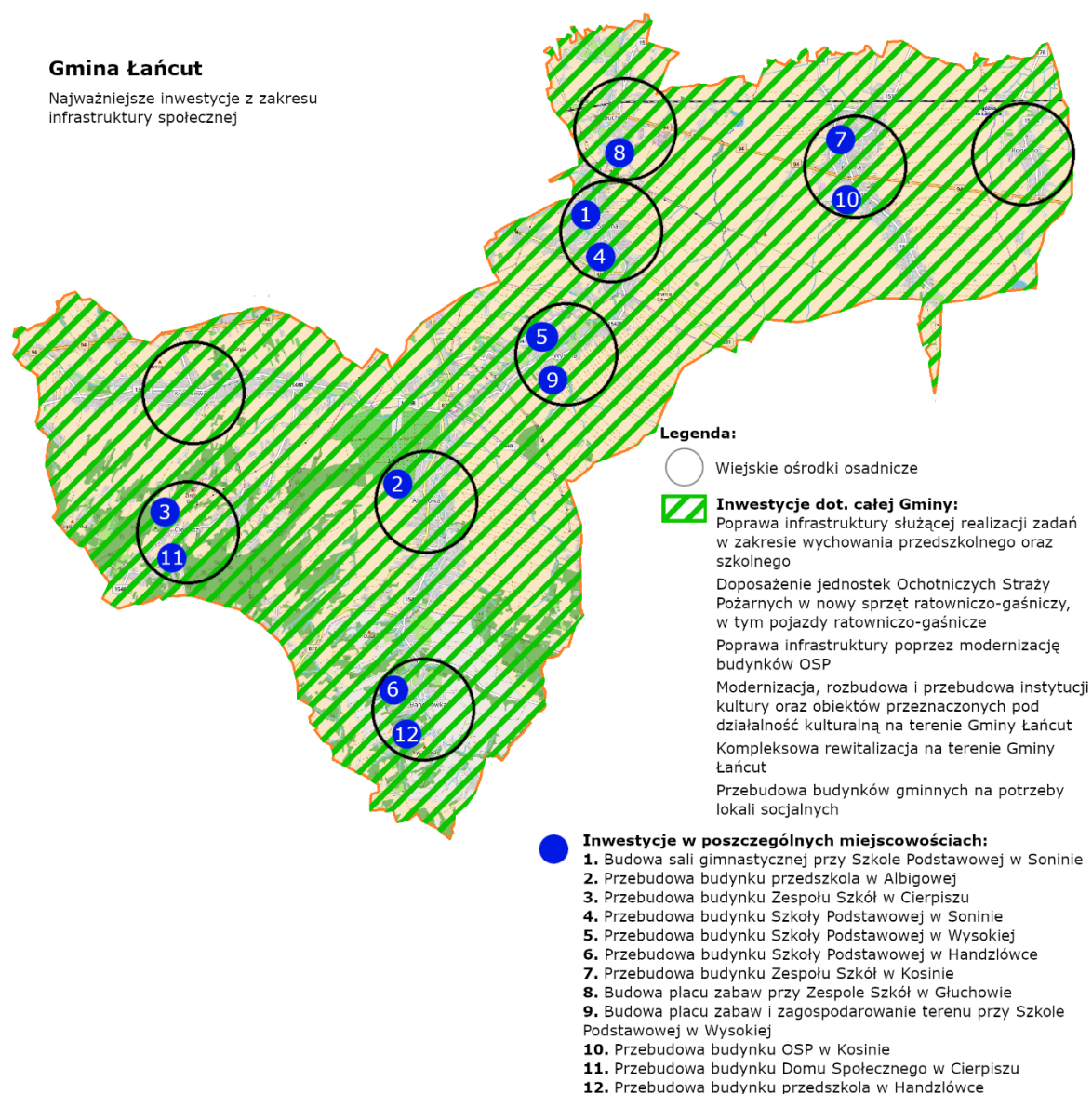
Rysunek 10. Najważniejsze inwestycje z zakresu infrastruktury rekreacyjno-sportowej

Źródło: Opracowanie własne.

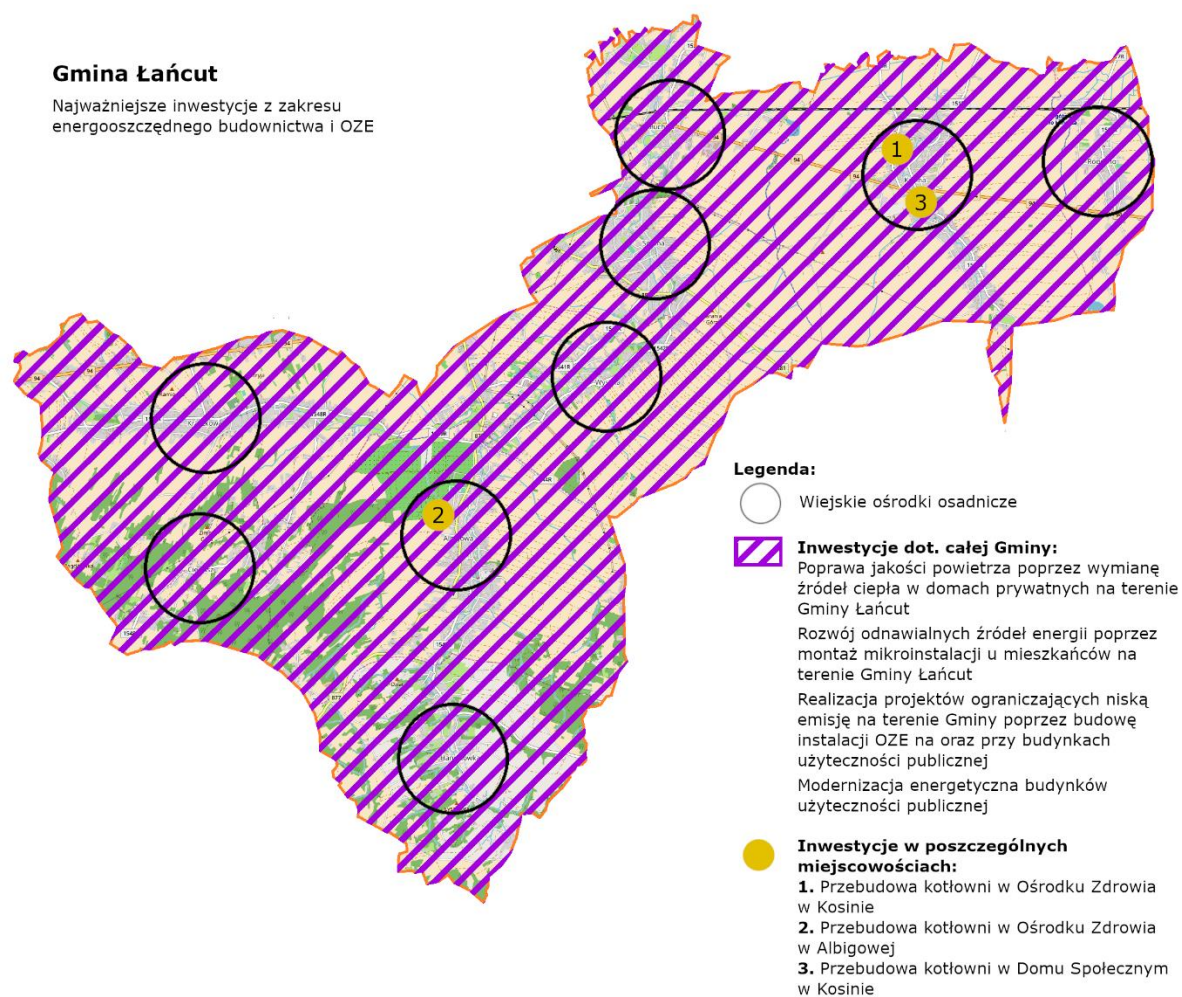
Strategia Rozwoju Gminy Łańcut na lata 2021-2030

Rysunek 11. Najważniejsze inwestycje z zakresu infrastruktury społecznej

Źródło: Opracowanie własne.

Rysunek 12. Najważniejsze inwestycje z zakresu energooszczędnego budownictwa i OZE

Źródło: Opracowanie własne.

8.4 Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie

W Strategii Rozwoju określono zakres kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie Łańcut – w tabeli poniżej przedstawiono rekomendacje w tym zakresie. Sygnalizują one jakie działania planistyczne są niezbędne do realizacji Strategii.

Tabela 32. Rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie Łańcut

Obszar	Charakterystyka	Najważniejsze założenia zintegrowanej polityki rozwoju	Rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej
Tereny o funkcjach mieszkaniowych	Tereny mieszkaniowe, głównie zabudowa jednorodzinna i zagrodowa zlokalizowane wzdłuż głównych dróg Gminy Łańcut.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez budowę infrastruktury technicznej ➤ Zwiększenie atrakcyjności osadniczej Gminy ➤ Zachowanie ładu przestrzennego na terenie Gminy 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kontynuowanie prowadzonej polityki przestrzennej poprzez uchwalanie nowych planów zagospodarowania przestrzennego dla budownictwa mieszkaniowego ➤ Poprawa dostępności infrastruktury komunalnej (budowa wodociągów oraz kanalizacji) ➤ Poprawa dostępności komunikacji (np. poprzez budowę dróg i chodników)
Tereny o funkcjach usługowych, w tym użyteczności publicznej	Na terenie Gminy zlokalizowane są instytucje i obiekty użyteczności publicznej oraz punkty handlowo-usługowe.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zapewnienie wysokiej jakości dostępu do usług ➤ Zwiększenie potencjału gospodarczego (wsparcie istniejących funkcji usługowych) ➤ Wsparcie rozwoju nowych przedsiębiorstw 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zapewnienie dobrej dostępności komunikacyjnej (np. poprzez budowę dróg i chodników) ➤ Modernizacja energetyczna budynków ➤ Zapewnienie odpowiedniej ilości miejsc parkingowych przy budynkach użyteczności publicznej (w tym miejsc dla osób niepełnosprawnych) ➤ Kształtowanie struktury przestrzennej, która uwypukli znaczenie istniejących obiektów o ważnych funkcjach
Tereny stref gospodarczych	Obszary pełniące ważną rolę dla rozwoju gospodarczego Gminy.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wzrost atrakcyjności gospodarczej i inwestycyjnej Gminy ➤ Uzbieranie terenów na terenie Gminy w infrastrukturę techniczną 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Poprawa dostępności infrastruktury komunalnej (budowa i modernizacja wodociągów oraz kanalizacji) ➤ Poprawa sieci drogowej na terenie Gminy ➤ Wprowadzania elementów ograniczających negatywne oddziaływanie terenów aktywności gospodarczej na zabudowę mieszkaniową
Tereny rolnicze	Użytki rolne stanowią większą część obszaru Gminy Łańcut i obejmują one grunty orne, łąki, pastwiska oraz sady.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ochrona gleb wysokiej jakości w Gminie ➤ Ochrona systemu przyrodniczego ➤ Zachowanie specyfiki gminy wiejskiej 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Utrzymanie kompleksów użytków rolnych na terenie Gminy ➤ Umożliwianie przekształcenia gruntów rolnych w tereny o innym przeznaczeniu (np. mieszkaniowym)

Strategia Rozwoju Gminy Łańcut na lata 2021-2030

			➤ Zalesianie gruntów ornych o najniższych klasach bonitacyjnych
Tereny zieleni	Lasy zajmują dużą powierzchnię Gminy.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ochrona lasów na terenie Gminy ➤ Ochrona bioróżnorodności biologicznej ➤ Wykorzystanie potencjału przyrodniczego do stworzenia form aktywnego spędzania wolnego czasu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wprowadzenie zakazu podejmowania inwestycji, które mogłyby negatywnie wpłynąć na środowisko ➤ Zachowanie istniejących lasów oraz tworzenie warunków do nasadzenia nowych ➤ Organizacja szlaków pieszo-rowerowych
Wody	Rzeki, zbiorniki i ciek wodne na terenie Gminy oraz ich bezpośrednie otoczenie.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Poprawa jakości wód na terenie Gminy ➤ Zachowanie istniejącego systemu zbiorników i cieków wodnych 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wprowadzenie zakazu podejmowania inwestycji, które mogłyby negatywnie wpłynąć na środowisko ➤ Ochrona bezpośredniej otuliny cieków wodnych

Źródło: Opracowanie własne

8.5 Oczekiwane rezultaty planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym oraz wskaźniki ich osiągnięcia

W poniższych tabelach wskazano oczekiwane rezultaty planowanych do wdrożenia działań w ramach poszczególnych obszarów określonych w niniejszej Strategii Rozwoju, które wpłynąć mają na osiągnięcie poszczególnych celów operacyjnych i strategicznych. Ocena stopnia osiągnięcia założonych rezultatów będzie przeprowadzana poprzez wykorzystanie wskaźników produktu i rezultatu określonych dla poszczególnych celów operacyjnych. W ten sposób uzyskane zostaną całościowe informacje na temat efektów bezpośrednich wynikających z realizacji poszczególnych działań w ramach Strategii, jak i efektów, które będą odczuwalne w dalszej perspektywie.

Poziom osiągnięcia wskaźników będzie mierzony cyklicznie poprzez porównanie wartości osiągniętej w badanym okresie do wartości bazowej, określonej dla roku bazowego (tj. 2021 r.). Monitoring będzie prowadzony zarówno w zakresie poszczególnych przedsięwzięć, jak i całościowej realizacji celów Strategii.

Tabela 33. Oczekiwane rezultaty planowanych działań w obszarze gospodarki komunalnej i infrastruktury technicznej

Obszar 1. Gospodarka komunalna i infrastruktura techniczna	
Oczekiwane rezultaty planowanych działań	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Porządkowanie gospodarki wodociągowej poprzez budowę, przebudowę i rozbudowę sieci wodociągowej, ujęć wody, studni, pompowni wody i infrastruktury towarzyszącej na terenie Gminy Łącut ➤ Budowa, rozbudowa, przebudowa i zakup wyposażenia w zakresie stacji uzdatniania wody ➤ Porządkowanie gospodarki ściekowej poprzez budowę, przebudowę i rozbudowę sieci kanalizacyjnej wraz z infrastrukturą towarzyszącą na terenie Gminy Łącut ➤ Budowa PSZOK na terenie Gminy Łącut ➤ Usprawnienie gminnego systemu gospodarki odpadami (podejmowanie działań informacyjno-edukacyjnych w zakresie segregacji odpadów, kontrola segregacji odpadów) ➤ Poprawa jakości powietrza poprzez wymianę źródeł ciepła w domach prywatnych na terenie Gminy Łącut ➤ Rozwój odnawialnych źródeł energii poprzez montaż mikroinstalacji u mieszkańców na terenie Gminy Łącut ➤ Realizacja projektów ograniczających niską emisję na terenie Gminy poprzez budowę instalacji OZE na oraz przy budynkach użyteczności publicznej ➤ Modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej, w tym: <ul style="list-style-type: none"> ○ Przebudowa kotłowni w Ośrodku Zdrowia w Kosinie ○ Przebudowa kotłowni w Ośrodku Zdrowia w Albigowej ○ Przebudowa kotłowni w Domu Społecznym w Kosinie ➤ Usuwanie wyrobów zawierających azbest z pokryć dachowych mieszkańców na terenie Gminy Łącut ➤ Przebudowa, budowa i remont dróg gminnych, wewnętrznych, powiatowych i wojewódzkich na terenie Gminy Łącut ➤ Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego na terenie Gminy Łącut, m.in. poprzez modernizację przejść dla pieszych ➤ Budowa i przebudowa chodników na terenie Gminy Łącut ➤ Budowa ścieżek rowerowych na terenie Gminy Łącut ➤ Budowa i remont wiat przystankowych na terenie Gminy Łącut ➤ Budowa nowego, modernizacja i rozbudowa oświetlenia drogowego na terenie Gminy Łącut

Strategia Rozwoju Gminy Łańcut na lata 2021-2030

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Organizacja nowoczesnego i przyjaznego pasażerom transportu zbiorowego w zakresie organizacji połączeń komunikacyjnych z poszczególnych miejscowości do Rzeszowa i Łańcuta ➤ Inwestycje z zakresu zielono-niebieskiej infrastruktury ➤ Inwestycje z zakresu gromadzenia wód opadowych i roztopowych (budowy/przebudowy podziemnych zbiorników retencyjnych wraz z kanalizacją deszczową) przy domach prywatnych oraz budynkach użyteczności publicznej ➤ Rozwój małej retencji ➤ Zakup sprzętu do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków klęsk żywiołowych i katastrof ➤ Działania edukacyjne dotyczące zmian klimatu i ochrony zasobów wodnych ➤ Przebudowa budynków gminnych na potrzeby lokali socjalnych (m.in. Domu Społecznego w Cierpiszu, przedszkola w Handzlówce)
--	--

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 34. Oczekiwane rezultaty planowanych działań w obszarze infrastruktury i usług społeczno-edukacyjnych

Obszar 2. Infrastruktura i usługi społeczno-edukacyjne	
Oczekiwane rezultaty planowanych działań	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Soninie ➤ Poprawa infrastruktury służącej realizacji zadań w zakresie wychowania przedszkolnego oraz szkolnego, w tym m.in.: <ul style="list-style-type: none"> ○ Przebudowa budynku przedszkola w Albigowej ○ Przebudowa budynku Zespołu Szkół w Cierpiszu ○ Przebudowa budynku Szkoły Podstawowej w Soninie ○ Przebudowa budynku Szkoły Podstawowej w Wysokiej ○ Przebudowa budynku Szkoły Podstawowej w Handzlówce ○ Przebudowa budynku Zespołu Szkół w Kosinie ○ Budowa placu zabaw przy Zespole Szkół w Głuchowie ○ Budowa placu zabaw i zagospodarowanie terenu przy Szkole Podstawowej w Wysokiej ➤ Budowa placów zabaw i miejsc rekreacyjnych ➤ Budowa nowych obiektów sportowych i rekreacyjnych ➤ Poprawa infrastruktury sportowej stadionów w Gminie Łańcut (m.in. budowa budynku/ zaplecza sportowego na stadionach w Albigowej i Głuchowie) ➤ Rozwój istniejącej bazy sportowo-rekreacyjnej ➤ Rozbudowa i modernizacja infrastruktury sportowej przy placówkach oświatowych ➤ Budowa oświetlenia stadionów na terenie Gminy Łańcut ➤ Zagospodarowanie terenów rekreacyjnych w Gminie Łańcut, w tym m.in.: <ul style="list-style-type: none"> ○ terenu wokół zalewu w Głuchowie ○ terenu wokół Świętego Jeziora w Rogóźnie ○ terenu przy basenie otwartym w Wysokiej ○ terenu przy ścieżce przyrodniczej w Cierpiszu ○ budowa wieży widokowej w Handzlówce ➤ Dopuszczenie jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w nowy sprzęt ratowniczo-gaśniczy, w tym pojazdy ratowniczo-gaśnicze ➤ Poprawa infrastruktury poprzez modernizację budynków OSP (m.in. przebudowę budynku OSP w Kosinie) ➤ Utrzymanie, wyszkolenie i zapewnienie gotowości bojowej jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej ➤ Poprawa bezpieczeństwa przestrzeni publicznej na terenie gminy Łańcut (m.in. poprzez monitoring przestrzeni i obiektów publicznych)

Strategia Rozwoju Gminy Łańcut na lata 2021-2030

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Organizacja i realizacja pozalekcyjnych zajęć dydaktycznych, wychowawczych, opiekuńczych ➤ Wspieranie rozwoju kompetencji zawodowych nauczycieli ➤ Poprawa stanu wyposażenia szkół (w szczególności pracowni komputerowych) ➤ Modernizacja, rozbudowa i przebudowa instytucji kultury oraz obiektów przeznaczonych pod działalność kulturalną na terenie Gminy Łańcut ➤ Wdrażanie przedsięwzięć profilaktyczno-wychowawczych oraz promujących zdrowie ➤ Rozwijanie nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb, tworzenie miejsc pomocy i aktywizacji dla osób starszych i niepełnosprawnych ➤ Zapewnienie warunków wsparcia dla inicjatyw obywatelskich oraz organizacji pozarządowych, kultywujących lokalne tradycje i zwyczaje
--	--

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 35. Oczekiwane rezultaty planowanych działań w obszarze polityki gospodarczej

Obszar 3. Polityka gospodarcza	
Oczekiwane rezultaty planowanych działań	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kompleksowe opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Łańcut ➤ Uwzględnienie w działaniach planistycznych możliwości lokalizacji różnych form odnawialnych źródeł energii ➤ Kompleksowa rewitalizacja na terenie Gminy Łańcut ➤ Rozwój e-usług publicznych skierowanych do przedsiębiorców ➤ Wspieranie projektów i inicjatyw skierowanych na zwiększanie aktywności zawodowej mieszkańców ➤ Prowadzenie działań wzmacniających rozwój przedsiębiorczości opartej na lokalnym biznesie ➤ Modernizacja infrastruktury publicznej poprzez rozbudowę, przebudowę oraz remont budynków gminnych, w tym m.in.: <ul style="list-style-type: none"> ○ Przebudowa budynku wielofunkcyjnego w Wysokiej ○ Przebudowa budynku mleczarni w Kraczkowej ○ Przebudowa budynku byłej poczty w Albigowej

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 36. Oczekiwane rezultaty planowanych działań w obszarze turystyki i promocji

Obszar 4. Turystyka i promocja	
Oczekiwane rezultaty planowanych działań	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zwiększenie dostępności i atrakcyjności terenów poprzez budowę ścieżek pieszo-rowerowych ➤ Promocja osadnictwa na terenie Gminy na stronie internetowej Gminy, w mediach lokalnych, wydawnictwach ➤ Zwiększenie przekazu informacji o ciekawych wydarzeniach na terenie Gminy ➤ Systematyczna aktualizacja informacji nt. atrakcji turystycznych ➤ Ochrona i rewitalizacja zabytków i opieka nad zabytkami ➤ Przygotowanie publikacji z zakresu dziedzictwa kulturowego i historii Gminy ➤ Digitalizacja archiwalnych zasobów kultury Gminy ➤ Kultywowanie tradycji i folkloru na terenie Gminy

Źródło: Opracowanie własne

8.6 Spójność kierunków rozwoju gminy z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju województwa. Obszary strategicznej interwencji wraz z zakresem planowanych działań

Gmina Łańcut położona jest w obrębie obszarów specjalnych wyznaczonych w strategicznych i planistycznych dokumentach krajowych i wojewódzkich. Przez obszary specjalne rozumie się obszary funkcjonalne (OF) i obszary strategicznej interwencji (OSI), które (zgodnie z definicją przedstawioną w Ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju – tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1057) oznaczają:

- obszar funkcjonalny – „obszar, na którym występuje względnie wyodrębniający się, intensywny i otwarty system powiązań społecznych, gospodarczych lub przyrodniczych, uwarunkowanych cechami środowiska geograficznego (przyrodniczego i antropogenicznego)”,
- obszar strategicznej interwencji – „określony w strategii rozwoju obszar o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych lub o szczególnych warunkach społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, decydujących o występowaniu barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania, potencjałów rozwojowych, do którego jest kierowana interwencja publiczna łącząca inwestycje, w szczególności gospodarcze, infrastrukturalne lub w zasoby ludzkie, finansowane z różnych źródeł, lub rozwiązania regulacyjne”.

Przeanalizowano następujące dokumenty strategiczne i planistyczne w celu identyfikacji tych obszarów:

- **Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030),**
- **Strategia Rozwoju Województwa - Podkarpackie 2030,**
- **Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego Perspektywa 2030.**

OSI Krajowe – Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030):

- **Polska Wschodnia**

Wschodnia część Polski, tj. obszar obejmujący województwa podkarpackie, świętokrzyskie, lubelskie, podlaskie i warmińsko-mazurskie, w największym stopniu obejmuje Gminy zagrożone marginalizacją. Województwa objęte tym obszarem charakteryzują się niskim poziomem konkurencyjności (w porównaniu do średniej w Unii Europejskiej).

Gmina Łańcut znajduje się w województwie podkarpackim, w związku z czym **znajduje się w zasięgu obszaru Polski Wschodniej.**

Rysunek 13. Obszar Polski Wschodniej

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2030

OSI Regionalne – Strategia rozwoju województwa – Podkarpackie 2030:

Gmina Łańcut wpisuje się w następujące priorytety ujęte w Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030:

- 7.1. Wykorzystanie policentrycznego miejskiego układu osadniczego
- 7.2. Funkcje metropolitalne Rzeszowa oraz jego obszaru funkcjonalnego
- 7.4. Obszary wiejskie – wysoka jakość przestrzeni do zamieszkania, pracy i wypoczynku

7.1. Wykorzystanie policentrycznego miejskiego układu osadniczego

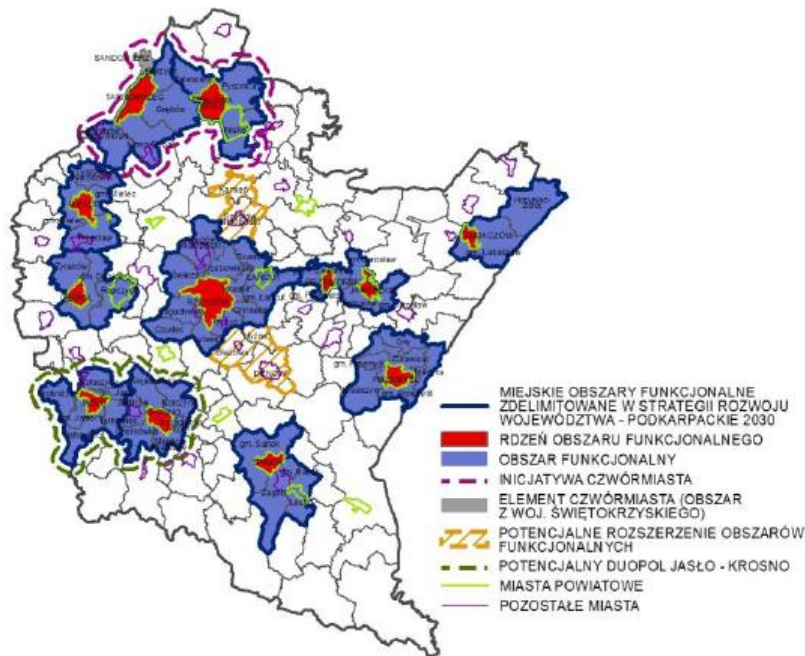
7.1.3. Rozwój powiązań komunikacyjnych wewnątrz obszarów funkcjonalnych biegunów wzrostu

Zakładane działania:

- zwiększenie spójności terytorialnej obszarów funkcjonalnych poprzez budowę, rozbudowę oraz modernizację infrastruktury kolejowej;
- podniesienie bezpieczeństwa komunikacyjnego poprzez budowę obwodnic i odciążenie centrów miast od przeciążeń wynikających z transportu indywidualnego i komunikacji publicznej;
- modernizacja i rozwój infrastruktury dróg lokalnych w celu zwiększenia spójności obszarów funkcjonalnych miast;
- rozwój transportu publicznego, w tym poprzez modernizację i rozwój infrastruktury w celu efektywniejszego przemieszczania się wewnątrz obszarów funkcjonalnych oraz między nimi;

- wspieranie systemu zrównoważonego transportu wraz z węzłami intermodalnymi typu P&R, B&R;
- rozwój zintegrowanej sieci ścieżek rowerowych, tras rowerowych, jako alternatywy dla przemieszczania się na krótkich odcinkach oraz służących rekreacji.

Rysunek 14. Miejskie Obszary Funkcjonalne

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2030

7.2. Funkcje metropolitalne Rzeszowa oraz jego obszaru funkcjonalnego

7.2.1. Tworzenie korzystnych warunków do trwałego wzrostu gospodarczego w Rzeszowie i jego obszarze funkcjonalnym ROF

Zakładane działania:

- powstawanie i rozwój stref zwiększonej aktywności gospodarczej na terenie ROF;
- przygotowanie terenów pod potrzeby sektorów BPO/SSC/ITO;
- wykreowanie wizerunku Rzeszowa poza granicami kraju jako atrakcyjnego partnera do transgranicznej współpracy gospodarczej;
- dostosowanie realizacji wyzwań gospodarczych do zmian klimatu i zachowania dziedzictwa przyrodniczego, kulturowego i krajobrazowego ROF;
- rozwój sektora nauki poprzez realizację projektów badawczych wspólnie z ośrodkami naukowymi i badawczymi z innych krajów;
- rozwój platformy współpracy podmiotów nauki i biznesu w inicjowaniu i wspieraniu jednostek naukowych, technologicznych i transferu technologii;
- zapewnienie warunków transferu technologii i wymiany poprzez organizację imprez targowych, forów i konferencji;
- przeciwdziałanie procesowi niekontrolowanej suburbanizacji i minimalizowanie jej negatywnych skutków;

- zwiększenie dostępności transportowej i komunikacyjnej Rzeszowa ze stolicą kraju poprzez realizację bezpośredniego szybkiego połączenia kolejowego oraz drogi ekspresowej S9;
- skomunikowanie Rzeszowa z północną i południową Europą oraz regionami Polski Wschodniej poprzez budowę drogi ekspresowej S19 w standardzie drogi dwujezdniowej, dróg kontynuujących dla korytarza transportowego Via Carpatia oraz kolejowej Magistrali Wschodniej;
- usprawnienie systemu drogowego Rzeszowa i ROF poprzez budowę, przebudowę i modernizację dróg wszystkich kategorii w celu zwiększenia poziomu bezpieczeństwa, skrócenia czasu dojazdu, zmniejszenia poziomu emisji zanieczyszczeń i hałasu oraz poprawy dostępności do obszarów istotnych dla rozwoju i funkcjonowania Rzeszowa i ROF.

7.2.3. Zapewnienie dobrej jakości życia i realizacji funkcji publicznych w Rzeszowskim Obszarze Funkcjonalnym (ROF)

Zakładane działania:

- rozwój przedsiębiorczości poprzez tworzenie innowacyjnej infrastruktury biznesowej, w tym parki biznesowe;
- rozwój gospodarczy ROF-u poprzez wykorzystanie walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych w turystyce i rolnictwie;
- zapewnienie prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej na całym obszarze ROF-u;
- kształtowanie i promocja dziedzictwa kulturowego regionu w tym ochrona i odnowa zasobów zabytkowych;
- zapewnienie bezpieczeństwa publicznego mieszkańcom ROF-u;
- zwiększenie aktywności zawodowej w tym wsparcie w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych mieszkańców ROF;
- podejmowanie działań prowadzących do wzrostu liczby miejsc pracy na terenie ROF;
- dywersyfikacja źródeł energii poprzez rozwój OZE na obszarze ROF;
- podejmowanie działań na rzecz poprawy czystości powietrza;
- rozwój niskoemisyjnego transportu publicznego;
- rozwój alternatywnego transportu poza drogowo-kolejowym wraz z rozwojem systemu bezpieczeństwa użytkowników;
- podniesienie poziomu uzbrojenia terenów wraz z poprawą dostępności komunikacyjnej terenów inwestycyjnych na terenie ROF;
- podniesienie jakości usług: zdrowotnych, społecznych, opiekuńczych i edukacyjnych poprzez rozwój nowoczesnej infrastruktury użyteczności publicznej na obszarze ROF;
- ochrona środowiska przyrodniczego na obszarze ROF;
- wprowadzenie rozwiązań wpisujących się w koncepcję „zielonych miast”;
- rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej.

7.2.4. Rozwój powiązań komunikacyjnych i zintegrowanego systemu transportu publicznego łączących Rzeszów z jego obszarem funkcjonalnym ROF

Zakładane działania:

- powstanie i rozwój centrów logistyczno-dystrybucyjnych wykorzystujących tranzytowe położenie Rzeszowa i bliskość portu lotniczego Rzeszów-Jasionka;

- wzmocnienie Rzeszowa jako zintegrowanego multimodalnego węzła przesiadkowego (w tym ośrodka rozrządowego ruchu turystycznego), w szczególności dalsza budowa Rzeszowskiego Centrum Komunikacyjnego;
- rozwój szybkiej kolei miejskiej – Podmiejskiej Kolei Aglomeracyjnej, obsługującej aglomerację rzeszowską wraz z budową linii kolejowej na lotnisko Rzeszów-Jasionka;
- zapewnienie spójnego systemu tras rowerowych gwarantujących bezpieczeństwo w poruszaniu się po mieście i obszarze ROF;
- zapewnienie zrównoważonego systemu obejmującego transport zbiorowy i rowerowy na obszarze Rzeszowa i ROF z wykorzystaniem intermodalnych węzłów powiązanych z transportem rowerowym tj. P&R, B&R, K&R;
- zmniejszenie zatłoczenia dróg miejskich i dróg wlotowych/wylotowych oraz zwiększenie bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego;
- usprawnienie systemów sterowania i zarządzania ruchem drogowym w miastach;
- poprawa jakości środowiska wskutek redukcji nadmiernej emisji spalin i hałasu przez środki transportu.

7.2.5. Gospodarka przestrzenna Rzeszowa i obszaru funkcjonalnego

Zakładane działania:

- zrównoważone i racjonalne zagospodarowanie przestrzenne i architektoniczne terenu miasta i ROF dzięki koordynacji dokumentów planistycznych poszczególnych JST w celu efektywnego wykorzystania przestrzeni;
- ograniczenie konfliktów przestrzennych, w tym dotyczących funkcji i przeznaczenia terenów i rodzajów zabudowy;
- rewitalizacja obszarów zdegradowanych w celu przywrócenia, bądź nadania im nowych funkcji społecznych oraz gospodarczych lub przestrzennych lub technicznych lub środowiskowych;
- ujęcie w koncepcjach architektoniczno-urbanistycznych miasta klinów napowietrzających wpływających na ruchy mas powietrza i zapobiegających smogowi;
- rozbudowa wewnątrz miejskich układów ekologicznych i połączenie z obszarami otwartymi przez system zielonych pierścieni.

7.4. Obszary wiejskie – wysoka jakość przestrzeni do zamieszkania, pracy i wypoczynku

7.4.1. Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich poprzez rozwój infrastruktury technicznej

Zakładane działania:

- poprawa dostępności komunikacyjnej obszarów wiejskich w wymiarze lokalnym, regionalnym, krajowym i transgranicznym, w tym w relacji do najbliższego regionalnego bieguna wzrostu;
- zwiększenie dostępności cyfrowej poprzez rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej;
- modernizacja i rozbudowa energetycznych linii przesyłowych jako podniesienie komfortu życia i bezpieczeństwa mieszkańców;
- rozwój i poprawa dostępności do infrastruktury wodociągowej, kanalizacyjnej i ściekowej;
- poprawa zarządzania sektorem gospodarki odpadami;
- tworzenie korzystnych warunków w tym kompleksowej infrastruktury technicznej dla rozwoju przedsiębiorczości.

Rysunek 15. Obszary wiejskie województwa podkarpackiego

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2030

7.4.2. Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich

Zakładane działania:

- promowanie lokalnych zasobów (produktów tradycyjnych, regionalnych, ekologicznych) w celu powstawania alternatywnych źródeł dochodów;
- aktywizacja lokalnych społeczności ukierunkowana na rozwój przedsiębiorczości jako element wzrostu dochodów ludności wiejskiej;
- kreowanie postaw przedsiębiorczych i lokalnych inicjatorów działalności gospodarczej;
- wspieranie i profilowanie specjalizacji regionalno-lokalnej oraz centrów produkcyjno-usługowych;
- ukierunkowanie na dywersyfikację specjalizacji w celu podniesienia towarowości gospodarstw rolniczych;
- rozwój funkcji turystycznych, kompleksowo wykorzystujących lokalne zasoby i specjalizacje.

7.4.3. Integracja i aktywizacja społeczności wiejskiej w aspekcie społecznym i kulturowym

Zakładane działania:

- wsparcie mieszkańców w realizacji działań wynikających z lokalnych dokumentów strategicznych mających na celu wzmocnienie tożsamości regionalnej;
- podejmowanie współpracy na rzecz integracji społeczności lokalnej w planowaniu wspólnych działań i podejmowaniu wyzwań rozwojowych;

- poszerzenie i wzbogacenie oferty kulturalnej i usług czasu wolnego opartych na lokalnych zasobach przyczyniające się do zwiększenia poczucia tożsamości mieszkańców obszarów wiejskich, integracji społecznej i aktywizacji, szczególnie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- promocja lokalnej twórczości kulturalnej, rzemieślniczej z wykorzystaniem lokalnego dziedzictwa, przyczyniającej się do wykreowania produktów charakterystycznych dla poszczególnych miejscowości w oparciu o istniejące zasoby;
- promocja regionalnych specjalizacji w rolnictwie, jego otoczeniu i rybactwie (winiarstwo, pszczelarstwo itp. oraz usługi socjalne i rzemiosło, handel, przetwórstwo produktów rolnych, rękodzieło itp.);
- upowszechnianie dobrych praktyk przez społeczność lokalną na płaszczyźnie międzyregionalnej i międzynarodowej;
- wzmocnienie powiązań funkcjonalnych obszarów wiejskich z lokalnymi ośrodkami osadniczymi.

7.4.4. Racjonalizacja przestrzeni wiejskiej

Zakładane działania:

- dostosowanie przestrzeni wiejskiej do potrzeb gospodarczych i społecznych mieszkańców;
- efektywne wykorzystanie przestrzeni poprzez rozwój funkcji rekreacyjnej, sportowej i społeczno-kulturalnej obejmującej budowę i adekwatne wyposażenie obiektów;
- wykorzystanie potencjału uzdrowiskowego w projektowaniu przestrzeni wiejskiej;
- poprawa funkcjonalności i estetyki przestrzeni wiejskiej uzyskana poprzez wspieranie projektów mających na celu urządzenie i porządkowanie terenów zielonych, parków lub innych miejsc wypoczynku;
- budowa oraz modernizacja infrastruktury wspierającej rozwój funkcji kulturowo-społecznych na terenach wiejskich;
- racjonalne wykorzystanie przestrzeni produkcyjnej i osadniczej dzięki wspieraniu działań scaleniovych i zagospodarowania poscaleniowego.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego Perspektywa 2030

Miejski Obszar Funkcjonalny Ośrodka Wojewódzkiego (Rzeszowski Obszar Funkcjonalny)

Wiodące kierunki zagospodarowania:

- 1) dalszy rozwój funkcji metropolitalnych Rzeszowa;
- 2) rozwój przemysłu wysokich technologii;
- 3) wzmocnienie potencjału społecznego i gospodarczego ośrodków miejskich stymulujących rozwój ROF;
- 4) poprawa dostępności komunikacyjnej obszaru w wymiarze lokalnym, regionalnym, krajowym i transgranicznym;
- 5) integracja i rozwój transportu publicznego;
- 6) poprawa ładu przestrzennego, ochrona i racjonalne wykorzystanie przestrzeni niezurbanizowanej;
- 7) rozwój kapitału ludzkiego;
- 8) wzrostu poziomu życia mieszkańców;

- 9) ochrona zasobów przyrodniczych i dziedzictwa kulturowego;
- 10) rozwój rekreacji i różnych form usług turystycznych;
- 11) rozwój rolnictwa ekologicznego i specjalistycznego.

Zasady i warunki zagospodarowania:

- 1) rozwój bazy dla usług wyższego rzędu, w tym: szkolnictwa wyższego, nauki, kultury, sztuki, obsługi biznesu, specjalistycznych usług medycznych, działalności kongresowo-wystawienniczej;
- 2) rozwój terenów inwestycyjnych przy zapewnieniu dogodnego ich skomunikowania i uzbrojenia oraz odpowiedniej ilości terenów zieleni;
- 3) uporządkowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz kształtowanie przestrzeni publicznej Rzeszowa i Łańcuta opartej na strefie zabudowy śródmiejskiej o wysokim potencjale kulturowym;
- 4) dbałość o centra ośrodków osadniczych, ze szczególnym uwzględnieniem rewaloryzacji obiektów zabytkowych;
- 5) rewitalizacja terenów i obiektów zdegradowanych;
- 6) ukierunkowanie gospodarki na rozwój nowych technologii i zwiększanie udziału w gospodarce sektorów innowacyjnych, między innymi poprzez rozwój istniejącej i tworzenie nowej infrastruktury, integrującej potencjał naukowo-badawczy z sektorem gospodarczym;
- 7) rozwój infrastruktury turystycznej, w tym turystyki biznesowej oraz bazy rekreacyjnej;
- 8) ochrona przed zabudową terenów predysponowanych do rozwoju funkcji rolniczej oraz turystyczno-wypoczynkowej;
- 9) przeciwdziałanie degradacji terenów otwartych, zwłaszcza cennych pod względem kulturowym i przyrodniczym;
- 10) rozwój wewnętrznych powiązań komunikacyjnych i zintegrowanego systemu transportu publicznego łączących Rzeszów z jego obszarem funkcjonalnym;
- 11) wzmacnianie zewnętrznych powiązań komunikacyjnych z regionem oraz z najważniejszymi ośrodkami Polski i Europy, w tym m.in.: budowa drogi ekspresowej S19, dalszy rozwój lotniska Rzeszów-Jasionka; poprawa stanu technicznego infrastruktury kolejowej i uruchomienie połączeń pomiędzy Rzeszowem, a miastami subregionalnym;
- 12) uwzględnienie przy zagospodarowaniu terenów ograniczeń związanych z położeniem na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią i narażonych na niebezpieczeństwo powodzi oraz zagrożonych osuwaniem się mas ziemi.

Wiejski obszar funkcjonalny uczestniczący w procesach rozwojowych

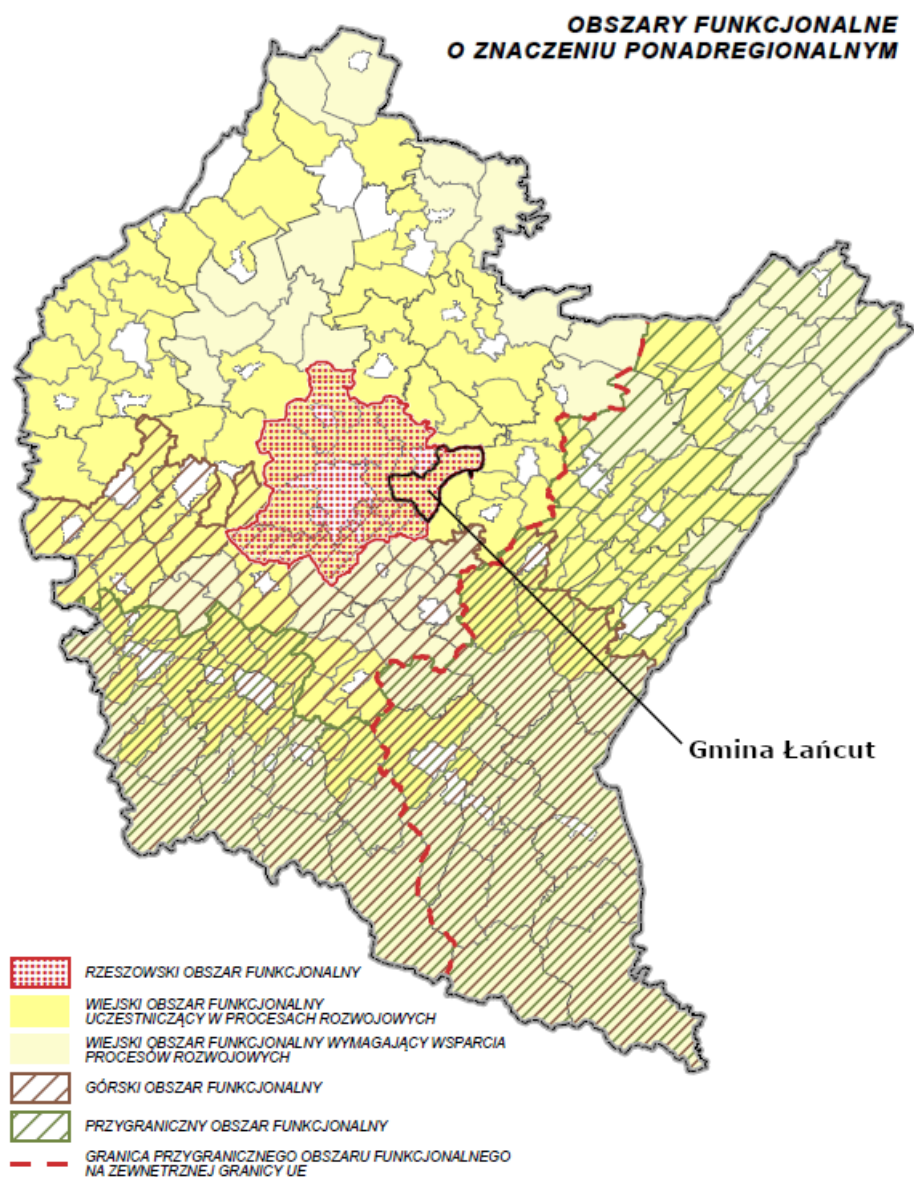
Wiodące kierunki zagospodarowania:

- 1) rozwój gospodarki rolnej, leśnej oraz działalności pozarolniczej;
- 2) rozwój kapitału ludzkiego oraz wzrost poziomu życia mieszkańców;
- 3) poprawa dostępności komunikacyjnej obszaru w wymiarze lokalnym, regionalnym, krajowym i transgranicznym;
- 4) wzmocnienie powiązań obszarów wiejskich z ośrodkami miejskimi – włączenie terenów wiejskich otaczających miasta w procesy rozwojowe;
- 5) ochrona terenów o najwyższych walorach przyrodniczych i krajobrazowych;
- 6) racjonalne wykorzystanie zasobów środowiska przyrodniczego;
- 7) rozwój infrastruktury technicznej i transportowej.

Zasady i warunki zagospodarowania:

- 1) zagospodarowanie terenów wiejskich umożliwiające wzrost towarowości w rolnictwie;
- 2) rozwój powiązań komunikacyjnych drogowych i kolejowych, poprawiający wewnętrzną i zewnętrzną dostępność obszaru;
- 3) zapobieganie procesom suburbanizacji i rozpraszania zabudowy powodującym degradację otwartych terenów wiejskich przydatnych dla rolnictwa przez intensyfikację użytkowania terenów zainwestowanych;
- 4) rozwój rolnictwa dostosowanego do lokalnych warunków, poprawa struktury agrarnej gospodarstw;
- 5) rozwój i modernizacja bazy usług publicznych,
- 6) poprawa wyposażenia obszaru w infrastrukturę techniczną i transportową.

Rysunek 16. Obszary funkcjonalne o znaczeniu ponadregionalnym

Źródło: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego – Perspektywa 2030. Mapa 1: Struktura funkcjonalno-przestrzenna

Obszar Funkcjonalny Gospodarki Rolno-Spożywczej

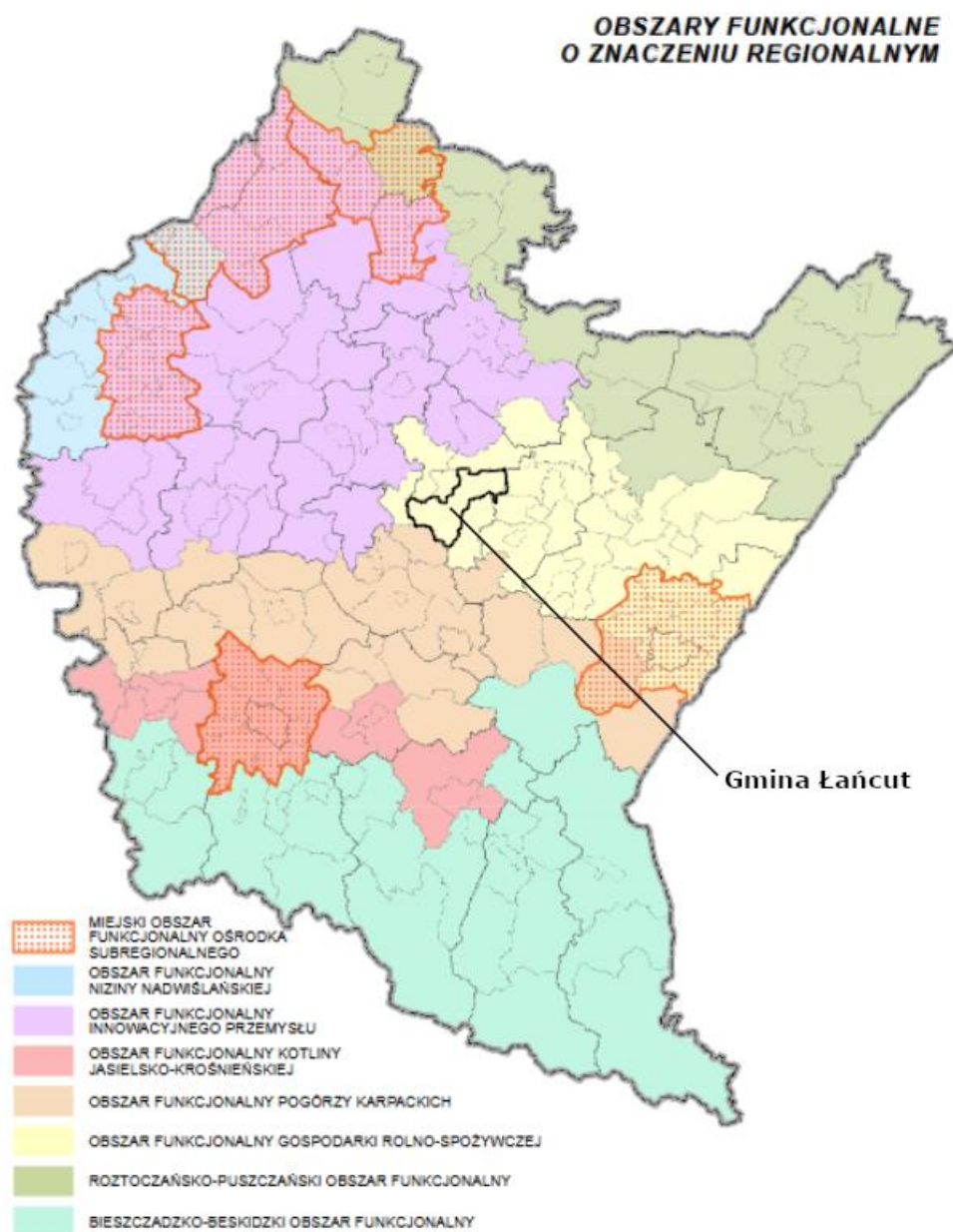
Wiodące kierunki zagospodarowania:

- 1) utrzymanie i wzmocnienie zrównoważonej gospodarki rolnej, opartej na zdywersyfikowanym wykorzystaniu ziemi;
- 2) zachowanie funkcji przemysłowych ośrodków miejskich oraz rozwój „zielonego przemysłu” tj. przemysłu opartego o produkty i surowce regionalne, funkcjonującego zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju;
- 3) rozwój stref aktywności gospodarczej oraz instytucji otoczenia biznesu;
- 4) rozwój bazy przetwórstwa rolno-spożywczego oraz usług związanych z obsługą rolnictwa;
- 5) utrzymanie i rozbudowa infrastruktury transportowej oraz technicznej, w tym energetyki opartej na odnawialnych źródłach energii;
- 6) rozwój turystyki, w tym agroturystyki, w oparciu o bogate zasoby dziedzictwa kulturowego.

Zasady i warunki zagospodarowania:

- 1) utrzymanie dotychczasowego użytkowania terenów rolniczych, przy jednoczesnym tworzeniu warunków do rozwoju rolnictwa towarowego;
- 2) zachowanie walorów krajobrazu kulturowego, w tym tradycyjnego krajobrazu rolniczego;
- 3) rozwój rolnictwa ekologicznego, w szczególności na terenach o dobrym stanie środowiska;
- 4) uwzględnienie ochrony terenów o wysokim wskaźniku waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej przy lokalizacji inwestycji;
- 5) zapobieganie procesom suburbanizacji i rozpraszania zabudowy, powodującym degradację otwartych terenów wiejskich przydatnych dla rolnictwa, przez intensyfikację użytkowania terenów zainwestowanych;
- 6) utrzymanie istniejących urządzeń melioracyjnych oraz budowa zbiorników małej retencji dla celów gospodarczych;
- 7) przy zagospodarowaniu terenów uwzględnienie ograniczeń związanych z położeniem na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią oraz narażonych na niebezpieczeństwo powodzi;
- 8) zachowanie i ochrona walorów dziedzictwa kulturowego, w tym rewaloryzacja historycznych układów urbanistycznych świadczących o unikatowej historii i kulturze obszaru;
- 9) rozwój infrastruktury turystycznej.

Rysunek 17. Obszary funkcjonalne o znaczeniu regionalnym

Źródło: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego – Perspektywa 2030. Mapa 1: Struktura funkcjonalno-przestrzenna

Strategia Rozwoju Gminy Łańcut na lata 2021-2030

W ramach Strategii Rozwoju wyodrębniono 4 obszary priorytetowe:

- gospodarki komunalnej i infrastruktury technicznej,
- infrastruktury i usług społeczno-edukacyjnych,
- polityki gospodarczej,
- turystyki i promocji.

Poniżej przedstawiono zgodność poszczególnych celów operacyjnych Strategii Rozwoju Gminy Łańcut na lata 2021-2030 z celami Strategii Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2030.

Strategia Rozwoju Gminy Łańcut na lata 2021-2030

Tabela 37. Spójność celów Strategii Rozwoju Gminy Łańcut na lata 2021-2030 z celami Strategii Rozwoju Województwa - Podkarpackie 2030 oraz z celami Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030

Cele Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030	Cele Strategii Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2030	Cele Strategii Rozwoju Gminy Łańcut na lata 2021 – 2030
<p>1. Zwiększanie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym</p> <p>2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych</p>	<p>OBSZAR TEMATYCZNY 1. GOSPODARKA I NAUKA</p>	<p>Obszar 3. Polityka gospodarcza</p>
<p>2.2. Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym</p> <p>2.3. Innowacyjny rozwój regionu i doskonalenie podejścia opartego na Regionalnych Inteligentnych Specjalizacjach</p>	<p>Cel szczegółowy priorytetu 1.3. Zapewnienie dobrych warunków i systemu wsparcia podmiotów gospodarczych i rolnictwa w dostosowaniu do wymagań i potrzeb współczesnej otwartej gospodarki</p>	<p>Cel operacyjny III.2. Wsparcie dla rozwoju przedsiębiorczości</p>
<p>1.1 Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo – wschodnia Polska oraz obszary zagrożone trwałą marginalizacją</p> <p>1.5 Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów</p>	<p>Cel szczegółowy priorytetu 1.4. Dostosowanie procesów gospodarczych do warunków wynikających ze współczesnych standardów środowiskowych</p>	<p>Cel operacyjny III.1. Zrównoważone zarządzanie rozwojem przestrzennym Gminy</p>
<p>1. Zwiększanie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym</p> <p>2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych</p>	<p>OBSZAR TEMATYCZNY 2. KAPITAŁ LUDZKI I SPOŁECZNY</p>	<p>Obszar 2. Infrastruktura i usługi społeczno- edukacyjne</p> <p>Obszar 3. Polityka gospodarcza</p> <p>Obszar 4. Turystyka i promocja</p>
<p>2.1 Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego</p>	<p>Cel szczegółowy priorytetu 2.1. Podniesienie jakości edukacji i jej dostosowanie do wyzwań społeczeństwa przyszłości</p>	<p>Cel operacyjny II.1. Rozwój infrastruktury społeczno- edukacyjnej na terenie Gminy Łańcut</p> <p>Cel operacyjny II.2. Rozwój infrastruktury sportowej i rekreacyjnej na terenie Gminy Łańcut</p>

Strategia Rozwoju Gminy Łańcut na lata 2021-2030

		Cel operacyjny II.4. Rozwój potencjału edukacyjnego Gminy Łańcut oraz rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu mieszkańców
1.2 Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo – wschodnia Polska oraz obszary zagrożone trwałą marginalizacją 2.1 Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego	Cel szczegółowy priorytetu 2.3. Rozwój form i instytucji kultury z uwzględnieniem dziedzictwa oraz wymagań nowoczesności	Cel operacyjny IV.1. Wzmocnienie promocji i turystyki Gminy Łańcut Cel operacyjny IV.2. Zachowanie dziedzictwa kulturowego w Gminie Łańcut
1.1 Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo – wschodnia Polska oraz obszary zagrożone trwałą marginalizacją 2.1 Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego	Cel szczegółowy priorytetu 2.4. Wsparcie rynku pracy w zakresie aktywizacji zawodowej oraz tworzenia dobrej jakości miejsc pracy	Cel operacyjny II.4. Rozwój potencjału edukacyjnego Gminy Łańcut oraz rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu mieszkańców Cel operacyjny III.2. Wsparcie dla rozwoju przedsiębiorczości
2.1 Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego	Cel szczegółowy priorytetu 2.6. Wzrost poziomu adaptacyjności zawodowej i integracji społecznej w regionie	Cel operacyjny II.4. Rozwój potencjału edukacyjnego Gminy Łańcut oraz rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu mieszkańców
2.1 Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego	Cel szczegółowy priorytetu 2.7. Kształtowanie postaw prozdrowotnych, promocja aktywności fizycznej i wsparcie sportu kwalifikowanego	Cel operacyjny II.2. Rozwój infrastruktury sportowej i rekreacyjnej na terenie Gminy Łańcut
1.Zwiększanie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym 2.Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych	OBSZAR TEMATYCZNY 3. INFRASTRUKTURA DLA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU I ŚRODOWISKA	Obszar 1. Gospodarka komunalna i infrastruktura techniczna Obszar 3. Polityka gospodarcza Obszar 4. Turystyka i promocja
1.1 Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo – wschodnia Polska oraz obszary zagrożone trwałą marginalizacją 1.5 Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów	Cel szczegółowy priorytetu 3.1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego regionu oraz optymalizacji wykorzystania energii i zwiększenie udziału OZE w bilansie energetycznym województwa	Cel operacyjny I.2. Poprawa efektywności energetycznej oraz dostępności obiektów użyteczności publicznej oraz budynków prywatnych i zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie Gminy Łańcut Cel operacyjny III.1. Zrównoważone zarządzanie rozwojem przestrzennym Gminy

Strategia Rozwoju Gminy Łańcut na lata 2021-2030

1.5 Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczenie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów	Cel szczegółowy priorytetu 3.3. Poprawa wewnętrznej dostępności komunikacyjnej zapewniającej spójność przestrzenną regionu oraz integrację obszarów funkcjonalnych	Cel operacyjny I.3. Rozwój infrastruktury drogowej na terenie Gminy Łańcut
2.1 Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego 2.2 Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnymi i lokalnym	Cel szczegółowy priorytetu 3.5. Tworzenie miejsc umożliwiających prowadzenie działalności gospodarczej i rozwój usług turystycznych	Cel operacyjny I.1. Rozwój infrastruktury komunalnej na terenie Gminy Łańcut Cel operacyjny III.2. Wsparcie dla rozwoju przedsiębiorczości Cel operacyjny IV.1. Wzmocnienie promocji i turystyki Gminy Łańcut
1.1 Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo – wschodnia Polska oraz obszary zagrożone trwałą marginalizacją	Cel szczegółowy priorytetu 3.6. Zwiększenie odporności wszystkich struktur regionalnych na zagrożenia wynikające ze zmian klimatycznych	Cel operacyjny I.4. Adaptacja do zmian klimatu na terenie Gminy Łańcut
1.1 Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo – wschodnia Polska oraz obszary zagrożone trwałą marginalizacją	Cel szczegółowy priorytetu 3.7. Ograniczenie negatywnych skutków oddziaływania rozwoju cywilizacyjnego na stan środowiska	Cel operacyjny I.1. Rozwój infrastruktury komunalnej na terenie Gminy Łańcut
1. Zwiększanie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych	OBSZAR TEMATYCZNY 4. DOSTĘPNOŚĆ USŁUG	Obszar 2. Infrastruktura i usługi społeczno- edukacyjne Obszar 3. Polityka gospodarcza
1.4. Przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych 1.5 Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczenie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów	Cel szczegółowy priorytetu 4.2. Poprawa zarządzania przestrzenią oraz przeciwdziałanie występowaniu wykluczenia osób i obszarów ze względu na ograniczenia ekonomiczne czy infrastrukturalne	Cel operacyjny III.1. Zrównoważone zarządzanie rozwojem przestrzennym Gminy Cel operacyjny III.3. Zachowanie ładu i porządku przestrzennego na terenie Gminy Łańcut poprzez przebudowę budynków gminnych
2.1 Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego	Cel szczegółowy priorytetu 4.3. Rozwijanie infrastruktury i integrowanie systemów	Cel operacyjny II.3. Zwiększenie bezpieczeństwa publicznego w Gminie Łańcut

Strategia Rozwoju Gminy Łącut na lata 2021-2030

	zapewniających wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego	
--	---	--

Źródło: Opracowanie własne

9. Część wdrożeniowa

Strategia Rozwoju Gminy Łącut na lata 2021-2030 ma charakter długookresowy, co oznacza, że jej wdrażanie będzie rozciągnięte w czasie kilku lat i będzie zależne od zmieniającej się sytuacji prawnej czy gospodarczej. Zależne będzie również od możliwości pozyskiwania finansowania ze źródeł zewnętrznych, w tym ze środków Unii Europejskiej. W związku z realizacją poszczególnych zadań inwestycyjnych i celów, określone w Strategii priorytety mogą w czasie ulegać zmianom. Oznacza to, że „fazy życia” strategii, które można określić jako:

- planowanie, czyli określenie celów strategicznych i operacyjnych, a także kierunków działań, które mają doprowadzić do realizacji założonych celów,
- realizacja, czyli realizacja kolejnych przedsięwzięć wpływających na osiągnięcie celów,
- ewaluacja, czyli weryfikacja poziomu osiągnięcia założonych celów,
- aktualizacja, czyli dostosowanie zapisów Strategii Rozwoju Gminy Łącut do zmienionych priorytetów (w przypadku wystąpienia różnic w stosunku do pierwotnych założeń)

Rysunek 18. Cykl życia Strategii Rozwoju Gminy

Źródło: Opracowanie własne

stanowią powtarzalny cykl przedstawiony na grafie obok.

Za opracowanie Strategii Rozwoju Gminy Łącut odpowiedzialny jest Wójt Gminy Łącut, jednak jej wdrożenie (realizacja) zależy od zaangażowania i współdziałania wielu podmiotów publicznych, przedstawicieli sektora prywatnego i społecznego. Można wśród nich wyróżnić władze samorządowe, jednostki gminy, gminy sąsiednie, przedsiębiorców, organizacje otoczenia biznesu, mieszkańców, organizacje pozarządowe, itp. Struktura organizacyjna wdrażania strategii obejmuje zarówno podmioty wykonawcze (jednostki realizujące zidentyfikowane w strategii kierunki działań, które wpływają na osiągnięcie przyjętych celów) oraz podmioty zarządzające realizacją (a także monitoringiem i aktualizacją) Strategii Rozwoju Gminy Łącut.

W zakresie przygotowania i realizacji Strategii Rozwoju Gminy Łącut wyłącznymi kompetencjami Wójta Gminy Łącut są następujące zadania:

- przygotowanie projektu Strategii Rozwoju Gminy,
- realizacja elementów Strategii Rozwoju Gminy Łącut, które dotyczą sektora publicznego,
- zapewnienie i uwzględnienie w budżecie Gminy i Wieloletnich Prognozach Finansowych Gminy środków niezbędnych do realizacji zadań przewidzianych w Strategii Rozwoju Gminy w takim zakresie, jaki został założony w tym dokumencie,
- podejmowanie decyzji o konieczności ewaluacji i/lub aktualizacji zapisów Strategii Rozwoju Gminy,
- koordynacja działań różnych podmiotów zaangażowanych w realizację Strategii Rozwoju Gminy.

W ramach wyłącznych kompetencji Rady Gminy Łącut można zaś wyróżnić podjęcie uchwały o przystąpieniu do opracowania projektu Strategii Rozwoju Gminy, jej uchwalenie, opiniowanie oraz uchwalanie zmian i aktualizacji strategii.

9.1 Struktura zarządzania i wdrożenia Strategii Rozwoju Gminy Łańcut

Jak wskazano wcześniej, Wójt Gminy Łańcut odpowiedzialny jest za przygotowanie projektu Strategii Rozwoju Gminy Łańcut, za nadzór nad realizacją Strategii (w tym podejmowanie decyzji o konieczności wprowadzenia zmian do tego dokumentu), a także za zagwarantowanie środków finansowych na realizację zadań (w tym pozyskiwanie zewnętrznych źródeł finansowania). Wójt Gminy Łańcut składa też Radzie Gminy raport z realizacji Strategii Rozwoju Gminy, które Rada Gminy może przyjąć lub odrzucić.

Samorząd Gminy Łańcut będzie zaangażowany w proces wdrożenia Strategii Rozwoju Gminy w sposób bezpośredni, jak również pośredni. Będzie on odpowiedzialny za koordynację działań związanych z realizacją zadań i celów określonych w tym dokumencie, w tym weryfikację postępu realizacji. Będzie też wykonawcą (samodzielnym lub we współpracy z innymi jednostkami) działań przypisanych tej jednostce. Samorząd Gminy nadzorować będzie również realizację działań, których nie jest bezpośrednim wykonawcą.

Koordynacja wdrażania Strategii Rozwoju Gminy prowadzona będzie w strukturach Urzędu Gminy Łańcut. Zaangażowani w nią będą pracownicy odpowiedzialni za sprawy związane z planowaniem przestrzennym, zamówieniami publicznymi, funduszami europejskimi, ochroną środowiska, rolnictwem, infrastrukturą techniczną, gospodarką gruntami, oświatą, sprawami społecznymi, obsługą rady gminy i działalnością gospodarczą.

W opracowanie, realizację i monitorowanie Strategii Rozwoju Gminy Łańcut zaangażowane są różne podmioty, w tym podmioty administracji samorządowej, instytucje i podmioty sektora gospodarczego i prywatnego. Partnerzy społeczno-gospodarczy będą pełnili istotną rolę we wdrażaniu Strategii Rozwoju Gminy – przede wszystkim w zakresie realizacji zadań własnych i zadań partnerskich.

9.2 System obiegu informacji w ramach zarządzania Strategią Rozwoju Gminy Łańcut

Obieg informacji w ramach zarządzania Strategią Rozwoju Gminy będzie realizowany zgodnie z obowiązującymi w Urzędzie Gminy Łańcut zarządzeniami i instrukcjami kancelaryjnymi. Odpowiednie procedury określające zakres odpowiedzialności i kompetencji konkretnych jednostek urzędu, zasady przepływu informacji w urzędzie oraz przepływu środków finansowych pozostających do dyspozycji jednostki samorządu terytorialnego oparte są o Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 roku w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz.U. 2011 nr 14, poz. 67).

Istotnym elementem obiegu informacji w ramach zarządzania Strategią Rozwoju Gminy Łańcut będą raporty z realizacji Strategii Rozwoju Gminy składane Radzie Gminy Łańcut przez zespół zajmujący się wdrażaniem strategii.

9.3 Wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych

Strategia Rozwoju Gminy Łańcut jest dokumentem programującym rozwój gminy do roku 2030. Wszystkie pozostałe plany i programy strategiczne, jako dokumenty wykonawcze względem niniejszej strategii, powinny być zgodne z jej zapisami. Zgodność ta powinna zachodzić na kilku poziomach:

Strategia Rozwoju Gminy Łańcut na lata 2021-2030

- na poziomie misji – zgodność dokumentu wykonawczego z główną aspiracją Gminy i przyjętymi wartościami oraz standardami zachowań, wpisywanie się w określone w niniejszym dokumencie strategiczne obszary rozwoju,
- na poziomie celów – cele dokumentów wykonawczych powinny wpisywać się w cele Strategii,
- na poziomie efektów – dokumenty wykonawcze powinny określać działania przyczyniające się do osiągnięcia wskaźników zaplanowanych w Strategii,
- na poziomie wytycznych i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej.

Poniżej przedstawiono wybrane dokumenty wykonawcze w Gminie Łańcut wraz z określeniem ich zgodności ze Strategią lub rekomendacjami zmian.

Tabela 38. Wybrane dokumenty wykonawcze Gminy Łańcut i ich zgodność ze Strategią Rozwoju Gminy Łańcut na lata 2021-2030

Obszar tematyczny	Nazwa dokumentu	Okres obowiązywania	Uwagi/wytyczne
Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu	Program Ochrony Środowiska dla Gminy Łańcut na lata 2017-2020 z uwzględnieniem lat 2021-2024	2017-2024	Aktualny, kierunkowo zgodny z założeniami Strategii
	Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Łańcut na lata 2013-2032	2013-2032	Aktualny, kierunkowo zgodny z założeniami Strategii
Gospodarka komunalna	Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych na lata 2022-2024	2022-2024	Aktualny, kierunkowo zgodny z założeniami Strategii
	Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Łańcut na lata 2019-2023	2019-2023	Aktualny, kierunkowo zgodny z założeniami Strategii
Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Łańcut	Ostatnia zmiana z 2021 r.	Aktualny, kierunkowo zgodny z założeniami Strategii
	Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	na terenie Gminy Łańcut obowiązuje 57 MPZP	Zalecane jest opracowanie kolejnych MPZP dla pozostałych obszarów Gminy (zgodnie z celem operacyjnym III.1. Strategii)
Energetyka	Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Łańcut. Aktualizacja na lata 2020-2023, z perspektywą do rok 2035	2020-2035	Aktualny, kierunkowo zgodny z założeniami Strategii
Polityka społeczna	Gminna strategia rozwiązywania problemów społecznych Gminy Łańcut na lata 2021-2030	2021-2030	Aktualny, kierunkowo zgodny z założeniami Strategii
	Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Łańcut na lata 2021-2024	2021-2024	Aktualny, kierunkowo zgodny z założeniami Strategii
	Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Łańcut na lata 2020-2022	2020-2022	Aktualny, kierunkowo zgodny z założeniami Strategii

Strategia Rozwoju Gminy Łańcut na lata 2021-2030

	Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Łańcut na rok 2022	2022	Aktualny, kierunkowo zgodny z założeniami Strategii
	Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Łańcut na lata 2016-2022	2016-2022	Aktualny, kierunkowo zgodny z założeniami Strategii
Rozwój lokalny	Program współpracy Gminy Łańcut z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2022 r.	2022	Aktualny, kierunkowo zgodny z założeniami Strategii
Finanse publiczne	Wieloletnia prognoza finansowa Gminy Łańcut	2022-2036	Aktualny, kierunkowo zgodny z założeniami Strategii

Źródło: Opracowanie własne

9.4 System monitorowania i ewaluacji Strategii Rozwoju Gminy Łańcut

System monitorowania realizacji Strategii Rozwoju Gminy Łańcut i jej ewaluacji ma na celu weryfikację skuteczności i efektywności wdrażania tej Strategii. System monitoringu będzie bazował m.in. na wymaganiach w tym zakresie obowiązujących w programach współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej i będzie obejmował następujące elementy:

- ocena efektów realizacji Strategii Rozwoju Gminy Łańcut na lata 2021-2030 poprzez weryfikację poziomu osiągnięcia wskaźników postępu rzeczowego, dla których określone będą: nazwa wskaźnika, jednostka miary, wartość bazowa wskaźnika (przed rozpoczęciem realizacji działań przewidzianych w Strategii Rozwoju Gminy), wartość docelowa wskaźnika (planowana do osiągnięcia w roku 2030), źródło danych,
- spotkania zespołu zajmującego się wdrażaniem Strategii Rozwoju Gminy w celu określenia rekomendacji w zakresie dalszych działań,
- monitoring projektów realizowanych na terenie gminy ze środków europejskich.

Ewaluacja będzie prowadzona zarówno w fazie wstępnej (została ona przeprowadzona już na etapie przygotowywania niniejszego dokumentu), w trakcie realizacji działań założonych w Strategii Rozwoju Gminy, jak i po zakończeniu wdrażania Strategii. W celu opracowania niniejszego dokumentu przeprowadzono analizę planowanych rozwiązań pod kątem możliwości ich realizacji oraz możliwych do osiągnięcia efektów ich realizacji. W trakcie wdrażania Strategii Rozwoju Gminy oceniany będzie stan realizacji poszczególnych działań mających wpływ na osiągnięcie założonych celów oraz konieczność wprowadzenia ewentualnych zmian i aktualizacji. Po zakończeniu okresu, na który została przygotowana Strategia Rozwoju Gminy, przeprowadzona zostanie ewaluacja ex post, podsumowująca efekty wdrażania Strategii Rozwoju Gminy.

W celu prawidłowego przeprowadzenia ewaluacji, wykorzystywane będą wiarygodne źródła danych – takie, jak dane zbierane przez Urząd Gminy Łańcut, instytucje gminne czy dane udostępniane przez Główny Urząd Statystyczny (Bank Danych Lokalnych).

9.5 Analiza wskaźnikowa

Dla każdego celu operacyjnego określonego w niniejszym dokumencie sformułowano wskaźniki, które mają obrazować stopień osiągnięcia tych celów. Zgodnie z rekomendacjami przedstawionymi w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 roku) przy określaniu wskaźników przyjęto zasadę ograniczonej liczby mierników monitorowania dla każdego z celów. Brano również pod uwagę dostępność danych dla każdego z celów.

Analiza poziomu osiągnięcia wskaźników będzie przygotowywana w oparciu o dane statystyczne oraz inne pozyskiwane w trakcie wdrażania Strategii Rozwoju Gminy informacje, w tym:

- dane udostępniane przez Główny Urząd Statystyczny w ramach Banku Danych Lokalnych (<https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>),
- statystyka prowadzona przez samorząd gminny (poszczególne wydziały i referaty Urzędu Gminy Łańcut oraz jednostki gminne),
- statystyki prowadzone przez podmioty prywatne, pozarządowe, samorząd powiatowy, samorząd regionalny i administrację rządową dot. działań zbieżnych merytorycznie z badanym celem operacyjnym.

Zakres analizy wskaźnikowej realizacji celów Strategii Rozwoju będzie obejmował:

- porównanie wartości bazowych wskaźników z ich wartościami osiągniętymi w danym okresie sprawozdawczym,
- wskazanie tendencji wzrostowych i malejących w poszczególnych celach operacyjnych Strategii Rozwoju.

9.6 Raport z realizacji Strategii Rozwoju Gminy Łańcut

Poszczególne wydziały, referaty lub jednostki Gminy będą w okresie wdrażania Strategii Gminy Łańcut przekazywać zespołowi odpowiedzialnemu za wdrażanie tej Strategii sprawozdania dotyczące zakresu realizacji Strategii związanego z zakresem ich kompetencji. Sprawozdania te będą obejmować przede wszystkim informacje dotyczące stanu realizacji działań w poszczególnych obszarach tematycznych oraz zidentyfikowanych w tych obszarach problemów. Zebrane w ten sposób informacje będą analizowane i syntetyzowane przez zespół zajmujący się wdrażaniem Strategii. Na ich podstawie powstanie raport z realizacji Strategii Rozwoju Gminy Łańcut.

Zakres raportu z realizacji Strategii Rozwoju będzie obejmował następujące elementy:

- opis aktualnego stanu realizacji poszczególnych kierunków interwencji,
- opis ewentualnych problemów dotyczących poszczególnych kierunków interwencji, które wystąpiły w danym okresie,
- opis proponowanych działań naprawczych (w przypadku zidentyfikowania problemów),
- wielkość środków finansowych wydatkowanych na realizację kierunków interwencji w badanym okresie, z uwzględnieniem podziału na źródła finansowania.

9.7 Schemat i harmonogram realizacji procesu monitoringu

Po każdym zakończonym roku z okresu wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Łańcut (w terminie do końca marca kolejnego roku), zespół odpowiedzialny za wdrażanie Strategii będzie składał Wójtowi

Gminy Łañcut analizę wskaźnikową realizacji celów Strategii Rozwoju oraz raport z realizacji Strategii Rozwoju w danym okresie sprawozdawczym. Dokumenty te będą obejmowały informacje przynajmniej w takim zakresie, jaki został przedstawiony w dwóch poprzednich podrozdziałach.

Raporty z realizacji kierunków interwencji oraz analizy wskaźnikowe realizacji celów Strategii Rozwoju za dany okres sprawozdawczy będą przedstawiane Radzie Gminy Łañcut w terminie do końca czerwca danego roku oraz podawane do publicznej wiadomości w Biuletynie Informacji Publicznej.

9.8 Zasady aktualizacji

W przypadku wystąpienia sytuacji znacząco wpływających na założone w Strategii Rozwoju Gminy Łañcut cele operacyjne i kierunki działań, istnieje możliwość aktualizacji Strategii Rozwoju. W tym celu Wójt Gminy Łañcut zwołuje wówczas posiedzenie, na którym przeprowadzane są następujące działania:

- ocena stanu osiągnięcia wskaźników określonych dla poszczególnych celów operacyjnych Strategii Rozwoju Gminy Łañcut (ocena stanu osiągnięcia celów operacyjnych Strategii Rozwoju Gminy),
- identyfikacja problemów, które wpłynęły na brak możliwości realizacji wyznaczonych celów w określonym w Strategii Rozwoju Gminy zakresie,
- ocena zmian w otoczeniu zewnętrznym i wewnętrznym Gminy, wpływających na założone cele i kierunki działań,
- opracowanie propozycji niezbędnych zmian w zakresie realizowanych celów.

Następnie projekt zmienionej Strategii Rozwoju jest poddawany konsultacjom społecznym, a po zakończeniu konsultacji przedstawiony zostaje organowi stanowiącemu.

Poniżej przedstawiono wzór tabeli do przekazywania danych statystycznych na temat stanu osiągnięcia wskaźników w poszczególnych obszarach interwencji oraz tabeli do przekazywania informacji na temat realizacji działań w poszczególnych obszarach.

Tabela 39. Tabela do przekazywania danych statystycznych

Strategia Rozwoju Gminy Łañcut na lata 2021-2030				
Tabela do przekazywania danych statystycznych				
Obszar:				
Nazwa miernika	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość dla roku badanego (..... r.)	Źródło danych

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 40. Tabela do przekazywania informacji o stanie realizacji kierunków interwencji

Strategia Rozwoju Gminy Łañcut na lata 2021-2030			
Tabela do przekazywania informacji o stanie realizacji kierunków interwencji			
Kluczowe działania:			
Obszar:	Cel operacyjny:	Jednostka monitorująca ze strony gminy:	Jednostka realizująca (jeśli dotyczy):

Stan realizacji kierunku interwencji
Zidentyfikowane problemy w realizacji kierunku interwencji
Źródła finansowania

Źródło: Opracowanie własne

9.9 Partycypacja społeczna

Od momentu rozpoczęcia prac nad projektem Strategii Rozwoju Gminy Łącut uwzględniono udział społeczeństwa lokalnego w tych pracach – partycypacja społeczna jest istotnym filarem procesu rozwoju społeczno-gospodarczego odbywającego się na terenie Gminy Łącut. Włączenie szerokiego grona interesariuszy w ten proces ma na celu osiągnięcie między innymi następujących efektów:

- zwiększenie skuteczności i trwałości określonych w Strategii Rozwoju Gminy kierunków działań,
- zwiększenie świadomości mieszkańców Gminy Łącut o możliwości współdecydowania o działaniach podejmowanych na obszarze Gminy,
- promowanie zasady partnerstwa i otwartego dialogu pomiędzy władzami samorządowymi, a lokalną społecznością, przedsiębiorcami i ekspertami.

Rozwój społeczno-gospodarczy Gminy Łącut ma prowadzić do rozwiązania problemów i eliminacji niepożądanych zjawisk występujących na obszarze Gminy Łącut, a w konsekwencji doprowadzić do poprawy jakości życia mieszkańców i podmiotów funkcjonujących na terenie Gminy. Z tego względu niezwykle istotne jest zaangażowanie przedstawicieli poszczególnych grup społeczno-gospodarczych z obszaru Gminy Łącut, gdyż poprzez uwzględnienie różnych punktów widzenia możliwa będzie całościowa ocena zarówno planów działań, jak i ich realizacji oraz oceny wpływu na funkcjonowanie poszczególnych podmiotów i Gminy jako całości.

10. Ramy finansowe oraz źródła finansowania

Ramy finansowe Strategii Rozwoju Gminy Łańcut na lata 2021-2030 posiadają charakter prognostyczny. Zależą one od wielu zmiennych, które w znacznym stopniu mogą wpłynąć na kwoty, które zostaną poniesione w poszczególnych obszarach Strategii Rozwoju Gminy.

Rysunek 19. Ramy finansowe Strategii Rozwoju Gminy Łańcut na lata 2021-2030

Źródło: Opracowanie własne

W ramach niniejszej Strategii Rozwoju Gminy przewidziano liczne i różnorodne kierunki interwencji, które będą wymagały zaangażowania zarówno wewnętrznych, jak i zewnętrznych źródeł finansowania. Szczególnie istotną rolę w finansowaniu przewidzianych działań będą stanowiły środki publiczne krajowe i zagraniczne, w tym środki budżetu UE w perspektywie finansowej 2022-2032. System finansowania zadań publicznych jest wielopoziomowy i hierarchiczny (poziom regionalny, krajowy i europejski), a za jego realizację odpowiedzialnych jest wiele podmiotów. Ponadto, występują różne możliwości finansowania zadań: dotacje, instrumenty finansowe, formuła partnerstwa publiczno-prywatnego. W związku z tym jednoznaczne określenie źródeł finansowania jest zadaniem złożonym, a pozyskiwanie środków z tych źródeł wymaga odpowiedniej organizacji i koordynacji.

Zidentyfikowano następujące, planowane do wykorzystania źródła finansowania Strategii Rozwoju Gminy Łańcut:

- środki własne Gminy Łańcut (środki pochodzące z budżetu gminy), które stanowiąc będą jedno z podstawowych źródeł finansowania zaplanowanych działań w niniejszej Strategii Rozwoju Gminy; zapewnią one całkowite finansowanie niektórych inwestycji, jak również będą stanowiły wkład własny w przypadku realizacji zadań współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej i innych źródeł,
- środki pozyskane z Unii Europejskiej – nowa perspektywa budżetowa Unii Europejskiej na lata 2021-2027 umożliwi pozyskanie środków zarówno z programów krajowych, jak i regionalnych, pochodzących z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Europejskiego Funduszu Społecznego (należy zauważyć, że opracowywanie ostatecznej wersji dostępnych programów w dalszym ciągu trwa),
- środki Skarbu Państwa (w tym środki celowe w ministerstwach, w szczególności w Ministerstwie Sportu i Turystyki, Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwie Inicjatyw Obywatelskich) oraz środki budżetu województwa,

- środki funduszy celowych, w tym: Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie, Banku Gospodarstwa Krajowego, Funduszu Pracy, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej,
- kapitał prywatny i środki własne w ramach Partnerstwa Publiczno-Prywatnego,
- środki inwestorów prywatnych,
- kredyty bankowe, pożyczki i inne instrumenty finansowe,
- inne środki (np. Polski Ład, Krajowy Plan Odbudowy, środki dostępne w ramach specjalnych linii budżetowych, w tym tarczy antykryzysowej).

Spis tabel, wykresów i rysunków

Spis tabel

<i>Tabela 1. Cel strategiczny i cele operacyjne obszaru gospodarki komunalnej i infrastruktury technicznej.....</i>	25
<i>Tabela 2. Cel strategiczny i cele operacyjne obszaru infrastruktury i usług społeczno-edukacyjnych ..</i>	25
<i>Tabela 3. Cel strategiczny i cele operacyjne obszaru polityki gospodarczej.....</i>	26
<i>Tabela 4. Cel strategiczny i cele operacyjne obszaru turystyki i promocji.....</i>	26
<i>Tabela 5. Kierunki interwencji Celu operacyjnego I.1.....</i>	27
<i>Tabela 6. Wskaźniki realizacji Celu operacyjnego I.1</i>	27
<i>Tabela 7. Kierunki interwencji Celu operacyjnego I.2.....</i>	28
<i>Tabela 8. Wskaźniki realizacji Celu operacyjnego I.2</i>	28
<i>Tabela 9. Kierunki interwencji Celu operacyjnego I.3.....</i>	29
<i>Tabela 10. Wskaźniki realizacji Celu operacyjnego I.3</i>	29
<i>Tabela 11. Kierunki interwencji Celu operacyjnego I.4.....</i>	29
<i>Tabela 12. Wskaźniki realizacji Celu operacyjnego I.3</i>	30
<i>Tabela 13. Kierunki interwencji Celu operacyjnego II.1.....</i>	30
<i>Tabela 14. Wskaźniki realizacji Celu operacyjnego II.1</i>	31
<i>Tabela 15. Kierunki interwencji Celu operacyjnego II.2.....</i>	31
<i>Tabela 16. Wskaźniki realizacji Celu operacyjnego II.2</i>	31
<i>Tabela 17. Kierunki interwencji Celu operacyjnego II.3.....</i>	32
<i>Tabela 18. Wskaźniki realizacji Celu operacyjnego II.3</i>	32
<i>Tabela 19. Kierunki interwencji Celu operacyjnego II.4.....</i>	33
<i>Tabela 20. Wskaźniki realizacji Celu operacyjnego II.4</i>	33
<i>Tabela 21. Kierunki interwencji Celu operacyjnego III.1.....</i>	34
<i>Tabela 22. Wskaźniki realizacji Celu operacyjnego III.1</i>	34
<i>Tabela 23. Kierunki interwencji Celu operacyjnego III.2.....</i>	34
<i>Tabela 24. Wskaźniki realizacji Celu operacyjnego III.2</i>	34
<i>Tabela 25. Kierunki interwencji Celu operacyjnego III.3.....</i>	35
<i>Tabela 26. Wskaźniki realizacji Celu operacyjnego III.2</i>	35
<i>Tabela 27. Kierunki interwencji Celu operacyjnego IV.1</i>	36
<i>Tabela 28. Wskaźniki realizacji Celu operacyjnego IV.1</i>	36
<i>Tabela 29. Kierunki interwencji Celu operacyjnego IV.2</i>	36
<i>Tabela 30. Wskaźniki realizacji Celu operacyjnego IV.2.....</i>	36
<i>Tabela 31. Wieloletni Plan Inwestycyjne - inwestycje kluczowe w Gminie Łańcut</i>	39
<i>Tabela 32. Rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie Łańcut.....</i>	56
<i>Tabela 33. Oczekiwane rezultaty planowanych działań w obszarze gospodarki komunalnej i infrastruktury technicznej.....</i>	58
<i>Tabela 34. Oczekiwane rezultaty planowanych działań w obszarze infrastruktury i usług społeczno-edukacyjnych</i>	59
<i>Tabela 35. Oczekiwane rezultaty planowanych działań w obszarze polityki gospodarczej</i>	60
<i>Tabela 36. Oczekiwane rezultaty planowanych działań w obszarze turystyki i promocji</i>	60
<i>Tabela 37. Spójność celów Strategii Rozwoju Gminy Łańcut na lata 2021-2030 z celami Strategii Rozwoju Województwa - Podkarpackie 2030 oraz z celami Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030.....</i>	72

<i>Tabela 38. Wybrane dokumenty wykonawcze Gminy Łańcut i ich zgodność ze Strategią Rozwoju Gminy Łańcut na lata 2021-2030</i>	<i>78</i>
<i>Tabela 39. Tabela do przekazywania danych statystycznych</i>	<i>81</i>
<i>Tabela 40. Tabela do przekazywania informacji o stanie realizacji kierunków interwencji.....</i>	<i>81</i>

Spis wykresów

<i>Wykres 1. Zmiana liczby ludności w Gminie Łańcut w latach 2011-2020</i>	<i>9</i>
<i>Wykres 2. Zmiana liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych w Gminie Łańcut w latach 2016-2020</i>	<i>10</i>

Spis rysunków

<i>Rysunek 1. Model zrównoważonego rozwoju Gminy Łańcut</i>	<i>43</i>
<i>Rysunek 2. Mapa Gminy Łańcut z wyszczególnieniem m.in. jednostek osadniczych, terenów leśnych, sadów</i>	<i>44</i>
<i>Rysunek 3. Obecna struktura funkcjonalno-przestrzenna Gminy Łańcut - sieć transportowa (drogi)..</i>	<i>45</i>
<i>Rysunek 4. Obecna struktura funkcjonalno-przestrzenna Gminy Łańcut - sieć transportowa (kolej)...</i>	<i>46</i>
<i>Rysunek 5. Obecna struktura funkcjonalno-przestrzenna Gminy Łańcut - przestrzenne formy ochrony przyrody.....</i>	<i>47</i>
<i>Rysunek 6. Obecna struktura funkcjonalno-przestrzenna Gminy Łańcut - zasoby geologiczne.....</i>	<i>48</i>
<i>Rysunek 7. Obecna struktura funkcjonalno-przestrzenna Gminy Łańcut - obszary narażone na zagrożenia</i>	<i>49</i>
<i>Rysunek 8. Najważniejsze inwestycje z zakresu infrastruktury komunalnej</i>	<i>51</i>
<i>Rysunek 9. Najważniejsze inwestycje z zakresu infrastruktury komunikacyjnej</i>	<i>52</i>
<i>Rysunek 10. Najważniejsze inwestycje z zakresu infrastruktury rekreacyjno-sportowej</i>	<i>53</i>
<i>Rysunek 11. Najważniejsze inwestycje z zakresu infrastruktury społecznej.....</i>	<i>54</i>
<i>Rysunek 12. Najważniejsze inwestycje z zakresu energooszczędnego budownictwa i OZE.....</i>	<i>55</i>
<i>Rysunek 13. Obszar Polski Wschodniej.....</i>	<i>62</i>
<i>Rysunek 14. Miejskie Obszary Funkcjonalne</i>	<i>63</i>
<i>Rysunek 15. Obszary wiejskie województwa podkarpackiego</i>	<i>66</i>
<i>Rysunek 16. Obszary funkcjonalne o znaczeniu ponadregionalnym</i>	<i>69</i>
<i>Rysunek 17. Obszary funkcjonalne o znaczeniu regionalnym</i>	<i>71</i>
<i>Rysunek 18. Cykl życia Strategii Rozwoju Gminy.....</i>	<i>76</i>
<i>Rysunek 19. Ramy finansowe Strategii Rozwoju Gminy Łańcut na lata 2021-2030</i>	<i>83</i>